

Vlaams
Parlement

vergadering **46**
zittingsjaar 2011-2012

Handelingen

Plenaire Middagvergadering

van 4 juli 2012

INHOUD

OPENING VAN DE VERGADERING	5
VERONTSCHULDIGINGEN	5
VOORSTEL VAN DECREET van de heren Matthias Diependaele en Koen Van den Heuvel, de dames Güler Turan en Patricia Ceysens, de heer Jan Laurys, mevrouw Goedele Vermeiren en de heer Bart Van Malderen houdende wijziging van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling – 1696 (2011-2012) – Nr. 1 Voorstel tot spoedbehandeling	5
ACTUELE VRAAG van de heer Marc Hendrickx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het dossier van de interfederalisering van het CGKR	
ACTUELE VRAAG van de heer Ward Kennes tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het dossier van de interfederalisering van het CGKR	5
ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de deeltijdse terbeschikkingstelling van leerkrachten wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen	9
ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over ongedoopte leerkrachten in het katholieke basisonderwijs	10
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muylers, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stijging van de werkloosheidcijfers bij allochtonen	12
ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de cohesie binnen de Vlaamse Regering, naar aanleiding van verklaringen van een voorzitter van een meerderheidspartij betreffende sabotage van de Vlaamse Regering	15

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het relancebeleid voor België en het standpunt dat de Vlaamse Regering heeft ingenomen	
ACTUELE VRAAG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het relancebeleid voor België en het standpunt dat de Vlaamse Regering heeft ingenomen	
ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het relancebeleid voor België en het standpunt dat de Vlaamse Regering heeft ingenomen	
ACTUELE VRAAG van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het relancebeleid voor België en het standpunt dat de Vlaamse Regering heeft ingenomen	18
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de dreigende voedselcrisis in de Sahel	24
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	25
ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een externe consultant bij de VRT die de fusie van interne productiehuizen moet begeleiden en de leegloop van personeel tegengaan	25
ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de steeds langere wachtlijsten voor sociale woningen	27
ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 13 december 2002 houdende de oprichting van de naamloze vennootschap van publiekrecht Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) – 1599 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 4	
Algemene bespreking	31
Artikelsgewijze bespreking	47
ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2009 – 23 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
Algemene bespreking	48
Artikelsgewijze bespreking	48

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012 – 18-B (2011-2012) – Nrs. 1 en 2	
ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012 – 19-B (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 5	
ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012 – 1636 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 13	
Algemene bespreking	48
REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN	58

■

OPENING VAN DE VERGADERING

Voorzitter: de heer Jan Peumans

– *De vergadering wordt geopend om 14 uur.*

De voorzitter: Dames en heren, de vergadering is geopend.

■

VERONTSCHULDIGINGEN

De voorzitter: Ik deel aan de vergadering mee dat er verontschuldiging zijn ingekomen van de volgende leden:

Kurt De Loor, Filip Dewinter: ambtsverplichtingen;

Else De Wachter: familieplichtingen;

Patricia De Waele, Cindy Franssen, Sabine Poleyn, Jurgen Verstrepen: gezondheidsredenen.

■

VOORSTEL VAN DECREET van de heren Matthias Diependaele en Koen Van den Heuvel, de dames Güler Turan en Patricia Ceysens, de heer Jan Laurys, mevrouw Goedele Vermeiren en de heer Bart Van Malderen houdende wijziging van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling – 1696 (2011-2012) – Nr. 1

Voorstel tot spoedbehandeling

De voorzitter: Dames en heren, met toepassing van artikel 46 van het Reglement van het Vlaams Parlement heeft de heer Diependaele bij motie van orde het woord gevraagd.

De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, collega's, ik vraag bij hoogdringendheid de agendering van het voorstel van decreet houdende wijziging van het decreet van 10 december 2010 betreffende de private arbeidsbemiddeling. We wilden ook vorige week hierover al een voorstel tot spoedbehandeling doen, maar om de oppositie de kans te geven de tekst te bestuderen, hebben we beslist om dat deze week te doen. Dit voorstel van decreet zou zeker nog voor het zomerreces moeten worden goedgekeurd.

De voorzitter: Ik stel voor dat we ons later over dit voorstel tot spoedbehandeling uitspreken. Het incident is gesloten.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Marc Hendrickx tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het dossier van de interfederalisering van het CGKR

ACTUELE VRAAG van de heer Ward Kennes tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het dossier van de interfederalisering van het CGKR

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, minister, collega's, in het regeerakkoord staat dat er, gelet op enkele Europese en decretale verplichtingen, met de Federale Regering

onderhandelingen zouden worden aangegaan over het dossier van de interfederalisering van het Centrum voor gelijkheid van kansen en voor racismebestrijding (CGKR). Een eerste deadline verliep na één jaar, maar omdat er geen Federale Regering was, werd die deadline verschoven naar midden 2011. Toen werd voor een derde keer een deadline gesteld, die werd bepaald op eind juni 2012.

Minister, verleden week zei u in de commissie dat deze discussie vandaag op het Overlegcomité zou worden gevoerd. In het licht van de motie van de Vlaamse meerderheid van oktober-november 2011 om een geschreven akkoord te realiseren, en dat bij gebreke daaraan scenario B moet worden gerealiseerd, dat moet leiden tot de creatie van een eigen Vlaams orgaan, zei u dat u dat laatste effectief zou doen als er geen akkoord is of nakend zou zijn. Mijn vraag is dan ook eenvoudig en duidelijk: wat heeft de vergadering van vanochtend opgeleverd?

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Ik kan kort zijn, want de heer Hendrickx heeft het probleem goed geschetst. Mijn fractie is vragende partij voor een interfederaal orgaan dat ook de Vlaamse bevoegdheden behartigt en rechtsbescherming biedt voor materies waarvoor Vlaanderen als gewest en als gemeenschap bevoegd is. Daar is nood aan.

Vorige week zei u in de commissie dat het Overlegcomité de zaak vandaag zou bespreken. Wij kijken met zeer veel belangstelling uit naar de resultaten ervan. De deadline was eind juni. Enkele dagen in blessuretijd gaan, is geen drama, maar nu moet er toch een principieel akkoord zijn. Ik verneem dus erg graag wat de uitkomst van de bespreking van vandaag is. Komt er witte rook uit de schouw?

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, collega's, ik denk dat wij niet echt in blessuretijd zitten, maar eerder in verlengingen. Wij hebben de afgelopen weken en maanden vooruitgang geboekt om een interfederaal centrum te creëren. Vanochtend is op het Overlegcomité vastgesteld dat wij er nog niet zijn. Er zijn nog een aantal discussiepunten die volgens ons overbrugbaar moeten kunnen zijn. Niet enkel wij, maar ook de Franse Gemeenschap heeft nog opmerkingen bij het federaal voorstel. Toch is er vooruitgang geboekt. Wij stellen ook vast dat bij de federale overheid de oprechte wil leeft om een interfederaal centrum te creëren. Het komt er nu op aan om de standpunten van de drie partijen te verzoenen.

Vanochtend is afgesproken dat de komende dagen de gesprekken worden voortgezet. Een werkgroep met gemandateerde mensen zal een oplossing uitwerken, en zo nodig moeten de bevoegde ministers rond de tafel gaan zitten. Er is afgesproken om tegen 20 juli met een schriftelijke procedure een akkoord in het Overlegcomité te proberen te bereiken.

Dat neemt niet weg dat wij intussen op Vlaams niveau voorbereidingen treffen voor scenario B. Ik heb dat vorige week ook gezegd in de commissie. Als we vaststellen dat er op 20 juli geen overeenstemming is gevonden tussen de federale overheid en de Vlaamse en de Franse Gemeenschap en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest, dan zullen wij scenario B in werking brengen. Wij bereiden dat dus voor en ik zal de afspraken nakomen, maar we blijven nu nog werken om te komen tot een interfederaal centrum wat nog steeds mogelijk is.

Mijnheer Kennes, net zoals u en anderen, denk ook ik dat dat voor de burger het meest aangewezen is, maar het moet dan ook een goede regeling zijn en we proberen tot een goede regeling te komen.

De heer Marc Hendrickx: Minister, ik betreur toch dat er weer geen akkoord mogelijk is geweest. We zullen afwachten of die twee weken respijt toch tot een oplossing zullen leiden. Ik betwijfel het. Vier jaar na de totstandkoming van het decreet Gelijke Kansen, is het toch echt nodig dat er een orgaan komt dat toezicht uitoefent. Wij hebben natuurlijk het liefst een eigen Vlaams orgaan. Voorbeelden uit andere federale staten tonen aan dat het best kan, een

eigen deelstatenorgaan naast een federaal orgaan. We zullen afwachten. Maar voor de geloofwaardigheid van uzelf en van de Vlaamse Regering, hoop ik echt dat we kort op de bal blijven spelen en dat er op 20 juli een oplossing op tafel ligt.

De heer Ward Kennes: Minister, ik stel vast dat er voorlopig nog geen akkoord is. Ik noteer dat gemachtigde medewerkers rond de tafel gaan zitten om tot een akkoord te komen. Ik reken erop dat u als minister, bevoegd voor deze materie, uw gewicht in de schaal zult werpen en eventueel met de collega's van de andere deelstaten overlegt om na te gaan hoe we misschien een gezamenlijk standpunt kunnen innemen.

Minister, zijn er nog veel knelpunten of gaat het om enkele knelpunten? Dat is belangrijk om te kunnen inschatten of een scenario B dichterbij komt of niet.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Minister, het zal u niet verbazen dat ik opnieuw smalend ga doen tegen u over dit onderwerp. Al drie jaar geloof ik er niet in dat er een Vlaams centrum zal komen en al drie jaar zegt u dat er wel een zal komen. Wat zal het zijn na de blessuretijd en de penalty's? U wilt per se een intergefederaliseerd centrum en u komt uw afspraken met het parlement niet na. Uit de commissieverslagen blijkt duidelijk dat er eind juni, als er geen oplossing was, een Vlaams centrum zou komen, maar u wilt dat Vlaams centrum niet.

Net als de N-VA in de vorige legislatuur, hebben wij altijd gepleit voor de afschaffing van zo'n centrum. De N-VA pleit nu voor een Vlaams centrum, maar als het Vlaams centrum een kopie zal worden van het federaal centrum, dan hoeft het voor ons niet.

Minister, wanneer gaat u eindelijk uw afspraak nakomen? Eind juni was de deadline, al sinds vorig jaar. U houdt zich niet aan uw woord. Ik vind dat u gewoon de boel moet opblazen. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Brusseel heeft het woord.

Mevrouw Ann Brusseel: Minister, ik zou graag meer informatie krijgen over de knelpunten die er zijn. Onze fractie vindt het belangrijk dat er een interfederalisering van het centrum plaatsvindt, en daarom zouden we graag willen weten wat het probleem is.

De voorzitter: Mevrouw Pehlivan heeft het woord.

Mevrouw Fatma Pehlivan: Minister, mijn fractie is ook eerder gewonnen voor een interfederaal centrum. We hebben daar in de commissie al verschillende keren over gediscussieerd. Ik hoop dat er over twee weken een beslissing zal worden genomen en dat er zal worden geland. Ik ben ook benieuwd naar de discussiepunten, ook aan de andere kant van de taalgrens. We moeten de twee weken nog volledig benutten om tot een interfederaal centrum te kunnen komen.

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: Minister, – en de minister-president komt net binnen en het raakt hem ook – Vlaanderen is zich belachelijk aan het maken. Vlaanderen heeft al twee of drie keer een deadline gesteld, maar nooit wordt die deadline gehaald.

In de commissie hebt u gezegd dat de Fourth of July, Independence Day, de beslissende datum zou zijn waarop een akkoord zou worden bereikt. Als dat niet kan, zouden we overgaan naar plan B. U schuift het nu weer verder naar 20 juli. Mag ik aannemen dat dat de ultieme datum is en dat er niet opnieuw knelpunten opduiken waardoor de zaak op de lange baan wordt geschoven? Ik heb het gevoel dat Vlaanderen wordt gegijzeld. Het beste scenario is dat we meteen opteren voor plan B, want uw eigen experts, de heren Vrielink en Sottiaux, zeker geen rechtsgezinde flaminganten, hebben gezegd dat een een-op-eenrelatie in deze problematiek de beste oplossing is. Ik vraag dan ook dat u niet langer zou aarzelen en dat u de knoop doorhakt voor Vlaanderen.

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ook wij hopen op een snelle landing, maar het is vooral belangrijk te werken aan een volwaardig interfederaal mensenrechteninstituut. Het is belangrijk dat er één duidelijke entiteit komt die het aanspreekpunt wordt in verband met de verschillende mensenrechten die er zijn. Ik hoop dat u goed zult landen. Als dat tot 20 juli duurt, dan is dat zo.

Minister Pascal Smet: Ik ga niet in op de knelpunten omdat ik het belangrijk vind dat we met de verschillende entiteiten daadwerkelijk een oplossing vinden. Noch ikzelf, noch de minister-president, noch de Vlaamse Regering vinden het erg dat er extra time wordt gespeeld zolang er maar vooruitgang wordt geboekt. De afgelopen weken en maanden is er daadwerkelijk vooruitgang geboekt.

We zijn er niet zeker van dat we een interfederaal centrum zullen hebben, maar we geloven wel nog altijd dat het kan. En omdat we dat geloven, willen we het nog een laatste eerlijke kans geven. Mevrouw Van Steenberge, dat is nog iets anders dan zich belachelijk maken. U vergeet dat er ook een hele periode is geweest waarin er geen Federale Regering was. Het was niet mogelijk een akkoord te bereiken met een regering die niet bestond. Dat is wat men in het recht overmacht noemt. Ik heb begrepen dat u in dat geval naar de bom grijpt. Dat is dan het verschil tussen u en mij. Ik blijf nog redelijk en u wilt de boel meteen platbombarderen. Ik blijf geloven dat het nog kan. De komende dagen zullen uitwijzen of we zullen slagen.

Wie goed heeft geluisterd, heeft ook gehoord dat we het scenario B, de oprichting van een eigen Vlaams gelijkheidscentrum, ook in gang hebben gezet. Het is dus niet zo dat we nu met onze vingers zitten te draaien in afwachting van 20 juli om dan, als er geen centrum komt, met scenario B te starten. We zijn voorbereid. Wanneer we dan op 20 juli vaststellen dat we er niet geraken, zullen we onze verantwoordelijkheid nemen en het akkoord dat we binnen de regering hebben afgesproken, nakomen.

Mijnheer Bouckaert, de heer Sottiaux en anderen hebben gezegd dat dat in bepaalde landen zo is maar zij hebben niets aanbevolen. Het was wel wat genuanceerder dan dat. U mag niet vergeten dat andere landen groter zijn dan het onze. U moet de zaken ook bekijken vanuit het standpunt van de burger. Mensen die klachten hebben, hebben liever één duidelijk centrum. De klachten kunnen dan gedispacht worden naargelang de bevoegdheid. Het belangrijkste voor de mensen is dat hun klachten goed, snel en efficiënt behandeld worden.

Samengevat, wij geloven dat het nog kan. Dat is ook de reden waarom de Vlaamse Regering vanmorgen akkoord is gegaan om daar de volgende dagen nog verder aan te werken. Indien blijkt dat we geen vooruitgang boeken, dan zal op 20 juli scenario B in gang worden gezet en geoperationaliseerd. Concreet wil dat zeggen dat er dan een ontwerp van decreet zal worden goedgekeurd. (*Applaus bij sp.a*)

De heer Marc Hendrickx: Minister, ik ben een voetballiefhebber. Wanneer men extra time speelt, dan is dat niet erg als achteraf blijkt dat men de wedstrijd heeft gewonnen. Ik hoop dat we op 20 juli tevreden uit het stadion mogen terugkeren en dat er ofwel de garantie is dat er op 20 juli een akkoord is, ofwel dat de aanzet die u nu hebt gegeven voor plan B, dan wordt uitgewerkt. Ik denk dat we onszelf en onze motie ernstig moeten nemen.

De heer Ward Kennes: Minister, u hebt vanmorgen zelf vastgesteld in het interministerieel comité dat er effectief vooruitgang wordt geboekt. Dat is een belangrijk element. Ik hoop dat dit tegen 20 juli kan worden afgerond.

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jos De Meyer tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over de deeltijdse terbeschikkingstelling van leerkrachten wegens persoonlijke aangelegenheden voorafgaand aan het rustpensioen

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Voorzitter, de leerlingen zijn met vakantie. De leerkrachten vertrekken ook op vakantie. De directies en het administratief personeel werken de laatste dossiers af. Een van de dossiers waarmee de directies eventueel worden geconfronteerd, betreft de vraag van sommige leerkrachten om voorafgaand aan het rustpensioen een deeltijdse loopbaanonderbreking te nemen.

Tot vorig schooljaar kon een leerkracht op de leeftijd van 50 jaar deeltijdse loopbaanonderbreking nemen. Ten gevolge van de federale beslissing is die leeftijd tot 55 jaar opgetrokken. De Vlaamse Regering moet echter de concrete modaliteiten bepalen.

Minister, aangezien de betrokken leerkrachten op een antwoord wachten, zou ik u hierover een paar vragen willen stellen. Zijn de informele contacten met de sociale partners al gestart? Kunt u dit dossier eventueel vrijdag al op de agenda van de Vlaamse ministerraad plaatsen? Dit zou u in staat kunnen stellen om hier ten aanzien van het onderwijsveld zo snel mogelijk over te communiceren. Voor sommige mensen is dit immers een belangrijk dossier. Ze hebben een aanvraag ingediend en ze weten nog niet wat het antwoord zal zijn.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, ik begrijp waarom de heer De Meyer deze actuele vraag stelt. Hij weet echter zelf ook dat de federale overheid in dit geval als piloot fungeert en aanzet is. De federale overheid heeft hierover pas op 26 juni 2012 in Comité A onderhandeld. De Federale Regering moet hierover een koninklijk besluit aannemen en verder de legistische procedure volgen.

We hebben niet zitten wachten. We hebben dit dossier in Comité A goed opgevolgd. We hebben een ontwerp van besluit van de Vlaamse Regering opgesteld. Dat ontwerp is al langs de Inspectie van Financiën gepasseerd. Ik heb het ook voor begrotingsakkoord aan de minister van Begroting voorgelegd. Het is de bedoeling dat we dit ontwerp nog deze week informeel met de sociale partners bespreken. Ik hoop dat de Vlaamse Regering komende vrijdag tot een formele goedkeuring zal kunnen overgaan. Hierdoor zouden we volgende week de formele onderhandelingen kunnen voeren. Dat is eigenlijk al voor 10 juli 2012 gepland. We willen in elk geval zo snel mogelijk een besluit nemen.

Mijnheer De Meyer, het ligt niet aan ons. We hebben al het mogelijke gedaan om snel te zijn. We zijn zelfs op de federale besluitvorming vooruitgelopen. U weet dat tijdens de ronde van Vlaanderen, die van 18 tot 26 juni 2012 heeft plaatsgevonden, de nodige informatie aan de aanwezige schoolbesturen is verstrekt. Ik kan uw vragen in elk geval bevestigend beantwoorden.

De heer Jos De Meyer: Ik ben ervan overtuigd dat mijn actuele vraag niet overbodig is en de Vlaamse Regering er nog meer toe aanzet vrijdag die beslissing te nemen. Ik hoop ook dat de officiële communicatie ten aanzien van de onderwijsinstellingen en de leerkrachten daarna zo snel mogelijk zal plaatsvinden. Het zou interessant zijn ook met de leden van de commissie Onderwijs te communiceren.

Minister Pascal Smet: Dat zullen we doen.

De heer Jos De Meyer: Ik dank de minister voor zijn bereidheid te doen wat we vragen.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van mevrouw Elisabeth Meuleman tot de heer Pascal Smet, Vlaams minister van Onderwijs, Jeugd, Gelijke Kansen en Brussel, over ongedoopte leerkrachten in het katholieke basisonderwijs

De voorzitter: Mevrouw Meuleman heeft het woord. (*Opmerkingen*)

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Voorzitter, mijn actuele vraag gaat over de kleuterjuf in een katholieke basisschool in Ekeren die te horen heeft gekregen dat ze in september 2012 niet meer naar die school moet terugkomen. Iedereen, de ouders in de eerste plaats, was nochtans zeer tevreden over die juf.

De reden waarom die juf niet meer hoeft terug te komen, is dat ze niet gedoopt is en zich ook niet wil laten dopen. Dat is in het katholiek onderwijs een probleem. Het hoofd van het katholiek onderwijs heeft dit bevestigd en ondersteunt de beslissing van die school.

Ik weet dat we in ons land zoiets als de vrijheid van onderwijs hebben. De minister zal dan ook verklaren dat hij niet tussenbeide kan komen. Dit behoort immers tot de pedagogische vrijheid en het project van het katholiek onderwijs.

Maar ik weet ook, minister, dat wij aankijken tegen een heel groot leerkrachtentekort. In 2020 zullen er in het katholieke onderwijs alleen al 12.000, bijna 13.000, leerkrachten te weinig zijn; dat heeft uw eigen overheid berekend. Volgend jaar hebben we al 1200 leerkrachten nodig omdat we hier een nieuw omkaderingsdecreet hebben goedgekeurd waarbij er extra leerkrachten zullen worden ingezet, net in het kleuter- en basisonderwijs. We zitten dus met enorme tekorten. In die zin meen ik dat het ons wel aangaat. Ik vraag me af of u ook niet denkt dat er zich een probleem stelt, of u niet in overleg kunt gaan met de koepel om te bekijken of er toch geen andere oplossingen kunnen worden gevonden en of u akkoord bent met zo'n drastische beslissing waarbij een leerkracht wordt ontslagen omdat ze niet gedoopt is.

De voorzitter: Minister Smet heeft het woord.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, mevrouw Meuleman heeft er terecht zelf op gewezen dat er zoiets is als vrijheid van onderwijs. Het katholieke onderwijs wordt beschouwd als een 'tendensonderneming' of een 'tendensorganisatie', en die mogen bij de aanwerving bijzondere voorwaarden opleggen.

Het is niet zo, in tegenstelling tot wat u beweert, mevrouw Meuleman, dat het katholiek onderwijs eist dat iedereen gedoopt moet zijn om les te kunnen geven in het katholiek onderwijs. Men vraagt wel, en dat is ook niet meer dan normaal, dat men het eigen pedagogisch project van het katholiek onderwijs onderschrijft.

Alleen is het zo dat in het basisonderwijs, in tegenstelling tot het secundair onderwijs, de onderwijzers of onderwijzeressen geïntegreerde onderwijzers of onderwijzeressen zijn die ook godsdienstlessen geven en die ook het levensbeschouwelijke aspect in andere vakken mee opnemen. Het katholiek onderwijs vraagt daarom dat leerkrachten in het basisonderwijs wel gedoopt zijn.

Mevrouw Van Hecke heeft duidelijk aangegeven dat ze aan het bekijken is of er in de toekomst geen andere aanpak mogelijk is, namelijk via teamleerkrachten, ook in het basisonderwijs. Het verhaal moet dus sterk genuanceerd worden.

Bovendien is het zo dat de school de werkgever is. Ik heb daar eigenlijk niet veel over te zeggen. Alleen heb ik een beetje de indruk dat hier een verwachting werd gecreëerd. Ik meen dat als men mensen aanwerft, men van in het begin heel duidelijk moet zijn zodat de betrokkenen heel duidelijk weten wat de voorwaarden zijn. We kunnen ons afvragen of twee jaar niet te lang was, of er daardoor geen verwachtingen zijn ontstaan die men niet kon invullen. Ik heb begrepen dat de school en de leerkracht in onderlinge verstandhouding uit elkaar zijn gegaan.

Ik zou deze zaak dus helemaal niet opblazen. Ik denk dat wat hier is gebeurd, perfect correct is verlopen volgens de regelgeving, en dat ook de houding die het katholiek onderwijs aanneemt, genuanceerder is dan men uit de krantentitels zou kunnen afleiden.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Minister, ik heb deze zaak niet opgeblazen. Ik heb mijn vraag voorzichtig gesteld. Ik heb begrip voor alle nuances in het verhaal, maar tegelijk denk ik dat we toch eens moeten stilstaan bij het feit dat dit misschien een precedent is en dat er nog andere voorwaarden kunnen worden opgelegd. De tijd ligt nog niet zo ver achter ons dat leerkrachten die gescheiden waren, een probleem vormden.

Er zijn nog instituten, ziekenhuizen bijvoorbeeld. Katholieke instellingen zouden ook kunnen stellen dat ze enkel mensen aanvaarden onder bepaalde voorwaarden. Natuurlijk kan de bal zo vrij snel aan het rollen gaan. We moeten hier toch ook eens bij stilstaan.

Ik meen dat op dit moment nog 60 procent van de mensen gedoopt is. Het katholiek onderwijs heeft 70 procent van het marktaandeel in handen. Het aantal gedoopten daalt en het aandeel van het katholiek onderwijs blijft ongeveer gelijk. We zitten dus sowieso met een structureel probleem. We mogen daar als overheid toch eens bij stilstaan.

De voorzitter: Mevrouw Van Steenberge heeft het woord.

Mevrouw Gerda Van Steenberge: Voorzitter, minister, uw antwoord was terecht en compleet, ik wil er niets op aanmerken. De enige opmerking die ik wil maken, is dat dit inderdaad een genuanceerd verhaal is. Wat mij altijd opvalt, is dat mensen willen meedoen met een club, maar wie lid wil worden van een club, moet voldoen aan de voorwaarden. Vooral bij het katholiek onderwijs is het blijkbaar zo dat degenen die niet katholiek zijn, vooral willen meepraten over het catholicisme en vooral ook de voorwaarden willen bepalen. Wij mogen ook niet eisen dat een niet-islamiet islamlessen geeft. Wie lid wil zijn van de club, moet voldoen aan de voorwaarden van de club. De minister zei terecht dat het een genuanceerd verhaal is. Als er een aantal voorwaarden aan verbonden zijn en men die op voorhand kent, dan weet men waar men aan toe is. Zo eenvoudig is het leven. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: Mevrouw Vanderpoorten heeft het woord.

Mevrouw Marleen Vanderpoorten: Voorzitter, minister, dames en heren, ik sluit me helemaal aan bij de actuele vraag. Ik vind het straf dat zoiets in deze tijd nog mogelijk is. Dat heeft mevrouw Meuleman voldoende aangekaart.

In het vrije basisonderwijs zijn er ook negentien vrije scholen die islamitische godsdienst aanbieden. Er wordt geschermd met het pedagogisch project. Hoe past dat daar dan in?

De voorzitter: De heer Bouckaert heeft het woord.

De heer Boudewijn Bouckaert: U hebt een neutraal antwoord gegeven, minister. Ik vind dat goed.

De kwestie moet individueel worden bekeken, en eventueel voor de arbeidsrechter komen. Hier gelden twee principes. Mevrouw Van Steenberge heeft er slechts één aangehaald. Ten eerste is er de vrijheid van onderwijs en het recht om een eigen pedagogisch project op te starten. Men moet nagaan of een leerkracht past in dat project. Een leerkracht die militant vrijzinnig en antigodsdienstig is, kan door het katholiek onderwijs terecht geweigerd worden als leraar. Daar is iedereen het over eens. *(Opmerkingen)*

Men moet passen in het pedagogisch project, dat is een grondprincipe. Aan de andere kant heeft de Raad van State al meermaals gezegd: aangezien het vrij onderwijs wordt gesubsidieerd door de overheid, mag de overheid bepaalde grenzen stellen. Die afweging moet worden gemaakt.

De katholieken hebben een babydoopsel, de protestanten een volwassenendoopsel. Of gedoopt zijn een norm is om te passen in het pedagogisch project, moet de rechter uitmaken. Dat kan hier in het parlement niet worden beslist.

De voorzitter: De heer De Meyer heeft het woord.

De heer Jos De Meyer: Ik ben het eens met uw genuanceerde antwoord, minister. Ik was het eens met de eerste vraagstelling van mevrouw Meuleman, maar niet met haar tendentieuze repliek. Ik ben het eens met de heer Bouckaert. De twee belangrijke principes zijn inderdaad de grondwettelijke vrijheid van onderwijs en het recht van het schoolbestuur om aan de leerkrachten te vragen dat ze het opvoedingsproject op een loyale manier naleven.

Over de concrete situatie ga ik me niet uitspreken. We moeten de kwestie ook niet uitvergroten. De fundamentele discussie over de vrijheid van onderwijs en het eigen opvoedingsproject moet worden gevoerd met redelijke argumenten.

Minister Pascal Smet: Voorzitter, bijna iedereen is het met me eens; ik hoef daar niet veel aan toe te voegen.

Mevrouw Vanderpoorten, richt u tot het katholiek onderwijs. Zij moeten oordelen over het pedagogisch project. Het is niet aan mij om daar uitspraken over te doen.

Mevrouw Elisabeth Meuleman: Ik sta niet bekend om mijn aanvallen op godsdienst. Integendeel, ik pleit voor een zeer pluralistische houding in zulke zaken. Maar we moeten ons wel hoeden voor hypocrisie.

Deze leerkracht had cursussen gevolgd om godsdienst op een goede manier te kunnen geven. Ze had de kerstviering voorbereid. Voor andere soorten vieringen had ze speciaal bijscholing gevolgd. Er zijn genoeg leerkrachten die gedoopt zijn en het katholiek onderwijs hebben doorlopen, maar hoe gelovig zij nog zijn, daar hebben we ook het raden naar.

We mogen toch wel vragen stellen bij gebeurtenissen als deze, die breed worden uitgesmeerd in de pers? We mogen dat toch eens van naderbij bekijken in deze tijd, met dit tekort aan leerkrachten? Minister, kunt u niet in overleg gaan met de onderwijsskoepels? Kunt u hen vragen om hier paal en perk aan te stellen? Dat denk ik wel. (*Applaus bij Groen!*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Van Malderen tot de heer Philippe Muyters, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport, over de stijging van de werkloosheidcijfers bij allochtonen

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, minister, eind juni telde Vlaanderen 185.000 of 189.000 werkzoekenden, al naargelang de statistiek. 50.000 daarvan zijn allochtonen. Alleen al dat aantal en aandeel zou ons bijzonder zorgelijk moeten stemmen. Temeer daar we vaststellen dat er in algemene cijfers een lichte stijging plaatsvindt en bij allochtonen een massieve stijging.

Het gaat van een stijging met 1,6 procent voor de algemene populatie tot een stijging met 10 procent voor de allochtonen. In uw persbericht zegt u dat we die cijfers enigszins moeten relativiseren. Er zijn externe factoren en statistische aanpassingen die maken dat we een significante stijging zien, maar we moeten die relativiseren. Eerlijk gezegd vind ik dit een zorgwekkend signaal, ten eerste omdat het me in het ongewisse laat over wat nu de reële stijging is en ten tweede omdat we ook weten dat de definitie van ‘allochtoon’ eigenlijk maar heel beperkt is. De VDAB hanteert dit begrip voor diegenen die een andere nationaliteit hebben, buiten de EU, of er een hebben gehad. Daardoor wordt vandaag een hele groep mensen eigenlijk niet gedetecteerd, zoals jongeren, de tweede generatie. Ook in die groep zien we een opmerkelijke stijging. In die groep zien we ook heel veel problemen.

Dit is niet nieuw. We hebben daarover gisteren in de commissie ook van gedachten gewisseld. Minister, ik merkte bij u een zekere frustratie, en dus ook een zekere berusting. Die kan niet. Daarom vraag ik dat u nu eens duidelijkheid zou scheppen over die cijfers. Wat is uw beleidsantwoord op die cijfers?

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Over het beleid moet ik eigenlijk niet meer opnieuw reageren, want dat gebeurde gisteren in de commissie. Straks, als ik nog tijd heb, zal ik daarover iets zeggen.

Wat de cijfers betreft, hebt u nu al de verkeerde vergelijking gemaakt. U moet de 3,8 procent vergelijken met de 10,2 procent. Dat zijn de cijfers met de nieuwe definitie. Ik wil u uitleggen waarom, en ook waarom ik dit relativeer. Het verschil tussen de statistische cijfers voor en na 1 januari is dat iemand die één dag werkte via uitzendarbeid, voor januari als werkende werd beschouwd. Nu moet men tien dagen werken als uitzendkracht voor men als werkende wordt beschouwd. Het is belangrijk dat ik hier het woord ‘uitzendarbeid’ laat vallen. Ik kom daar zo dadelijk op terug. Ik heb in het begin van het jaar aan de VDAB een vergelijkingsbasis gevraagd. De reactie was dat ik mocht rekenen op 3000 à 5000 werklozen extra door de verschillende definitie. Dat is grosso modo 3,5 procent. Overigens, als we kijken naar die 1,6 procent en die 3,8 procent, dan is er sprake van dezelfde grootteorde.

Uitzendarbeid is belangrijk als het gaat over allochtonen. U weet dat ook. Recent nog hadden we Federgon op bezoek. Bij uitzendarbeid nemen allochtonen 13 procent voor hun rekening. Dat cijfer ligt veel hoger dan bij de klassieke tewerkstelling. Die 3,5 procent is dus een zware onderschatting van de correctie ten opzichte van vroeger. Ik moet die 3,5 dus proportioneel verhogen, en dan moet die stijging van 10,2 procent worden gecorrigeerd met 5 à 6 procent, alleen al door statistische veranderingen.

Ik ben het echter volledig met u eens over het beleid ten gronde. Dat weet u. Gisteren hebben we het daar nog over gehad, onder meer met de heer Mahassine. U weet dat ik het beleid van evenredige arbeidsdeelname en diversiteit (EAD) sterk voortzet.

De heer Bart Van Malderen: Minister, op zich ben ik blij met uw laatste zin. U probeert de cijfers in hun context te plaatsen. Dat heb ik ook gevraagd. Het is echter belangrijk om, ongeacht die context, naar twee zaken te kijken. Er is de tendens die ze vertonen. We stellen vast dat de werkloosheid stijgt en dat die stijging veel meer uitgesproken is bij allochtonen, nogmaals, met de definitie die wordt gebruikt en waardoor volgens mij nog heel veel mensen, zoals jongeren, onder de radar blijven. Bovendien wordt die stijging toch wel in die mate zorgwekkend dat, indien we niets doen, er een verloren generatie dreigt te zijn. Ik wil echt dat we een heel duidelijk signaal geven dat we dit niet accepteren en dat we ons niet verstoppen achter wat we niet kunnen, maar net gaan doen wat we wel kunnen. Ik ben het eigenlijk nogal eens met de heer Muylers van Federgon als die pleit voor het voeren van een breed maatschappelijk debat, open en bloot, over alle problemen die we kennen, om te proberen oplossingen te zoeken daarvoor.

Gisteren vroeg u zich in de commissie, met een soort retorische vraag, af wat u moest doen. Wel, ik kan u wel een aantal suggesties geven. Betrek de mensen van het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) erbij om dit probleem op de agenda te zetten.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister, het is goed dat u de cijfers nuanceert. De stijging is dan wel significant, maar daar is een verklaring voor. Eigenlijk is dat het probleem niet. Het probleem is dat er al jaren geen daling van de werkloosheid bij allochtonen is. Dat probleem slepen we al jaren met ons mee en we vinden er blijkbaar geen oplossing voor.

Het is goed dat u het EAD-beleid verder wilt voeren, maar de inspecties door de Inspectie Werk en Sociale Economie op het vlak van EAD gaan achteruit. Er zijn minder controles naar EAD.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Het is belangrijk dat er controles zijn aan de vraagzijde van arbeid, maar het is eveneens belangrijk om allochtonen te versterken. Dat moeten we doen voor ze op de arbeidsmarkt komen.

Dan heb je het probleem van de taalachterstand. 45 procent van de allochtone werkzoekenden heeft een taalachterstand. 40 procent kreeg na zes maanden werkzoekend te zijn nog geen specifieke actie van de VDAB voorgesteld. We moeten er een prioriteit van maken om dat sluitend aan te pakken. Dat cijfer moet naar beneden. Na zes maanden moet elke werkzoekende allochtoon met een taalachterstand een specifiek traject aangeboden krijgen om die taalachterstand weg te werken. Degenen die een taalopleiding volgen, moeten voldoende gemotiveerd en gestimuleerd worden om dat tot het einde te volgen, want er is een grote uitval. Minister, daar moet absoluut aan worden gewerkt, niet alleen controle aan de vraagzijde, maar ook versterking van de allochtonen en uitwissen van de taalachterstand.

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister, we hebben in de plenaire vergadering en in de commissievergaderingen gepraat over de algemene werkzaamheidsgraad bij allochtonen. Inderdaad, drie vierde van de werkzoekenden zit nog altijd in een van de vier kansengroepen: allochtonen, 50-plussers, laaggeschoolden en personen met een arbeidshandicap.

Als je inzoomt op de problemen bij de allochtonen, zie je dat er nog altijd een groot gebrek is aan voldoende taalkennis en dat er bij heel wat allochtone vrouwen een bepaalde werkonwilligheid is. Als je ziet dat 70 procent van de Turkse of Marokkaanse vrouwen niet aan het werk is en zich zelfs niet aanbiedt, dan is dat toch een probleem. Dat ligt dan niet aan de zogenaamd racistische werkgevers. Er is wel degelijk meer aan de hand. Er is een gedeelde verantwoordelijkheid van zowel de allochtone werkzoekenden als van de overheid. Dat is toch een verhaal dat ik mis bij de collega's van sp.a en Groen.

Minister Philippe Muylers: Ik stel voor dat ik het debat dat we keer op keer hebben gevoerd in de commissie, waar we samen het beleid uittekenen, niet opnieuw voer. Mijnheer Watteeuw, ook de EAD-controles zijn daar aan bod gekomen. Ik geloof dat u net weg was toen de inspectie is gekomen. De EAD-controles zijn niet verminderd omdat bij elke controle van een interimbureau EAD wordt meegenomen. Dus is er geen vermindering, want die moet je erbij tellen. Bovendien is er de quick scan. Dus neen, uw vaststelling is compleet verkeerd.

De vraag was om klaarheid te scheppen in de cijfers. Ik kan niet ver genoeg gaan omdat ik aan de VDAB, om de workload van de studiedienst niet te verzwaren, niet heb gevraagd dat ze elke maand alle cijfers in het oud en het nieuw systeem invoeren. De afspraak was dat we elke maand het algemene cijfer geven en dat we daaruit afleiden wat de grootteorde van de andere zal zijn. Dat was de cruciale vraag, en minder de vraag aan het beleid. U stelt voor om het gesprek met het Vlaams Economisch Sociaal Overlegcomité (VESOC) verder te voeren. Ik heb daar geen probleem mee.

In de commissie Diversiteit over tien jaar EAD-beleid met de sociale partners heb ik heel duidelijk gemaakt dat discriminatie voor mij niet en nooit kan, maar ik kan alleen controleren op de uitzendbureaus, maar dat is lang niet genoeg. Dat ben ik met u eens. Het zou een actie moeten zijn.

Dat antidiscrimineren moet zowel bij alle werknemers – want ook daar is er discriminatie – als bij alle werkgevers doorgedrongen zijn. Als er een suggestie is om met VESOC te werken, dan stel ik voor dat we het bestuur van de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV) eens uitnodigen in de commissie Diversiteit om daar ten gronde van gedachten over te wisselen en misschien op die manier nog eens een extra stimulans te geven aan dat geheel.

Mijnheer Van den Heuvel, over Nederlands als tweede taal hebben we het in de commissie gehad. U weet dat we daarop inzetten. U weet dat we proberen om Nederlands tweede taal niet op zich alleen te laten, maar te combineren met werkervaring en met opleiding, zodat die mensen niet alleen Nederlands kennen maar daar bovenop een aantal basistalenten en -competenties meekrijgen.

De heer Bart Van Malderen: Ik ben blij met het antwoord van de minister dat hij verder het engagement wil aangaan en dat we er ook de sociale partners bij betrekken. Dat kan alleen

maar bijdragen aan een krachtig signaal dat van hieruit en vanuit de Vlaamse Regering wordt gegeven, namelijk dat we niet zullen tolereren dat er een verloren generatie is, maar dat we integendeel blijven inzetten en blijven stimuleren maar ook blijven sanctioneren. Dat geldt zowel voor werkzoekenden als voor werkgevers. Het zou economische waanzin zijn om mensen structureel aan de kant te laten staan. Dat zou ook sociale waanzin zijn. We moeten integendeel alle zeilen bijzetten om ervoor te zorgen dat de toegang tot de arbeidsmarkt voor zoveel mogelijk mensen verzekerd blijft.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Joris Van Hauthem tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de cohesie binnen de Vlaamse Regering, naar aanleiding van verklaringen van een voorzitter van een meerderheidspartij betreffende sabotage van de Vlaamse Regering

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Minister-president, ik neem aan dat alles goed gaat met u. *(Opmerkingen van minister-president Kris Peeters)*

Alles gaat goed. Vooruit dan.

Minister-president, wat de laatste weken en maanden is gebeurd, is geen politiek meer van normale akkefietjes die altijd wel tussen meerderheidspartijen plaatsgrijpen of politieke discussies die ook binnen de schoot van de Vlaamse Regering kunnen plaatsvinden. Wat we de laatste weken en maanden zien, is een escalatie van vijandigheden, met in het weekend het toppunt, met name dat de voorzitter van een meerderheidspartij, de voorzitter van sp.a, een andere meerderheidspartij beschuldigt van het saboteren van de Vlaamse Regering. Saboteren van de Vlaamse Regering! Daarop wordt langs de andere zijde opnieuw het geschut bovengehaald, zeggende: het is de andere kant, het is sp.a die zich binnen de Vlaamse Regering deloyaal opstelt.

Minister-president, u hebt lang de illusie kunnen ophouden dat u de man was die aan het roer stond, die de ploeg bijeen hield en krachtdadige beslissingen nam. Dat is dus niet waar. Vandaag is die illusie aan diggelen geslagen.

Mijn vraag is: hebt u eigenlijk nog wel een meerderheid? Heel concreet: klopt het wat de sp.a-voorzitter zegt, namelijk dat de N-V de Vlaamse Regering saboteert, of kletst die man een beetje uit zijn nek? Klopt het wat de N-VA-voorzitter zegt, namelijk dat sp.a zich binnen de Vlaamse Regering deloyaal gedraagt, of kletst die man ook uit zijn nek?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, mijnheer Van Hauthem, vooreerst nog eens dank dat u altijd bezorgd bent over mijn geestelijke en fysieke gezondheid. Bij dezen onderstreep ik nog eens dat u zich daar geen zorgen over moet maken. Ik zal u ook informeren mocht dat wel het geval zijn. Dat bespaart u om daarover telkens vragen te moeten stellen. *(Opmerkingen van de heer Lode Vereeck)*

Als u daarop aandringt, mijnheer Vereeck. Ook dat is een van de mogelijkheden.

Voorzitter, ik wil vier elementen kort duidelijk maken. Ten eerste: een voorzitter van een politieke partij is een heel belangrijk persoon, maar zo'n belangrijk persoon maakt in Vlaanderen geen deel uit van de Vlaamse Regering.

Ten tweede: iedereen heeft de vrijheid van spreken. Dat geldt voor de meerderheid, voor de oppositie en voor iedereen. Dat is zelfs een grondrecht, zoals u weet.

Ten derde ga ik ervan uit dat iedereen respect heeft voor het regeerakkoord, zeker voor diegenen die het geschreven hebben en zich ertoe geëngageerd hebben. Ten vierde is er respect voor de verschillende partijen in dit halfroond. We moeten met respect met elkaar omgaan. We moeten zeker ook met respect met elkaar omgaan in de meerderheid.

Ik kan dus als volgt antwoorden op uw vragen. Is er een meerderheid? Ja. Uw tweede vraag heb ik beantwoord met die vier punten.

De heer Joris Van Hauthem: U hebt niet geantwoord. Er is oorlog binnen uw meerderheid, minister-president. U kunt zich er niet meer van afmaken met deze boutades. Zelfs een van onze eminente leden, de heer Van Rompuy, kan het niet meer aanzien. Hij is gedegouteerd door de cinema en vindt uw positie onhoudbaar. U komt hier nu een verhaaltje aflezen. Ik weet niet welke cijfercombinatie van de jukebox het nu weer is. Het zal de D9 zijn deze keer. *(Opmerkingen)*

In alle ernst: u kunt niet ontkennen dat er een ernstig probleem is binnen de meerderheid. Wanneer de een de ander beschuldigt van sabotage binnen de Vlaamse Regering, en de ene de andere of de andere de ene beschuldigt van deloyaal gedrag binnen de Vlaamse Regering, dachten wij dat er een minister-president zou zijn die opstaat en die zegt: nu is het gedaan. Maar u komt hier alweer met een wollig verhaaltje. De illusie dat u een krachtadig leider bent van de Vlaamse Regering, is kapotgeslagen door de profileringsdrang van twee partijen van uw meerderheid. De CD&V zit daartussen en weet niet meer waar kijken, naar links of naar rechts. Dat is de realiteit. *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: De heer Van Hauthem heeft natuurlijk wel een punt, minister-president. Door de ruzies in het publieke domein tussen uw coalitiepartners, is het gezag van de regering en van u aangetast. Ik zou dan ook veeleer constructief willen vragen welke maatregelen u de komende weken en maanden zult nemen om uw eigen gezag en dat van uw regering te herstellen.

Ik heb ook nog een vraag voor de leden van de N-VA. In het laatste debat dat we hier hebben gehad over de cohesie binnen deze ploeg, was het mij niet duidelijk of de N-VA-ministers hun voorzitter volgden, dan wel hun collega-ministers. In het Uplace-debat is er een volledige knieval gebeurd door mevrouw Lieten, maar in het onderwijsdebat is het mij volstrekt onduidelijk in welke richting uw N-VA-ministers wandelen.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Minister-president, u moet niet doen alsof die incidenten en uitspraken geen invloed hebben op het regeerwerk. Dat is wel het geval. Uplace, de verdeeltaks, het Energiedecreet: er zijn tal van voorbeelden waaruit blijkt dat deze regering het moeilijk heeft.

Ik heb soms wat medelijden met u. Toen u in september 2009 de eerste Septemberverklaring aflegde, stond u niet alleen voor de regering, maar ook voor de meerderheid, voor die drie partijen. U was daar de personificatie van. Wat blijft daar nu nog over? U bent alleen nog de leider van een kibbelende regering. U plooit terug. U moet zeer snel orde op zaken stellen en aan de ministers en de partijen vragen of zij nog achter dit regeerakkoord staan.

De voorzitter: De heer van Rouveroj heeft het woord.

De heer Sas van Rouveroj: “Wanneer je een regering gebruikt als een instrument om één of twee partners te laten verliezen, werkt een regering nooit.” Aan het woord is Bruno Tobback, voorzitter van een meerderheidspartij. Wat wij hier al vaak hebben gezegd, namelijk dat uw regering niet werkt, wordt nu dus ook bevestigd door een meerderheidspartij, minister-president.

Zijn vader heeft ooit de gevleugelde woorden gesproken dat paars-groen zou eindigen in bont en blauw. Ik krijg de indruk dat de zoon u zodanig rond de oren slaat, dat deze metafoor nu

passender is voor uw combinatie CD&V, sp.a, N-VA. (*Applaus bij Open Vld, het Vlaams Belang en Groen*)

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, daarnet was er hier een debat over de sociale bescherming. Toen werd gezegd dat het te snel gaat en dat de regering beslist en dat er onvoldoende tijd is om daarover serieus te debatteren. Van één ding één. Deze regering beslist inderdaad. U haalt dossiers aan zoals Uplace, de terbeschikkingstelling (tbs), de begroting, enzovoort. Deze regering beslist. U kunt maar één dossier noemen – Oosterweel, maar daarover zijn de gesprekken op Europees niveau ook bezig – waarover nog geen duidelijke beslissing is genomen. Ik daag u opnieuw uit: geef één dossier waar er nu al een beslissing zou moeten zijn en er nog niet is. Er is maar één voorbeeld: het Oosterweeldossier. En dan zullen we straks nog het BAM-decreet goedkeuren. Het is uw volste recht om dat als oppositie op flessen te trekken. Ik respecteer ten eerste de vrijheid van spreken.

Vrijdag zal de Vlaamse Regering een beslissing nemen over hoe we het onderwijsdossier verder aanpakken. De hele Vlaamse Regering zal die beslissing nemen en bekendmaken.

Ik ga ervan uit dat de oppositie een interview gebruikt waarin voorzitters een aantal dingen zeggen. Geen enkele van de genoemde voorzitters maakt deel uit van de Vlaamse Regering. De Vlaamse Regering en de ministers in de Vlaamse Regering nemen elke vrijdag opnieuw beslissingen. Dat is wat mij betreft het belangrijkste. Over al het andere heb ik geantwoord in die vier punten. Ik ga ervan uit dat dat voor iedereen duidelijk is.

De heer Joris Van Hauthem: Ik denk niet dat het voor iedereen duidelijk is. Ik weet wel dat één ding duidelijk is: uw verhaal – op vrijdag heeft de Vlaamse Regering beslist en al de rest laat ik aan mij voorbijgaan en speelt geen enkele rol – gaat niet meer op. Uw meerderheid is hopeloos verdeeld. Twee meerderheidspartijen schieten met grof geschut naar elkaar. En u verschuilt zich in de ivoren toren van de Vlaamse Regering, alsof dat daar geen invloed op zou hebben. Als zelfs de voorzitter van een meerderheidspartij, die inderdaad zelf niet in de regering zit, de andere partij beschuldigt dat zij de regering saboteert, dan zegt u niets. U zegt dat het niet waar is, maar het is wel waar. U zegt dat u beslist, maar al uw beslissingen worden altijd opnieuw in twijfel getrokken. Minister-president, u hebt geen meerderheid meer. U zit op de Titanic, en die is al tegen de ijsberg gevaren en hij is aan het zinken. En u staat nog altijd achter dat roer. Ik weet niet hoe u het volhoudt. De heer Van Rompuy heeft het goed verwoord: indien wij geen legislatuurparlement zouden hebben, dan had u vandaag allang geen regering meer. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Lode Vereeck tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het relancebeleid voor België en het standpunt dat de Vlaamse Regering heeft ingenomen

ACTUELE VRAAG van de heer Robrecht Bothuyne tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het relancebeleid voor België en het standpunt dat de Vlaamse Regering heeft ingenomen

ACTUELE VRAAG van de heer Chris Janssens tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het relancebeleid voor België en het standpunt dat de Vlaamse Regering heeft ingenomen

ACTUELE VRAAG van de heer Matthias Diependaele tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de resultaten van het Overlegcomité van 4 juli 2012 wat betreft het relancebeleid voor België en het standpunt dat de Vlaamse Regering heeft ingenomen

De voorzitter: De heer Vereeck heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, minister-president, collega's, ik wil het hebben over de relance van de Vlaamse Regering. Eigenlijk over het relancebeleid van de Vlaamse Regering, hoewel spreken over de relance van de Vlaamse Regering misschien ook wel een nuttige oefening zou zijn.

Minister-president, u bent samengekomen met uw collega's van de andere deelstaatregeringen en met de premier om te praten over dat relancebeleid of – preciezer – de relancestrategie. Je kunt je in dit land afvragen of het zin heeft om een relanceplan of relancestrategie op te bouwen. Wij zijn een kleine, open economie. De meeste determinanten van onze economische groei worden bepaald door de export en door het buitenland. Dat betekent dat wij er in België, in Vlaanderen, zeker niet in zullen slagen om een soort van 'new deal' in stelling te krijgen, zoals Roosevelt dat in de jaren 30 heeft gedaan. Maar wat we wel kunnen doen, is ons voorbereiden op het moment dat er een kleine heropleving is, en op dat moment moeten we ervoor zorgen dat het opnieuw goed zit met onze concurrentiekracht.

Minister-president, wat is daar vanochtend verteld? Een deel daarvan weten we al via de media. Wat verwacht u van de Federale Regering en wat hebt u in de weegschaal gelegd?

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Minister-president, ik heb vernomen dat vanmorgen uitvoering werd gegeven aan actie 42 van het Nieuw Industrieel Beleid, het witboek dat vorig jaar werd goedgekeurd. Actie 42 stelt dat de federale overheid, in functie van het bewerkstelligen van een sterke concurrentiekracht van onze ondernemingen, het bevorderen van ons concurrentievermogen, een aantal belangrijke hefboomen in handen heeft, onder andere op het vlak van loon- en energiekost. De federale overheid moet, in functie van het bereiken van de doelstellingen van het Nieuw Industrieel Beleid, die we allemaal delen, een aantal zaken doen om die concurrentiekracht te vrijwaren. Het is zeer belangrijk dat de federale overheid, samen met de sociale partners, haar verantwoordelijkheid neemt om een aantal zaken aan te pakken die nu nog duidelijk fout lopen. De loonkost is daar uiteraard een heel belangrijk element in.

Minister-president, wat zijn de resultaten van het overleg van deze ochtend? Wat is het verdere traject dat we de komende maanden zullen moeten afleggen om die doelstellingen waar te maken?

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister-president, ‘de kroniek van een aangekondigde stille dood’, zo kun je het relanceplan van de Federale Regering noemen. Hoewel er begin dit jaar nog werd aangekondigd dat men uiterlijk 21 juli klaar wilde zijn met het relanceplan om de economische groei in dit land te versterken, is daar nu helemaal geen sprake meer van. Blijkbaar wordt het nu een relancestrategie.

Die semantische wijziging betekent volgens mij alleen maar dat de Federale Regering helemaal geen plan heeft en dat men het in die Federale Regering helemaal niet eens is over de te nemen maatregelen. Gisteren heeft de federale premier Di Rupo samen gezeten met de sociale partners. Die waren na afloop blijkbaar erg ontgoocheld over het gesprek. Vandaag vond dan het gesprek plaats tussen de Federale Regering en de gewestregeringen.

Minister-president, ongeveer een maand geleden hebt u tijdens een krantinterview gesteld: “Eerste minister Di Rupo moet bij het uitwerken van zijn federaal relanceplan rekening houden met wat Vlaanderen wil en nodig heeft. Vlaanderen is de motor van de Belgische economie. Het relanceplan van de Federale Regering mag dan ook onder geen enkel beding afbreuk doen aan de mogelijkheden van Vlaanderen.” Nu er geen relanceplan is, is mijn vraag misschien zonder voorwerp geworden. Zo niet, welk standpunt hebt u namens de Vlaamse Regering ingenomen tijdens het overleg met de Federale Regering over het zogenaamde relancebeleid?

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Mijn actuele vraag ligt uiteraard in dezelfde lijn als die van de collega’s. We hebben het er al heel vaak over gehad, het werd al verschillende keren aangekondigd. Elke keer als er iets uitlekte over het relanceplan van de Federale Regering, was het minder en minder. Elk ideeetje dat met een proefballonnetje werd opgelaten, werd al even snel opnieuw uit de lucht geschoten.

Gisteren hebben de sociale partners gereageerd. Zij waren allerminst enthousiast. Ze zeiden dat elke minister rond 21 juli wel zou mogen scoren, maar dat voor de rest alle grote vraagstukken bij de sociale partners in het bakje zouden vallen.

Ondertussen horen we heel wat berichten over een recordaantal faillissementen, de oplopende werkloosheid enzovoort. Daartegenover staat de weigering van de Federale Regering om de aanbevelingen van Europa nog maar van dichterbij te bekijken, laat staan om die om te zetten in een krachtadig beleid. Ik moet eraan toevoegen dat ik in zekere zin wel begrip kan opbrengen voor het feit dat er slechts beperkte budgettaire middelen zijn. We moeten het inderdaad doen met weinig geld. De begroting is nog altijd de eerste voorwaarde om aan een echt relanceplan te kunnen werken. Dat houdt echter absoluut in dat je de moed moet kunnen opbrengen om de nodige structurele hervormingen door te voeren. Die vraagstellingen gaat de Federale Regering tot nog toe uit de weg: de index, de loonkost, het energievraagstuk enzovoort.

Vlaanderen heeft ondertussen wel een beleid op lange termijn. Gisteren zijn we daar tijdens de commissie nog breed op ingegaan. Persoonlijk was ik gisteren onder de indruk van het Nieuw Industrieel Beleid. Ik heb echt de indruk dat het op de goede weg zit en dat het stilaan op kruissnelheid komt. Absoluut.

Minister-president, mijn vraag omvat twee deelvragen. Kunnen wij er, nadat u deze ochtend bij premier Di Rupo op de koffie bent geweest, zeker van zijn dat het Vlaams beleid dat werd uitgestippeld in Vlaanderen in Actie (ViA), in het Nieuw Industrieel Beleid, het Vlaams loopbaanakkoord enzovoort, gevrijwaard is, verder kan blijven gaan zonder inmenging van het federale niveau?

Hebt u, ten tweede, goede hoop op de plannen die de federale overheid momenteel naar voren schuift? Zullen die effectief iets kunnen verwezenlijken?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Voorzitter, collega's, ik geef kort even mee wat deze ochtend op het Overlegcomité aan bod is gekomen en beantwoord dan de andere vragen.

Op Vlaams niveau heeft de Vlaamse Regering heel duidelijk zes punten naar voren geschoven, waaraan hard wordt gewerkt. Een eerste punt is een gezond budget. Het tweede is het Nieuw Industrieel Beleid, met vijftig acties, waarin duidelijk wordt gezegd dat de energiekost en de loonkost van essentieel belang zijn voor een nieuwe dynamiek en een transformatie. Ten derde gaan we voor een ambitieuze strategie voor onderzoek en ontwikkeling en innovatie. Het vierde punt is de verbetering van het ondernemings- en consumentenklimaat. Ten vijfde willen we meer mensen aan de slag. Ik verwijs naar het loopbaanakkoord, dat we met de Vlaamse sociale partners hebben afgesproken. Ten zesde voeren we een groeibevorderend investeringsbeleid. Als Vlaamse Regering zetten wij ongelofelijk veel middelen in, om te investeren in wegen, rusthuizen enzovoort.

Aan die zes punten is Vlaanderen al een tijdje bezig. Het is onze relancestrategie, als u dat zo wenst te noemen. Ik heb daar gezegd dat wij dit uitvoeren en dat, wat de federale overheid ook doet, het resultaat moet zijn dat wat Vlaanderen doet, wordt versterkt. Minister-president Demotte heeft gezegd dat wat zij doen, met een aantal andere strategieën en langetermijnvisies, ook moet worden ondersteund.

Vanuit federale hoek is er gezegd dat zij zich aansluiten bij de budgettaire orthodoxie. Dat is maar normaal ook, want wij hebben in het stabiliteitsprogramma allemaal afgesproken dat Vlaanderen een budget in evenwicht heeft en dat de andere overheden van dit land uiterlijk in 2015 tot een evenwicht komen. Dat is een heel belangrijk element. De minister van Financiën heeft daar gesproken om aan te tonen dat een budget in evenwicht, met een positieve invloed op de rente, van heel groot belang is om een effectief relancebeleid te voeren.

Belangrijk is verder dat de federale overheid zich ervan bewust is dat een strategie die wordt ontwikkeld, maximaal moet aansluiten bij de strategieën die nu al lopen en die moet ondersteunen. Op federaal niveau kan men dus geen enkele maatregel treffen die in contradictie is met wat wij al hebben gedaan of nog zullen doen. Minister Muylers is voor Werk ook in overleg met federaal minister De Coninck bijvoorbeeld.

Er is concreet afgesproken dat er een werkgroep wordt opgestart voor onderzoek en innovatie, omdat een aantal van die bevoegdheden nog altijd federaal zijn. Vanuit onze dynamiek willen wij kijken hoe dat verder door de federale overheid kan worden ondersteund. Een tweede werkgroep zal bekijken hoe kan en moet worden ingespeeld op de strategieën van Vlaanderen en van de andere regio's.

Het is evident dat de bevoegdheden moeten worden gerespecteerd. Het moet ondersteunend zijn en versterkend, de ene voor de andere. Dat er is gezegd dat de budgettaire orthodoxie ook voor het federale niveau van essentieel belang is, betekent dat er weinig bijkomende budgettaire ruimte is. Mogelijk kan er worden geschoven met budgetten. Die verschuiving moet zeker in het voordeel zijn van de uitdagingen waar wij voor staan.

Ik verwijs naar wat nu meer en meer 'slimme maatregelen' worden genoemd. We doen er alles aan om voor de omgevingsvergunning nog voor het zomerreces een stap vooruit te zetten, mijnheer Bouckaert. Wij vragen een wijziging van artikel 4 van de gecoördineerde wetten bij de Raad van State. Dat heb ik deze ochtend ook gezegd. Dat kost de federale overheid niets, maar daarmee kan men zeer snel remediëren. Op die manier, met die slimme maatregelen, kunnen we binnen het budgettaire kader allemaal zorgen voor die relance.

Mijnheer Vereeck, u hebt natuurlijk gelijk dat we in een Europese en een wereldeconomie zitten. Wij moeten absoluut elke hindernis wegnemen die een onderneming ondervindt om te starten en te groeien. We moeten ook maatregelen in het leven roepen of bijkomend ondersteunen, zoals waarborgen, om de relance mogelijk te maken. Het niet in orde brengen van de begrotingen zou een fundamentele fout zijn. Daarop hebben wij ook gewezen.

De heer Lode Vereeck: Minister-president, u bent dus naar dat overleg getrokken met zes eisen, ik heb ze genoteerd, en u bent weer naar huis gekomen met vier eisen en twee overlappen.

Laat ons beginnen met het eerste: onderzoek en ontwikkeling. Ik sta hier in het gezelschap van de heer Diependaele, die amper een week geleden in de commissie het O&O-beleid van minister Lieten met de grond heeft gelijkemaakt. Hij zei dat er de afgelopen drie jaar nog niets is gebeurd, behalve plannen maken, en dat het nu echt tijd is om in actie te schieten. Als u met dat voorbeeld naar de Federale Regering bent getrokken, dan zullen zij daarmee wellicht hard hebben gelachen.

Minister-president Kris Peeters: Dat hebben zij niet gedaan.

De heer Lode Vereeck: Ik was niet aanwezig op de commissievergadering, en had mij trouwens verontschuldigd. Ik moet ook zeggen dat mijn aanwezigheid ook niet nodig was, want CD&V en de N-VA hebben daar de rol van oppositie meer dan schitterend waargenomen.

De voorzitter: De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, mag ik nog iets zeggen over de begroting?

De voorzitter: Neen, uw spreektijd van één minuut is om, en als fractieleider moet u weten wat er in het reglement staat.

De heer Lode Vereeck: Voorzitter, u doodt elk debat.

De voorzitter: Ik dood het debat omdat ik het reglement toepas? Dank u wel, mijnheer Vereeck.

De heer Bothuyne heeft het woord.

De heer Robrecht Bothuyne: Mijnheer Vereeck, ik zal zelf iets over het budget zeggen. Ik denk dat het heel belangrijk is dat vanochtend de afspraken over budgettaire orthodoxie zijn bevestigd. Een gezond begrotingsbeleid is de basis voor een competitieve economie. In dat verband is de term ‘relance’ misschien verkeerd gekozen. Vlaanderen en België hebben een van de best presterende economieën van Europa. De fundamenten zijn stevig en op basis daarvan kunnen wij bouwen aan een sterke economische toekomst. Daarbij is het belangrijk te noteren dat het federale niveau zich ten dienste stelt van de plannen van de deelstaten en van het Vlaamse Nieuw Industrieel Beleid en van het Waalse marshallplan. Een copernicaanse visie op ons competitiviteitsbeleid is een noodzakelijke voorwaarde voor succes. *(Applaus bij CD&V)*

De voorzitter: De heer Janssens heeft het woord.

De heer Chris Janssens: Minister-president, u bent blijkbaar nog erg positief over het overleg met uw federale collega, in tegenstelling tot de sociale partners. Nochtans is er een Vlaams spreekwoord dat zegt dat van uitstel afstel komt. Inderdaad: de Federale Regering bereikt geen akkoord over te nemen maatregelen. Er is ook geen budget beschikbaar. Ondertussen lezen wij almaar meer berichten over stijgende faillissementen en trekken de ondernemers en hun organisaties almaar meer aan de alarmbel. Maar u herhaalt gewoon uw mantra over de gezonde overheidsfinanciën en een begroting in evenwicht. Een begroting in evenwicht alleen heeft nog nooit nieuwe investeerders en investeringen aangetrokken, en dat is nu net waar wij nood aan hebben. Wij hebben nood aan lastenverlagingen, aan de versterking van de concurrentiepositie van de ondernemingen. Ik heb daarom een bijkomende vraag: neemt u op basis van uw bevoegdheden inzake economie extra maatregelen om de economische groei in Vlaanderen te versterken? *(Applaus bij het Vlaams Belang)*

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Minister-president, ik dank u voor het antwoord. Het klopt dat de heer Vereeck zich tijdens de vergadering heeft laten verontschuldigen nadat hij te horen had gekregen dat de voltallige oppositie, op mevrouw Peeters na, afwezig was.

De opmerkingen van de heer Van den Heuvel en mezelf gingen over de aanbevelingen in het rapport-Soete, en dat is nog wel een verschil met het volledige innovatiebeleid. Maar los daarvan moet ik zeggen dat het een heel goede zaak is dat u die zes zaken op de agenda hebt laten plaatsen. Wij kunnen maar hopen dat de Federale Regering daar rekening mee zal houden. Het is natuurlijk moeilijk voor u om uitspraken te doen over het eigenlijke relanceplan. Want daarover hebt u geen uitspraken gedaan, behalve over de verbintenis van de Federale Regering om in het kader van het Stabiliteitspact te streven naar een begroting in evenwicht. Nochtans hebben al die maatregelen – de loonkost, de index, energie en dergelijke – een zeer belangrijke invloed op onze Vlaamse economie. Op die antwoorden van het federale niveau zitten wij te wachten.

De voorzitter: De heer Watteeuw heeft het woord.

De heer Filip Watteeuw: Voorzitter, minister-president, collega's, uw partijgenoot, de heer Bothuyne, hoopt het debat over de kritische vragen in de kiem te smoren door te zeggen dat wij een van de sterkste economieën van Europa zouden hebben. Blijkbaar is het hem ontgaan dat de werkloosheid en het aantal faillissementen stijgen.

Die kritische vragen zijn dus best op zijn plaats. Het is juist dat de Federale Regering te weinig doet voor een relance, maar er staat ook veel te weinig tegenover vanuit Vlaanderen. Er moeten duidelijkere keuzes worden gemaakt, we moeten ons meer profileren. U bent dat aan het doen met het Nieuw Industrieel Beleid, maar er moet nog meer gebeuren. Als we vanuit Vlaanderen niet meer initiatief nemen, dan zal de relance er niet komen.

De voorzitter: De heer Van Malderen heeft het woord.

De heer Bart Van Malderen: Voorzitter, een aantal betogen van de collega's van de oppositie verbazen me toch ten zeerste. Men stelt een vraag aan de minister-president en die zegt eigenlijk drie dingen. De Federale Regering behoudt het evenwicht tussen enerzijds de groei stimuleren en anderzijds de begroting op spoor houden en respecteert de dynamiek die in de gefedereerde entiteiten bestaat. Eerlijk gezegd, ik zou bijzonder tevreden zijn met dat antwoord, want het is de beste garantie dat het beleid waar de heer Van Hauthem in een vorige vraag naar gepeild heeft, ten volle wordt uitgevoerd. Uw betogen verbazen me dus ten zeerste.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Watteeuw, we hebben het er gisteren in de commissie ook al over gehad. Ik verwijs naar het TINA-Fonds waar er, door de oproep die we gelanceerd hebben, zeer snel projecten bijkomen. Collega Diependaele was daar terecht van onder de indruk. U voorlopig nog niet, maar ik ga ervan uit dat wanneer u die projecten verder zult onderzoeken, u zult zien dat er effectief iets gebeurt. Er is trouwens nog altijd geld over. De 200 miljoen euro is nog niet volledig opgebruikt. Als u zegt dat er nog meer moet gebeuren, dan denk ik dat we met onze bevoegdheden maximaal inzetten op de juiste accenten.

Ik ben nog niet zo heel lang in de politiek, maar ik heb al heel wat meegemaakt, ook in het verleden toen ex-premier Guy Verhofstadt hoogmissen organiseerde waar er heel veel dingen werden aangekondigd die achteraf toch niet helemaal de realiteit bleken te zijn. Ik heb geen behoefte aan hoogmissen. Ik heb daarstraks uitdrukkelijk gezegd dat we de zaken realistisch en praktisch moeten aanpakken, zowel op Vlaams als op federaal niveau. We mogen zeker geen verwachtingen creëren die niet kunnen worden ingelost.

Ik heb uitdrukkelijk gezegd dat energiekost een zeer actueel probleem is, evenals de loonkosten. Het is aan de federale overheid om stappen te zetten. Ik kijk er eveneens naar uit welke stappen er worden gezet.

Ook Europa is van essentieel belang. Europa heeft een groeiplan en een groeistrategie. Zowel voor Vlaanderen als voor het federale niveau is het essentieel om maximaal gebruik te maken van wat men op Europees niveau vrijmaakt en van de maatregelen die daar worden getroffen.

De heer Lode Vereeck: Voor de correctheid van de feiten wil ik even melden dat ik mij twee dagen op voorhand had afgemeld voor de bewuste commissie.

Ik vind het een zeer goede zaak dat ook de Federale Regering zich inschrijft in de budgettaire orthodoxie. U hebt op het eerste gezicht natuurlijk wel een argument door te zeggen hoe goed wij bezig zijn. U weet natuurlijk ook dat het evenwicht van de Vlaamse begroting een schijnevenwicht is. Ik weet niet of u aan de heer Di Rupo ook hebt gezegd dat u voor bijna een half miljard euro eenmalige inkomsten gebruikt voor recorrente uitgaven. Ik weet niet of u ook gezegd hebt dat u verder doet aan schuldopbouw. Ik weet ook niet of u gezegd hebt hoe u dat evenwicht bereikt. (*Opmerkingen van minister-president Kris Peeters*)

Dat is dan eigenlijk op kap van mensen die zwaar in de miserie zitten. Die 16 miljoen of 30 miljoen euro van de miserietaks ... (*Opmerkingen*)

Ja, kom maar af. Ik moet u eerlijk zeggen dat dat iets is wat de bevolking u niet licht zal vergeven. (*Applaus bij het Vlaams Belang, Groen en LDD*)

De heer Robrecht Bothuyne: We moeten een zeer realistisch discours voeren als het gaat over de competitiviteit van onze economie. We moeten de problemen aanpakken. We moeten ze ook niet ontkennen, mijnheer Watteeuw. We moeten onszelf ook niet de grond inpraten. Constant het negatieve blijven herhalen, werkt ook niet constructief voor het versterken van de economie. De problemen worden aangepakt. Het Nieuw Industrieel Beleid is in uitvoering.

Als de Federale Regering zich nu maximaal ten dienste stelt van het Nieuw Industrieel Beleid, dan ben ik ervan overtuigd dat Vlaanderen economisch een mooie toekomst heeft.

De heer Chris Janssens: Minister-president, Vlaanderen werkt met beperkte bevoegdheden, maar raakt het ook binnen die beperkte bevoegdheden minder eens dan men zou mogen verwachten. De Federale Regering heeft meer bevoegdheden maar minder budget, en raakt het evenmin eens over de noodzakelijke maatregelen die in dit land zouden moeten worden genomen om de economische groei te versterken. Kortom, rien ne va plus. En het zijn de Vlaamse ondernemers, bedrijven en de Vlaamse werknemers en werkzoekenden die daar voornamelijk de dupe van zijn. Dat is de enige conclusie die steeds meer Vlamingen uit dit debat kunnen trekken. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De heer Matthias Diependaele: Stick to the plan. Dat is wat de voorzitter van de Europese Commissie, de heer Barosso, enkele weken geleden zei over de Europese aanbevelingen. Dat is exact wat wij ook hier in Vlaanderen moeten doen. We hebben een langetermijnvisie, met name ViA, en een aantal maatregelen waaronder het Nieuw Industrieel Beleid. Aan al die punten moeten we stapsgewijs verder werken. In dat geval zullen we onze doelstellingen tegen 2020 wel halen.

Minister-president, uw laatste woorden, toen u het over de Europese aanbevelingen had, waren eigenlijk de sleutel van het hele verhaal. Als we ons daar allemaal in inschrijven, dan zitten we op het goede spoor. We horen echter van de federale overheid dat zij weigert dat te doen. Onder druk van de PS ziet de Federale Regering het niet zitten om zich in te schrijven in die Europese aanbevelingen. Als dat de sleutel is van ons welslagen, dan zal het wellicht ook de steen zijn om over te struikelen. En dat is onze bezorgdheid. (*Applaus bij de N-VA, het Vlaams Belang en LDD*)

De voorzitter: De actuele vragen zijn afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Roegiers tot de heer Kris Peeters, minister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Economie, Buitenlands Beleid, Landbouw en Plattelandsbeleid, over de dreigende voedselcrisis in de Sahel

De voorzitter: De heer Roegiers heeft het woord.

De heer Jan Roegiers: Minister-president, er is een veel geraadpleegde website waar men het nieuws kan aanduiden als fascinerend, grappig of hartverwarmend. Wat ik u dadelijk moet vragen, hoort eerder thuis bij de deprimerende artikelen, vrees ik. Ik heb het over de situatie in de Sahel, een gebied in Afrika dat ongeveer zo groot is als Europa en waar het noodlot alweer toeslaat. De armoede daar overtreft alles.

De beelden die de voorbije dagen in het nieuws te zien waren, staan op het netvlies gebrand. Drie miljoen kinderen zijn ondervoed. UNICEF, de kinderrechtenorganisatie van de Verenigde Naties, vermoedt dat de komende weken en maanden ongeveer een miljoen van die kinderen dringende medische hulp nodig zullen hebben. Vandaar mijn heel eenvoudige vraag: minister-president, bent u bereid om net als vorig jaar noodhulp vrij te maken voor de landen in de Sahel?

De voorzitter: Minister-president Peeters heeft het woord.

Minister-president Kris Peeters: Mijnheer Roegiers, dit is inderdaad een heel ernstig probleem. 19 miljoen mensen worden door de droogte getroffen. Volgens de Verenigde Naties zou er minstens 1,6 miljard dollar nodig zijn om aan de essentiële behoeften van die mensen te voldoen. Vrij recent hebben een aantal organisaties ons een brief geschreven met de vraag om ondersteuning. Ik heb mijn administratie gevraagd om dit bij hoogdringendheid te onderzoeken. Ik zal zo snel mogelijk de nodige middelen vrijmaken, gezien de ernst van de situatie waar u terecht naar verwijst.

De heer Jan Roegiers: Minister-president, ik dank u voor uw initiatief. Ik weet dat het budget dat de Vlaamse Gemeenschap kan vrijmaken, niet ongelofelijk groot is maar ik ben ervan overtuigd dat elke euro die kan worden vrijgemaakt, welbesteed is.

De voorzitter: De heer Van Der Taelen heeft het woord.

De heer Luckas Van Der Taelen: Minister-president, wij zijn zeer blij dat u dit initiatief neemt. Bij zo veel menselijke miserie kunnen wij ons alleen aansluiten bij de oproep van de heer Roegiers. Het is goed dat we ook eens buiten de muren van Vlaanderen kijken naar wat er op andere plaatsen in de wereld gebeurt waar het menselijke lijden ondraaglijk groot is.

De voorzitter: De heer Kennes heeft het woord.

De heer Ward Kennes: Voorzitter, ik wil de minister-president namens mijn fractie voor dit initiatief danken. Tegelijkertijd wil ik de gelegenheid te baat nemen om op de situatie van de Toearegs in Mali te wijzen. Ik krijg al gedurende ongeveer een maand wekelijks een update over de humanitaire ramp die zich daar voltrekt. Het gaat niet enkel om de droogte, maar ook om het geweld. Die mensen dreigen door de Ansar Al-Din, een salafistische beweging, in de tang te worden genomen. We kunnen daar vanuit Vlaanderen misschien niet meteen iets aan doen. We hebben weinig directe banden met die landen en we kunnen weinig diplomatieke druk uitoefenen. Dit is een humanitaire ramp die nog bovenop de droogte komt. Ik vind dat dergelijke zaken ook niet uit het oog mogen worden verloren.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Voorzitter, we sluiten ons volmondig bij het voorstel van de minister-president aan. Ik wil de heer Van Der Taelen er trouwens op wijzen dat dit perfect past in de strategie die we nu al jaren hanteren. We hebben niet enkel oog voor de partnerlanden. Als het echt nodig is, verstrekken we ook noodhulp.

Minister-president Kris Peeters: Ik wil even op die laatste opmerking ingaan. We verlenen regelmatig noodhulp aan die landen die dat echt nodig hebben. Wat hier gebeurt, is echt

schrijnend. We zullen daar opnieuw geld voor vrijmaken. Voor het overige zal ik met alle opmerkingen rekening houden.

De heer Jan Roegiers: Als ik het goed heb begrepen, mag ik de minister-president en de Vlaamse Regering namens heel het Vlaams Parlement voor dit initiatief danken. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we schorsen de vergadering.

- *De vergadering wordt geschorst om 15.22 uur.*
- *De vergadering wordt hervat om 15.25 uur.*

■

ACTUELE VRAAG van de heer Bart Tommelein tot mevrouw Ingrid Lieten, viceminister-president van de Vlaamse Regering, Vlaams minister van Innovatie, Overheidsinvesteringen, Media en Armoedebestrijding, over een externe consultant bij de VRT die de fusie van interne productiehuisen moet begeleiden en de leegloop van personeel tegengaan

De voorzitter: De heer Tommelein heeft het woord.

De heer Bart Tommelein: Voorzitter, in een artikel in De Tijd van vorige week stond te lezen dat het rommelt in het Huis van Wantrouwen. Het artikel wijst erop dat er bij de VRT een leegloop van creatieve mensen aan de gang is.

Op zich hoeft dat niet te verbazen. De openbare omroep is immers een creatieve vijver. Indien nieuwe spelers op de markt ambitie hebben, is het logisch dat ze in de creatiefste vijver in het televisielandschap vissen.

Volgens het artikel is er echter meer aan de hand. Het management zou zijn greep op het productieproces en op de inhoud verliezen en zou trachten die greep strakker te maken. Bepaalde mensen klagen erover dat ze hun creativiteit niet kunnen exploiteren. Verder zou ook een externe consultant zijn aangeworven om de leegloop naar de productiehuisen tegen te gaan en om te onderzoeken of de interne productiehuisen kunnen worden gefuseerd.

Minister, kunt u misschien enige duidelijkheid over deze berichtgeving scheppen?

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Voorzitter, ik heb de VRT gevraagd me wat uitleg te verschaffen. Blijkbaar heeft de VRT intern een opdeling in verschillende productiehuisen gemaakt. Er is een productiehuis voor radio, voor nieuws, voor sport, voor jeugd, voor cultuur, voor televisieprogramma's et cetera. Al deze interne organisatieonderdeeltjes maken interne producties.

Wat nu gebeurt, gebeurt binnen elk bedrijf regelmatig. De VRT bekijkt de eigen interne organisatie en gaat na of die organisatie nog goed met de strategie spoort. De VRT heeft een humanresourcesconsultant aangenomen om de interne processen te analyseren en na te gaan of het talent overal op de juiste plaats zit. Misschien moeten bepaalde mensen worden uitgewisseld of kunnen bepaalde zaken beter worden georganiseerd.

Het is niet meer dan dat. Die consultant voert nu, samen met de interne directies, verkennende gesprekken met de mensen. Hij zal de interne processen analyseren en

misschien ook verbeteringen voorstellen. Volgens de VRT is het vooral de bedoeling de interne werking te optimaliseren. Dit moet het de VRT mogelijk maken de eigen taak, het brengen en voortdurend aanpassen van een gediversifieerd aanbod brengen, uit te voeren.

De bedoeling is ook om de ambitie waar te maken om goede en creatieve tv-programma's te maken. Het proces is nog maar pas gestart, meer kan ik er jammer genoeg ook niet over vertellen.

De heer Bart Tommelein: Minister, het lijkt erop dat er wijzigingen doorgevoerd worden. Het is logisch dat in dergelijke situaties onzekerheden ontstaan en die onzekerheden kunnen leiden tot frustraties. Ik heb de indruk dat het management van de VRT een moderne omroep moet maken en dat de kritiek voornamelijk afkomstig zou kunnen zijn van mensen die jarenlang vrij gemakkelijk en tot hun genoegdoening op hun postje zaten, postjes die nu in het gedrang komen. Het is niet verbazend dat de kritiek vanuit één bepaalde hoek komt, dat blijkt toch uit het artikel. Ik kan begrijpen dat de HR-manager een aantal zaken in vraag stelt en nu de juiste mensen op de juiste plaats wil zetten, dat kan ik alleen maar toejuichen.

Ik heb nog een klein bijkomend vraagje. De directie van de VRT bestaat uit mensen van ongeveer 60 jaar die op verschillende posten zitten. Zoals u weet, voorzitter, vraag ik niet dat mensen van 60 jaar verdwijnen, ze mogen langer blijven, ze mogen zelfs onbeperkt blijven werken, maar de kans is vrij groot dat een aantal van hen – ik noem ze even: de heer Wijnants, de heer Hellemans en mevrouw De Meerleer – straks vervangen moeten worden. Is men daar al mee bezig? Bekijkt men al op welke manier de succesplanning verzekerd is?

De voorzitter: De heer Vandaele heeft het woord.

De heer Wilfried Vandaele: Voorzitter, minister, in de beheersovereenkomst staat natuurlijk een en ander over de productiestrategie van de VRT. Hoe de VRT het productiehuis precies moet organiseren, staat er niet in. Is dat nu met één organisatie, met drie of met zes? Dat is eigenlijk een zaak voor de VRT zelf en dat willen we het liefst ook zo houden.

Strategische doelstelling 29 zegt wel dat het HR-beleid erop gericht is om mensen en talenten te ontwikkelen en te behouden. Als interne strubbelingen ertoe leiden dat mensen weggaan, dan is er natuurlijk wel een probleem en verwachten we actie van de VRT.

De voorzitter: De heer Yüksel heeft het woord.

De heer Veli Yüksel: Voorzitter, minister, de braindrain, de 'creativity drain' of de leegloop van de VRT is een terechte bekommernis. Veel schermgezichten hebben de VRT verlaten, het ontslag van het hoofd van Het Televisiehuis, Bart De Prez, is niet uit de lucht komen vallen en het rommelt binnen de productieafdeling.

Er leeft al geruime tijd een groot ongenoegen bij het personeel. Er wordt blijkbaar niet geluisterd naar de basis noch door de directie Media, noch door het management. In september zal het medialandschap grondig door elkaar geschud worden door de lancering van een aantal nieuwe zenders en producten. En dat er iets moet gebeuren aan het productieproces bij de VRT, staat buiten kijf. Er moet uiteraard gezocht worden naar nieuw, bijkomend talent binnenshuis. Het is een opportuniteit om een extra consultant voor langere tijd aan te trekken om ervoor te zorgen dat het in orde komt.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

De heer Bart Caron: Voorzitter, minister, ik heb er op zich niets op tegen dat hier eens grondig over nagedacht wordt, maar het moet me toch van het hart dat ik hier in de zeven à acht jaar dat ik hier zit, al heel veel wilde verhalen over het management van de VRT heb gehoord. Gisteren nog, tijdens de bespreking van het jaarverslag, bleek dat het aantal managers van de bollenstructuur van de VRT van 95 teruggebracht werd tot 50, en daar ben ik gelukkig om. Ik houd niet van zotte avonturen met publiek geld. Ik vind het goed dat er gesaneerd wordt, maar eigenlijk betalen wij en veel mensen op het terrein nu weer de prijs

voor een aantal grondige fouten uit het verleden. We moeten daar nuchter en zakelijk mee omgaan, ook in de toekomst.

De voorzitter: De heer Wienen heeft het woord.

De heer Wim Wienen: Ik heb in principe ook niets tegen het feit dat een consultant word aangesteld. Maar ik heb de indruk dat de minister, en ook gisteren toen ik de VRT hoorde, toch wel de zaken – zeker op productieniveau – enigszins wil minimaliseren. Gisteren verklaarde de directie van de VRT dat er nu eenmaal mensen weggaan en anderen bijkomen, ook van de privésector terug naar de VRT: er is geen vuiltje aan de lucht.

Ik denk echter dat er meer aan de hand is. De heer Yüksel stelde dat ook. Als de productiechef het pand verlaat, is dat toch wel een signaal. Ik denk dat we bij de VRT moeten nagaan in hoeverre ze haar huidige niveau kan blijven halen. Ik hoop vooral dat die consultant daaraan kan verhelpen, maar ik ben daar niet zeker van.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, een bedrijf zoals de VRT moet zich permanent aanpassen aan wisselende uitdagingen. Gisteren hebben de voorzitter van de raad van bestuur en de CEO het jaarverslag in de commissie Cultuur gepresenteerd. Daar is verslag uitgebracht van alle operationele toestanden, het budget en de kwaliteit van het aanbod. De Vlaamse Regulator voor de Media (VRM) heeft daar ook zijn evaluatie gegeven.

Ik ben ervan overtuigd dat de raad van bestuur en het management de voorbije jaren heel duidelijk hebben bewezen dat ze dat bedrijf goed leiden en al die uitdagingen aangaan. Ook de uitdagingen in de productiesector moeten worden aangegaan. Men moet altijd een beetje het evenwicht bewaren tussen de verandering en de veranderingsgerichtheid enerzijds en het interne draagvlak anderzijds. Daar moet men ook aan werken, mijnheer Yüksel. Ik heb er alle vertrouwen in dat men die doelstellingen in het oog houdt en dat evenwicht zoekt.

Ik zal uw zorgen overmaken aan het management. Ik zie op dit ogenblik geen reden tot grote bezorgdheid. Dit hoort bij de normale cultuur van een veranderingsbedrijf om permanent de eigen werking onder de loep te nemen en bij te stellen.

De heer Bart Tommelein: Minister, wij hebben u in de voorbije jaren gesteund betreffende de besparingen. Ik heb gisteren in de commissie nog eens duidelijk laten blijken dat wij heel tevreden zijn dat u op dat vlak hebt doorgezet. Hier doen we dat nu weer. De VRT is een bedrijf in verandering. Er komt concurrentie, en dat is een goede zaak.

Het zal u wellicht niet verrassen dat een vrij grote vakbond – u welbekend – klaagt dat er te veel veranderingen – en daardoor bedreigingen – zijn. U laat zich daar niet door afleiden. Als het goed is, mag het ook gezegd worden, en ik zeg het hier. U kunt op onze steun blijven rekenen op dat punt. De VRT moet toekomstgericht werken. Dat vraagt inderdaad vaak veranderingen. Een aantal heilige huisjes moeten in vraag worden gesteld.

Minister, ik ben gerustgesteld door uw antwoord.

De voorzitter: De actuele vraag is afgehandeld.

■

ACTUELE VRAAG van de heer Jan Penris tot mevrouw Freya Van den Bossche, Vlaams minister van Energie, Wonen, Steden en Sociale Economie, over de steeds langere wachtlijsten voor sociale woningen

De voorzitter: Minister Van den Bossche is verontschuldigd wegens ziekte. Het antwoord wordt gegeven door minister Lieten.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Ik wens minister Van den Bossche van harte beterschap. Ik hoop dat ze niet ziek is geworden door de cijfers die we hier nu moeten bespreken. Die waren immers niet zo goed.

Het zijn de cijfers met betrekking tot de lange wachtlijsten in de sociale huisvestingssector. Daaruit blijkt dat in de grote steden en ook enkele centrumsteden de gemiddelde wachtlijst voor een sociale woning voor onze mensen tussen twee en drie jaar wordt. Ere wie ere toekomt, ik vermoed dat het iemand van de N-VA is geweest die het cijfermateriaal heeft opgevraagd en gekregen. Nietwaar, mevrouw Homans? Nietwaar, mevrouw Homans? Mevrouw Homans, dank u wel. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De minister zal daar moeten op reageren, want mevrouw Homans is met de cijfers direct naar de pers getrokken. Er zijn drie bladzijden mee gevuld in de Gazet van Antwerpen, een van mijn kranten. Mevrouw Homans suggereert – en de N-VA met haar neem ik aan, nietwaar mijnheer Van Dijck – dat het probleem ligt bij het feit dat er te veel vreemdelingen in de sociale huisvestingssector komen. Dat is ook zo. Uit cijfers die de heer Dewinter heeft opgevraagd, blijkt dat er een kwart van de toewijzingen naar allochtonen gaan. Het gaat daar over allochtone vreemdelingen, niet over mensen die genaturaliseerd zijn. Zij zitten zagezegd in een precare situatie.

Dus zegt mevrouw Homans: draai de immigratiekraan toe. Proficiat, mevrouw Homans. Proficiat N-VA.

Verder suggereert mevrouw Homans dat ook de fraude in deze sector zou moeten kunnen worden bestreden. Minister, er is dus een aanval gepleegd op uw beleid. Hoe gaat u met die aanval om? (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: Minister Lieten heeft het woord.

Minister Ingrid Lieten: Geachte leden, ik vervang met plezier minister Van den Bossche over dit onderwerp.

Het klopt dat er cijfers in de pers zijn verschenen. Het kabinet van minister Van den Bossche heeft die cijfers geduid. Er zijn 93.000 mensen die wachten op een sociale woning. Daar zitten ook een aantal mensen bij die al een sociale woning hebben, maar naar een andere sociale woning willen verhuizen. Zuiveren we die uit, dan blijven er 71.000 mensen of gezinnen over die met een reële woningbehoefte op de wachtlijst staan.

Dat bewijst dat deze regering verder moet gaan op de weg die ze is ingeslagen, onder minister Van den Bossche. We moeten blijven investeren in de bouw van nieuwe sociale woningen en de renovatie van de bestaande sociale woningen. Dat doet deze regering ook. Er is een ambitieus groeipad van 10 jaar, om 65.000 nieuwe, bijkomende woningen te creëren.

Die ambitie vertaalt zich op dit moment in concrete projecten en aanvragen die bij de Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen (VMSW) zijn ingediend. De budgetten van het uitvoeringsprogramma zijn aanzienlijk verhoogd en zullen ook de volgende jaren stijgen. Die aanvragen zullen zich de volgende jaren vertalen in concrete bijkomende nieuwe woningen. Die versnelling zullen we de volgende jaren dus ook zien.

Dat betekent niet dat de regering ondertussen niets anders doet. Minister Van den Bossche heeft ook al heel wat inspanningen gedaan om te bekijken of individuele gemeenten zich kwijten van hun verplichting om in een minimumaantal sociale woningen te voorzien. Er zal een duidelijke inventaris worden opgemaakt. In het najaar zal dat duidelijk zijn en zullen we zien welke gemeenten ook echt hun best doen, en welke niet.

De minister legt momenteel ook de laatste hand aan een nieuw financieringsmechanisme om de huisvestingsmaatschappijen andere financieringsbronnen aan te bieden, zodat ze zonder of met minder structureel verlies kunnen investeren en die handicaps worden weggewerkt.

Ik verwijs dan ook nog naar de huurpremie die deze regering heeft ingevoerd voor mensen die al lang op een wachtlijst staan.

Wat de minister echter heel duidelijk niet wil, is toewijzen op basis van de origine van mensen. Niet alleen is dat juridisch niet mogelijk, de minister vindt het ook verwerpelijk. Dat belet niet dat sociale huisvestingsmaatschappijen vandaag al enigszins kunnen differentiëren. Ze kunnen vandaag voorrang geven aan de mensen die al een lange tijd in hun gemeente wonen. Dat is de enige differentiatie die op dit moment op dat vlak mogelijk is.

De minister is het uiteraard wel eens met uw pleidooi om fraude aan te pakken, omdat fraude sociaal onrechtvaardig is. Ook ter zake zijn er al een aantal initiatieven genomen.

De heer Jan Penris: Minister, ik dank u voor uw antwoord. Ik stel voor dat u uw collega aan haar ziekbed gaat vertellen dat ik haar inspanningen waardeer en zal blijven waarderen, en dat we haar in dezen zelfs hebben willen ondersteunen. Ze weet dat.

We hebben twee voorstellen van decreet ingediend. Een voorstel moest ertoe leiden dat de domiciliefraude zou worden aangepakt. Op de mensen van LDD na heeft men dat kamerbreed weggestemd. Ook hebben we geprobeerd om de instroom van de vreemdelingen, die eigenlijk niet thuishoren in deze sector, zoals ook mevrouw Homans en de N-VA vandaag aangeven, te verhelpen. Mijnheer Van Dijck, ook dat werd echter weggestemd, zelfs door de N-VA, die vandaag zo luidruchtig uitpakt met de voorstellen die wij ter zake hebben willen doen. Uw enige verweer is dat dit gisteren was, maar ik hoop straks een debat te mogen voeren met u. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Minister, zowel in de commissievergaderingen als in de plenaire vergadering hebben we ten aanzien van minister Van den Bossche al een paar keer een betoog gehouden specifiek over de renovatiebudgetten voor sociale huisvesting.

Zij heeft hier een toelichting gegeven over de renovatiepauze. Ze heeft ook een initiatief genomen voor een bijkomend budget van 92 miljoen euro. Een aantal zaken is opgestart, maar bij de sociale huisvestingsmaatschappijen stijgt de structurele leegstand nog altijd door een tekort aan budget voor renovatie. Ik hoop dat u die vraag opneemt en dat de minister verder werkt aan een structurele oplossing.

De voorzitter: Mevrouw Van Volcem heeft het woord.

Mevrouw Mercedes Van Volcem: Minister, we hebben ook een groenboek ingediend, en daar zijn veel hoorzittingen over gehouden. Zolang je blijft bijbouwen en de sociale woningen levenslang toebedeelt, zult u nooit iedereen kunnen helpen, want de behoeftigen van vandaag zijn niet de behoeftigen van morgen. De Vlaamse Regering weigert daar iets aan te doen.

Bovendien is er een tweede probleem. Er is geen ruimte meer voor de sociale woningbouw. De grond raakt op. Binnen vijf jaar zult u toch andere recepten moeten vinden.

Door de grote renovatie zit u met een dubbele uitdaging. Elke renovatie en elke nieuwbouw dient om iemand anders te herhuisvesten. Dat betekent dat u in de eerste zeven jaar niemand nieuw kunt helpen.

Wat me vooral tegen de borst stuit, is dat de N-VA in deze regering zit, maar toch als een oppositiepartij praat. Ze is mee verantwoordelijk voor die wachtlijsten. Het is ook aan haar om oplossingen te bieden voor het probleem dat vandaag bestaat. (*Applaus bij de oppositie*)

De voorzitter: Mevrouw Hostekint heeft het woord.

Mevrouw Michèle Hostekint: De heer Penris weet natuurlijk dat het recht op wonen een grondwettelijk recht is en dat dat geldt voor alle mensen die legaal in dit land verblijven, welke kleur ze ook hebben. Mijnheer Penris, u verwijst naar een aantal voorstellen van decreet die u hebt geformuleerd. Mensen uitsluiten op basis van hun origine of kleur ruikt

alleen naar discriminatie en uitsluiting. Het enige dat we op die voorstellen van decreet kunnen antwoorden, zoals we ook in de commissie hebben gedaan, is: als je voorwaarden oplegt die anders zijn voor allochtone dan voor autochtone burgers, dan is dat discriminatie.

U weet dat er al heel wat inhaalbewegingen zijn gebeurd in deze legislatuur. U hebt weet van het groeipad, dat in 43.000 extra sociale huurwoningen zal voorzien. U weet dat er straks een huursubsidie komt voor mensen die langer dan vijf jaar op de wachtlijst voor een sociale woning staan. Dus u weet dat er verschillende inspanningen zijn gebeurd, wat niet belet dat er nog altijd te weinig sociale huurwoningen zijn. Maar u kunt niet zeggen dat er geen inspanningen zijn gebeurd.

De voorzitter: De heer Hendrickx heeft het woord.

De heer Marc Hendrickx: Onbepert bijbouwen van sociale huisvesting is inderdaad geen oplossing, mevrouw Van Volcem. Daarom zegt ook de N-VA met deze Vlaamse Regering dat er andere middelen moeten worden aangewend. We moeten inzetten op sociale verhuurkantoren, zoals mevrouw Homans terecht stelt. De taalbereidheidsvoorwaarde mag voor ons zelfs een resultaatsverbintenis worden. De lokale autonomie moeten we volop laten spelen via de lokale toewijzingsreglementen. Dat zijn allemaal suggesties en voorstellen die de N-VA samen met de Vlaamse Regering doet.

De voorzitter: Mevrouw Vogels heeft het woord.

Mevrouw Mieke Vogels: Mevrouw Hostekint moet niet naar de heer Penris kijken, maar in de eerste plaats naar mevrouw Homans. Sociale huisvesting is het recht op wonen waarmaken voor mensen die niet op de private huurmarkt terechtkunnen. In mijn stad, die ook de stad is van mevrouw Homans en de heer Penris, zijn nu eenmaal zeven op de tien kinderen die worden geboren, van allochtone afkomst. We weten dat een op de vijf kinderen in armoede opgroeit en dus in penibele omstandigheden woont. Minister, dat weet u als minister van Armoede ook. We weten ook dat die kinderen morgen onze pensioenen zullen moeten betalen, en dus dat we er dringend in moeten investeren.

Minister, we moeten ophouden met elkaar te bestoken. Op dit moment is de woonproblematiek van dien aard dat de remedies die u en mevrouw Hostekint naar voren schuiven, niet werken. Het groeipad in de sociale huisvesting wordt niet gerealiseerd. De huursubsidies zijn voor een veel te beperkte groep. We zullen andere dingen moeten zoeken om het recht op wonen te garanderen. Als minister Van den Bossche terug is, zal ik haar daar verder over ondervragen.

Minister Ingrid Lieten: Collega's, ik zal nogmaals herhalen dat deze regering en minister Van den Bossche heel structurele maatregelen uitwerken. Ten eerste zijn de budgetten voor nieuwbouw en voor renovatie serieus verhoogd en is er een groeipad afgesproken voor de volgende jaren. Ten tweede worden er een aantal structurele barrières weggewerkt, onder andere de financieringsmechanismen voor de maatschappijen die moeten kunnen investeren zonder daarvoor te veel financieel risico te dragen. Ten derde wordt er ingezet op de huurpremie en wordt er ingezet om de sociale fraude weg te werken. Ook daar zijn afspraken over gemaakt. Minister Van den Bossche heeft de domiciliefraude al aangekaart bij de parketten. Er begint stilaan een 'awareness' te komen dat effectief moet worden aangepakt. Daarnaast kunnen de sociale huisvestingsmaatschappijen ook zelf de domiciliefraude aanpakken omdat in de Wooncode uitdrukkelijk staat dat de verhuurder de huurovereenkomst kan beëindigen in geval van domiciliefraude. Minister Van den Bossche zet ook verder in op het uitbouwen van de werking van de sociale verhuurkantoren.

Collega's, ik denk dat hier heel wat inspanningen worden geleverd door onze minister. Die inspanningen zullen ook hun vruchten afwerpen. Zie je dat onmiddellijk? Neen, dat is niet zo. Het gaat over infrastructuurprojecten die een doorlooptijd hebben vooraleer de woningen effectief beschikbaar zullen zijn. Iedereen die wil zien, ziet dat er heel wat structurele maatregelen genomen zijn die echt een ommekeer met zich zullen meebrengen.

De heer Jan Penris: Collega's, ik ben ook een tegenstander van discriminatie, en zeker van discriminatie van onze eigen mensen, mensen die jaren hebben bijgedragen tot de welvaart en het welzijn van ons eigen volk en die nu achteruitgesteld worden voor nieuwkomers, avonturiers en fortuinzoekers! Tegen dat soort discriminatie ben ik 100 procent! Ik dacht dat ik in mevrouw Homans een objectieve medestander had gevonden. Op drie bladzijden in de *Gazet Van Antwerpen* laat ze dat uitschijnen, maar op het moment dat ze mij moet bijtreden en dat ze haar verhaal politiek hard moet maken, laat ze weer eens verstek gaan, zoals dat in haar partij gebruikelijk aan het worden is! (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De geluidsinstallatie is gelukkig overeind gebleven.

De actuele vraag is afgehandeld.

■

ONTWERP VAN DECREET tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 13 december 2002 houdende de oprichting van de naamloze vennootschap van publiekrecht Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM) – 1599 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 4

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet tot wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 13 december 2002 houdende de oprichting van de naamloze vennootschap van publiekrecht Beheersmaatschappij Antwerpen Mobiel (BAM).

De algemene bespreking is geopend.

De heer de Kort heeft het woord.

De heer Dirk de Kort: Ik dacht dat we hieromtrent kort het verslag mochten brengen.

De voorzitter: Het brengen van het verslag moet worden gemeld voor de plenaire vergadering begint. Aangezien ik de behoeder ben van het reglement, hoeft er geen verslag te worden gebracht.

De heer Penris heeft het woord.

De heer Jan Penris: Voorzitter, het verslag was overigens zeer goed. Het is onze goede secretaris, Marc Lemaitre, die dat met de hem eigen inspanningen mooi tot een goed einde heeft gebracht. De enige eer die de heer de Kort en ik in dezen hebben, is dat we onze handtekening onder dat verslag hebben mogen zetten, nietwaar, collega?

We hebben in dezen twee interessante vergadermomenten gehad. Voorzitter, u zult zich dat herinneren, al was het maar omdat u op dat moment zelf voorzitter van de betrokken commissie was. We hebben een aantal hoorzittingen gehad in dezen waaruit ik vandaag een aantal argumenten wil putten om het stemgedrag van mezelf en mijn fractie te duiden. Voorzitter, ik refereer vooral aan wat het Rekenhof in dezen heeft kunnen en willen meedelen.

U zult zich herinneren dat het Rekenhof een heel omstandig verslag heeft gemaakt. Zo kennen we het Rekenhof, en we waarderen het daarom. Het Rekenhof heeft op het einde van de rit twee aanbevelingen geformuleerd.

Ten eerste: de toewijzing van de concessie die we aan de nv Tunnel Liefkenshoek (TLH) in onderaanneming zouden geven, moet nauwkeurig gemotiveerd worden. Daarover bestond enige onduidelijkheid. Ik weet niet of die motivering op dit moment al rond is. Ik hoop het voor diegenen die dit ontwerp van decreet straks zullen goedkeuren.

Ten tweede, en misschien belangrijker, heeft het Rekenhof ons gesuggereerd dat de gewestwaarborg die we in heel dit verhaal zullen moeten blijven aanhouden, bij voorkeur in een decreet zou worden gegoten. Uiteraard ben ik als parlementslid vanuit de oppositie bereid

om deze regering een zeker vertrouwen te geven, maar geen blanco cheques. Als het Rekenhof zegt dat u pas ingedekt bent als u dit soort waarborgen decretaal vastlegt, voel ik mij geneigd om het Rekenhof te volgen. Dan had ik liever eerst, of misschien gelijktijdig, een decretaal initiatief gezien, samen met het ontwerp van decreet. Maar nu spreek ik louter juridisch en nog niet politiek, daar kom ik straks toe.

Als zo'n decreet over een gewestwaarborg wordt opgesteld, zo zegt het Rekenhof, dan moeten daar ook een aantal beperkingen in worden vastgelegd, beperkingen inzake het voorwerp van de waarborg: alleen ten gunste van de financiering vanwege banken, geen gewestwaarborg ten gunste van aannemers, geen gewestwaarborg voor exploitatie en beheer van de tunnels. Ook ten aanzien van het bedrag moeten een aantal decretale beperkingen worden vastgelegd, maximum 100 procent van de te waarborgen hoofdsom van de financiering, en ook inzake looptijd, tot de maximumduur van de concessie of vijftig jaar.

Minister, u hebt gezegd dat u met alle opmerkingen van het Rekenhof rekening zou houden. Maar het is de taak van de oppositie om oppositie te voeren. Het is mijn taak om wantrouwig te zijn ten aanzien van u in het bijzonder en van de regeringsploeg in het algemeen. En dus had ik liever gehad dat u de goede voornemens, die u inderdaad hebt laten optekenen in dat interessante verslag van mezelf en de heer de Kort, decretaal zou hebben gehonoreerd. Dat is niet het geval, en ik betreurt dat. Ik denk dat het Rekenhof dat met ons betreurt.

Het Rekenhof heeft ons nog een andere hint gegeven: "Over de juistheid en wenselijkheid van de keuzes van de Vlaamse Regering spreekt het hof zich niet uit. Die bevoegdheid en verantwoordelijkheid komt het parlement toe." Dat is een zeer terechte opmerking. Daarover, mevrouw de minister, mijnheer de minister, wil ik een kleine opmerking maken. Ik geloof namelijk niet meer in de filosofie die in de voortzetting van het BAM-verhaal en de uitbreiding daarvan, zoals nu decretaal moet worden vastgelegd, vervat zit. Ik geloof niet in een vertolling van de Scheldekrusingen. Het Antwerps Havenbedrijf heeft dat in de hoorzittingen ook zeer duidelijk tot uitdrukking gebracht. Met de vertolling van de Scheldekrusingen zullen we immers in eerste instantie het havengebonden verkeer vatten en benadelen. We zullen het havengebonden verkeer zodanig benadelen dat het voor sommige klanten echt oninteressant zal worden om onze haven nog aan te doen.

Wij zouden een systeem moeten kunnen vinden, mevrouw de minister, mijnheer de minister, dat erin bestaat dat doorgaand verkeer, dat voor onze haven geen enkele meerwaarde heeft, doorgaand verkeer vanuit onze concurrerende havens, vanuit het buitenland, met andere bestemmingen dan ons eigen land, fiscaal op een of andere manier gevat wordt. Niet onze eigen klanten!

Zolang u de Scheldekrusingen blijft vertellen, zitten we in een scenario dat niemand wil of kan verdedigen.

Het tweede bezwaar is een kwestie van ruimtelijke ordening. We weten allemaal dat we het hele verhaal van de Oosterweelverbinding en het Oosterweeltracé hebben gehad. Ik behoor tot de zogenaamde Meccanopartijen. Wij geloven dat je het verkeer dat niet in Antwerpen en niet in de haven moet zijn, zo ver mogelijk van onze eigen snelwegen moet kunnen en moet kunnen blijven houden. Dus moet je overgaan tot het aanleggen van weginfrastructuur, zoals de regering al ten dele doet met de R11 en de A102. Maar dat moet worden doorgetrokken. Zo moet je ervoor zorgen dat het doorgaand verkeer, het niet-bestemmingsverkeer, heel ver van de Antwerpse kern en van de haven gehouden wordt en gehouden blijft. Dat wil zeggen dat je niet alleen een westelijke tangent moet aanleggen, dat je niet alleen een oostelijke tangent moet aanleggen, maar dat je – en misschien zeg ik nu politiek iets heel stouts – zelfs een zuidelijke tangent in overweging zou moeten nemen. Wat de Meccanopartijen, denk ik, misschien toch wel voorstaan.

En dus is en blijft de basisfilosofie hier het Oosterweeltracé. Dat werd impliciet door het referendum van de Antwerpenaren afgestraft en afgeschoten. Maar uw regering blijft omwille van een aantal politieke evenwichten aan dat tracé hangen, zonder het effectief te kunnen verdedigen en zonder daarover, nogmaals, het debat ten gronde te kunnen en te willen

aangaan. Dus keur ik geen enkel initiatief meer goed dat van deze foute vooronderstellingen, door u gekoesterd en verdedigd, blijft uitgaan.

Voorzitter, mevrouw de minister en mijnheer de minister, ik wil meedelen dat mijn fractie hier zal tegenstemmen om de redenen die ik aanhaal: een aantal argumenten die het Rekenhof ons heeft aangereikt, maar ook politiek-inhoudelijk blijven wij van mening dat uw verhaal niet consistent en geloofwaardig is. Daardoor kunnen wij dit voor één keer niet meer aanvaarden en zullen wij tegenstemmen.

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, mevrouw de minister en mijnheer de minister, collega's, ik wil op mijn beurt mijn dank uitdrukken voor het duidelijke verslag. Ik heb er nuttig gebruik van kunnen maken omdat ik de eerste sessie niet heb kunnen bijwonen, zoals gemeld aan de voorzitter.

Collega's, uit dat verslag blijkt dat minister Crevits was begonnen met een historiek van wat het masterplan al had meegemaakt. Ze begon met de goedkeuring van het masterplan door de Vlaamse Regering op 15 december 2000. Op 13 december 2002 was er het BAM-decreet. Maar dan sprong zij meteen over naar 2009. Minister Crevits, ik wou enkel meegeven dat in mei 2005 het plan-MER van het masterplan klaar was, en dat we in juni 2006 een gewestelijk ruimtelijk uitvoeringsplan (GRUP) konden goedkeuren en definitief vaststellen. Op basis daarvan werd een bouwaanvraag ingediend bij uw Vlaamse Regering. Bij mijn weten ligt die bouwaanvraag nog op tafel. Op 3 maart 2009 werd door BAM de 'design sign-off', het contract tussen BAM en Noriant, getekend en hing de bouwaanvraag.

Toen, beste collega's, zijn we met dit dossier in – op zijn zachtst gezegd – woelig vaarwater terechtgekomen. Op 30 maart 2010 besliste de Vlaamse Regering om toch prioriteit te geven aan het sluiten van de ring met de vierde Scheldekruising en een ondertunnelde oplossing. Op 24 september 2010 kwam dan het fameuze dubbelbesluit met de goedkeuring van het nieuwe Masterplan 2020 en met de piste om de ring te sluiten door middel van een Schelde-oeververbinding met een afgezonken Scheldetunnel – dat is niet onbelangrijk, want hij moet eerst worden gebouwd vooraleer hij kan worden afgezonken –, met het behoud van de Oosterweelknoop en met uiteindelijk een cut-and-cover-tunnel, waarover vandaag ook heel wat te doen is.

Minister Crevits, minister Muylers, we zijn inmiddels 4 juli 2012, dus twee jaar later. De basisvraag die ik wil stellen, is of de drie uitgangspunten die de minister-president nogal triomfantelijk naar voren schoof, vandaag onverkort blijven gelden. De minister-president stelde: "Eindelijk een duidelijke beslissing, die onomstotelijk vaststaat en waarbij drie uitgangspunten als een paal boven water werden geplaatst. Het moet technisch haalbaar zijn, het mag niet meer kosten dan de Lange Wapper en het mag niet langer duren om deze investering te bouwen." Zijn die drie uitgangspunten vandaag nog van kracht?

Minister Crevits, u weet dat ik het BAM-decreet in de tweede zitting technisch-inhoudelijk op de korrel heb genomen, net zoals de heer Penris, omdat zowel uit het advies van de Inspectie van Financiën als uit dat van het Rekenhof blijkt dat we riskeren opnieuw in een juridisch steekspel verzeild te raken, dat potentieel opnieuw voor jarenlange vertragingen kan zorgen. Ondertussen stellen we vast dat Antwerpen ieder dag verder dichtslibt. Gezien het dagelijkse leed en de daarmee gepaard gaande economische schade voor onze haven, denk ik dat we toch in de positie beland zijn dat we moeten bezinnen eer we aan iets beginnen.

Met de doelstelling van het ontwerp van decreet kun je het in feite eens zijn. We moeten namelijk uiteraard, na de beslissing van Eurostat, opnieuw alles doen wat we kunnen om

ESR-neutraal te worden met de constructie die moet worden gebouwd. Wij zaten met de 'design sign-off' op 2,385 miljard euro. Ik hoor nu bedragen die variëren van 3,2 tot 4,5 miljard euro. Daar kunnen we straks misschien op ingaan. Het spreekt voor zich dat een Vlaamse begroting met die bedragen natuurlijk onmogelijk is, minister Muylers.

Ik wil dan ook verwijzen naar een wilerterm die Tom Boonen recent nog gebruikte bij zijn overwinning in het Belgisch kampioenschap: “We zijn bezig onze laatste cartouche te verschieten.”

We hebben nog één constructie die als het ware op maat gemaakt is om die ESR-neutraliteit te kunnen realiseren en dat bedrag buiten de begroting te kunnen uitgeven via een constructie die de toets bij Eurostat kan overleven: de nv Tunnel Liefkenshoek. Dat is een piste die ik zelf in januari 2009 al naar voren heb geschoven. Nadien heeft Eurostat aangegeven dat die piste in aanmerking kan worden genomen. ‘So far, so good’, zou ik zeggen.

U hebt in dit ontwerp van decreet beslist om de Scheldeoververbindingen in één hand te brengen, onder de nv BAM. U hebt in het ontwerp van decreet opgenomen dat het in de toekomst mogelijk is om ook de bestaande, niet-betolde Scheldeoververbindingen onder het beheer van die nv te brengen. Ik neem aan dat het niet de bedoeling is om uiteindelijk opnieuw tol in te voeren in de Kennedytunnel, zoals sommigen in dit land wensen.

Minister Muylers, er is ook heel het debat over de gewestwaarborg van 100 procent. Er zijn nogal wat opmerkingen van het Rekenhof over de risicobeheersing, het gevaar op uitwinning, de mogelijkheid dat dit de ESR-neutraliteit zou aantasten – wat u hebt weerlegd – en – niet onbelangrijk – de mogelijke impact op onze eigen Vlaamse rating, waardoor kosten natuurlijk verschoven kunnen worden naar de begroting.

Tot slot hebt u ook gezegd – en dat vond ik nogal cynisch – dat er ook een aantal technische aanpassingen zijn. Zo moet BAM activa en passiva, nuttig voor de voorbereiding van een concessie voor de Oosterweelverbinding, overdragen.

Met andere woorden, uit het debat in de commissie bleken al een aantal pijnpunten, zoals die 100 procent waarborg en de motivatie daarvan. U stelde heel duidelijk dat de motivatie om 100 procent te waarborgen terug te vinden is in het feit dat het om een openbare dienstverlening in concessie gaat, waarbij de dienstverlening geen discontinuïteit mag oplopen. Europa zal natuurlijk oordelen of die motivatie de toets van de kritiek kan doorstaan.

100 procent is 100 procent. De vraag is alleen: 100 procent van welk bedrag? Ik heb begrepen dat het niet gaat over de totaliteit van die investering, maar dat de 100 procent waarborg enkel geldt voor het deel van het vreemd vermogen dat moet worden aangetrokken, om uiteindelijk de constructie te trekken en te bouwen, waarover wij het natuurlijk eens kunnen zijn.

Zoals in het verslag van de commissie staat, blijven er heel grote vragen over de realisatieprijs. Ik weet niet of het een ‘slip of the tongue’ was, maar in het commissieverslag staat: “vooralsnog onbekend”. Het is natuurlijk heel vervelend dat, als wij vandaag decretaal die nv Liefkenshoektunnel gaan machtigen om die te bouwen, we in het verslag van het decreet moeten schrijven dat we niet weten wat de realisatieprijs zal zijn.

Ik heb ook vragen gesteld over de kapitalisatie. Ik heb enkel teruggevonden in de financiële modellen van het studiebureau dat er rekening wordt gehouden met een eigen vermogen van Liefkenshoektunnel van 440 miljoen euro. Is dat inbreng van BAM of een deel van het eigen vermogen dat Liefkenshoek vandaag al heeft als nv? Wat is er gebeurd met het saldo van 882 miljoen euro, die we samen hadden gebracht als kapitaal van de nv BAM? Is dat geld opgesoupeerd, blijft het daar staan of krijgt het andere bestemmingen?

U verwijst naar Europese subsidies voor de bouw van het trans-Europese netwerk. Ik dacht dat er enkel subsidies kwamen voor het goederenspoorverkeer, trouwens een project dat Karel Vinck leidt. Maar blijkbaar hangen er ook Europese subsidies in de lucht voor de bouw van een Oosterweelverbinding. Dat was compleet nieuw voor mij. Ik verneem er dus graag wat meer over.

De heer Penris trok de discussie aan over de concessie en de verlening ervan zonder mededinging. Daarbij begeven we ons op zeer glad ijs, denk ik. Er zal toch moeten worden

afgetoetst of dat niet in strijd is met de Europese regelgeving. Ik herinner u eraan dat het voorbeeld dat in de commissie werd gegeven als prototype om dit soort concessies zonder mededinging te geven, namelijk een welbekende vismijn in Vlaanderen, letterlijk op glad ijs zit. Dat kan toch niet.

Er is een hele discussie of het een concessie is voor diensten of voor werken. Ook daar zijn heel veel vragen rond. Op het moment dat wij moeten stemmen over dit ontwerp van decreet is er geen duidelijkheid of het een concessie wordt voor werken, zoals het Rekenhof aanbeveelt, of voor diensten, zoals vandaag de overeenkomst tussen Vlaanderen en de nv Tunnel Liefkenshoek.

Tot slot staat in het verslag dat een dergelijke definitieve kwalificatie nog bekeken moet worden. Ook daar is er geen uitsluitel en blijft de vraag of we over dit ontwerp van decreet kunnen stemmen.

Nog veel meer interesseert me het debat over de over te dragen activa en passiva. Dat wordt een beetje technisch. In het ontwerp van decreet staat dat dit moet bijdragen tot de realisatie van de Oosterweelverbinding. Voor de activa neem ik aan dat een stuk van het maatschappelijk kapitaal van nv BAM naar Liefkenshoek gaat. Daarvan krijgen we het juiste cijfer en de motivatie. Gaat het personeel van BAM naar Liefkenshoek om dit mee mogelijk te maken? Wat gebeurt er met de eigendomsrechten van het huidige dossier van de Oosterweelverbinding, die toch een slordige 100 miljoen euro aan studiewerk heeft gekost? Verhuizen die ook als activa naar de nv Tunnel Liefkenshoek of blijven die bij BAM?

Dan krijgen we meteen ook de discussie, minister van Ruimtelijke Ordening, over de ingediende bouwvergunning. Die is ingediend door Noriant en nog steeds hangende. Noriant heeft een design sign-off getekend met BAM. Stel u voor dat u weigert, dan is de vraag: wordt de schadeclaim die Noriant kan indienen doorverwezen naar Tunnel Liefkenshoek, BAM of het Vlaamse Gewest? Iemand zal de zwartepiet krijgen, tenzij u tot de bevinding komt dat u de bouwvergunning op basis van het GRUP eigenlijk niet kunt wijzigen en niet kunt weigeren.

Ik weet dat een zeer eminent consortium van juristen aan het werk is getogen om u daarbij te adviseren. Kunt u daarover al een stand van zaken geven? Is er al een document over die hangende bouwvergunning beschikbaar? Het is belangrijk daarin een inzicht te verwerven, want er worden voor de schadeclaim bedragen tot 50 miljoen euro genoemd. Wie zal die factuur betalen?

De volgende vraag gaat over de terugbetaling van de gerecupereerde btw op onder meer de studiekosten. Als u zegt dat het Oosterweeldossier wordt overgedragen van de BAM naar Tunnel Liefkenshoek, draagt men dan ook het risico op de terugvordering van de btw over? De vierde vraag gaat over de recuperatie van een gedeelte of het geheel van de gemaakte studiekosten. Hoe zal men daarmee omgaan? Vijf: is het niet vreemd dat uitgerekend in april 2012 de nv BAM een nieuw contract heeft afgesloten met een studieconsortium bestaande uit Grontmij en Witteveen+Bos voor een periode van zes jaar – twee jaar voor het ontwerp en vier voor de begeleiding? De vraag rijst dan of ook dat contract wordt overgedragen aan Tunnel Liefkenshoek. Anders gesteld: voor wij tot de stemming zullen overgaan, moet hier toch wel op nogal wat vragen een antwoord worden gevonden.

Het tweede deel van mijn betoog is een oproep die toch door een groot deel van de oppositie wordt gesteund. Wij zijn toe aan een fundamenteel debat over de keuzes van de Vlaamse Regering. De heer Penris zei het al: dat staat letterlijk in het advies van het Rekenhof. Het Rekenhof schrijft die zinnestjes er niet zonder reden bij. De Vlaamse Regering en het Vlaams Parlement moeten de keuzes maken. Zij hebben de verantwoordelijkheid om de cartouche van de nv Tunnel Liefkenshoek af te vuren en de exclusieve opdracht te geven om de Oosterweelverbinding te bouwen, waarbij de vraag rijst of het geweer niet van schouder moet worden veranderd.

Twijfel er niet aan dat ik steeds een voorstander ben geweest om de Oosterweelverbinding te realiseren. Er was een ‘design sign-off’. Er was een bouwaanvraag. Er was een GRUP. Er was een financieringsplan. Er was de mogelijkheid om de minister-president de eer en het genoegen te geven om binnen twee jaar – in 2014 – het lint van de Oosterweelverbinding door te knippen. Het zou weliswaar gaan om een lightversie, met aanpassingen rond het Sportpaleis. Maar dan waren wij binnen twee jaar toch van de ellende verlost.

Heeft het dus zin om met het BAM-decreet in zijn huidige vorm door te gaan? Moet het niet anders worden aangepakt? Ik zeg dat met grote bezorgdheid in het achterhoofd over wat er vandaag en elke minuut van de dag in de Antwerpse regio gebeurt, met gevolgen tot in Gent, Turnhout en Eindhoven. Elke dag vernemen wij dat de verwachte reistijden veel langer zijn dan zou moeten: van Geel naar Antwerpen één uur of anderhalf uur; van Brecht naar Antwerpen 45 minuten. Ik kom er nog op terug.

De vaststelling is pijnlijk: vandaag ontbreekt er voor dit dossier niet enkel een maatschappelijk draagvlak, maar ook, en almaar meer, een politiek draagvlak. En dat is een zeer groot pijnpunt. Ik denk dat, achter de schermen, de consensus ver zoek is. Mijnheer Van Rompuy, de regering kan blijven beweren dat het imago klopt dat ze goed bezig is en dat ze goede vrienden onder elkaar zijn, maar de covers van belangrijke tijdschriften zoals Knack liegen er niet om. De kar rammelt dat het niet mooi is om te zien. Als het belang niet zo groot was, zouden wij ons daarin kunnen verkneukelen, maar in feite is het pijnlijk, want we zijn echt aan het stilvallen.

En wat nog erger is, is dat in de uitvoering van het Masterplan Antwerpen 2000 en het Masterplan Antwerpen 2020, het evenwicht totaal aan het wegvallen is. Ik heb mij altijd akkoord verklaard met projecten zoals tramverlengingen, aankoop van trams, modernisering van sluizen, aanleg van fietspaden, aanpassing van bruggen. Stuk voor stuk zaken die nodig zijn. Alleen, er was een evenwicht – budgettair, in timing – dat u met deze regering compleet aan het verliezen was. Ik citeer uit een artikel van de Gazet van Antwerpen van 26 april 2012 van de heer Moolenaar: “Begin deze eeuw beslisten politici van drie partijen dat de Lange Wapper er zou komen. Tien jaar later beslisten andere politici dat de brug zou worden vervangen door vier tunnels. Vandaag, 26 april 2012, is het de bedoeling dat de Oosterweel in 2018 klaar zal zijn. Ik neem de vrijheid om daar zeer ernstig aan te twijfelen.” Dat is het debat dat we hier vandaag moeten voeren.

Ik heb altijd geloofd in een en-enverhaal: we zullen alles moeten doen om een duurzame mobiliteit op langere termijn te garanderen. Zoals hier al meerdere collega’s hebben gesteld, is het dus nodig om de aanpak bij te sturen. Het Oosterweeldossier is vandaag verzand, verzuurd, ontspoord, is eigenlijk morsdood. We hebben met de Vlaamse Regering al bewezen dat we het geweer van schouder kunnen veranderen. Ik verwijs naar de spoorinvesteringen waarin we in consensus – met de Vlaamse Regering, het parlement en de Federale Regering – beslist hebben om de prioriteit der prioriteiten, namelijk de bouw van de tweede havenontsluiting, te wisselen met de bouw van de spoortunnel Liefkenshoek. Eerst dus de spoortunnel Liefkenshoek, dan de tweede havenontsluiting. Het resultaat is dat in het voorjaar van 2013 de spoortunnel wordt geopend. Er is iets gebeurd. Het ligt er. Het is gebouwd. Het kan worden gebruikt. Het zal een grote troef voor het goederenvervoer zijn.

Hier stelt zich dezelfde vraag. Waarom niet eenzelfde operatie doorvoeren in de prioriteiten met betrekking tot deze investeringen die nodig zijn voor de mobiliteit. Ik heb het dan over de bouw van een viertal projecten die zeer goed definieerbaar zijn, waarvan pakken documentatie op de kast ligt, waarvan uitgewerkte plannen voor bestaan, waarvan ramingen gemaakt zijn. Het eerste is de verbinding tussen de E17 en de Liefkenshoektunnel. Het tweede is de betere ontsluiting van de Liefkenshoektunnel via de Tijsmanstunnel en de A12. Het derde is de A102. Ik vraag al drie jaar om dit snel te bouwen met Infrabel zodat we de knoop van Ekeren kunnen verbinden met de knoop van Wommelgem en het verkeer vanuit de haven en vanuit Nederland meteen op de oostelijke ontsluiting komt via de E313. Tot slot

is er de R11bis waarbij de rotonde van Wommelgem wordt verbonden met Wilrijk zodat men van de E313 naar de E19 kan en de facto een groot stuk van de ‘grote ring’ is gerealiseerd.

Het voordeel van deze constructie is dat ze beter uit te leggen is aan Europa omdat je in dit geval wel kan stellen dat de Liefkenshoektunnel er als enige belang bij heeft om de aansluitingswegen op die tunnel te upgraden, te moderniseren, te verbeteren. Volgens mij zou je wel met een eenzijdige concessie, zonder mededinging, weg kunnen terwijl we allemaal weten dat voor een Oosterweelverbinding, als je die morgen als concessie op de markt brengt, een aantal Franse en Engelse groepen zullen optreden. Je moet mij maar eens uitleggen waarom zij niet op onze markt zouden komen.

En bijkomend punt is dat dit financieel haalbaar is. We hebben die berekening in de commissie gemaakt. Ik zal ze hier ook even heel kort maken, voor de geloofwaardigheid van het project.

Uit een nieuwe raming van het Havenbedrijf blijkt dat de aansluiting van de Liefkenshoektunnel op de E17 ongeveer 85 miljoen euro zou kosten. Dat is vrij gedetailleerd berekend. Als we dan zien wat de cashflow is van een nv als de Liefkenshoektunnel, vandaag namelijk 15 miljoen euro, dan leert een snelle berekening ons dat we zonder enig probleem 150 miljoen euro kunnen financieren op 25 jaar aan een rentevoet van 5 procent. Met andere woorden, met een kost van 11 miljoen euro kan dat worden gefinancierd op 25 jaar terwijl we voor de Oosterweelverbinding praten over een concessie van 50 jaar met wellicht ook waarborgen over 50 jaar. Daarbij hebben we geen enkele garantie dat er geen uitwinning komt.

Als men die aansluiting realiseert, zal men onmiddellijk verkeer vanuit het zuiden – de grote flow vanuit Frankrijk – achter onze andere zeehavens, Gent niet het minst, richting Antwerpen en Nederland aantrekken, waardoor men bijkomende trafiek genereert. Dat is een bijkomend argument. De cashflow zal dan na realisatie opnieuw met 12 miljoen euro worden verhoogd. Men heeft dan meteen het geld om de andere tangenten te bouwen en te financieren op lange termijn. Met andere woorden, waarom niet een open debat voeren over een copernicaanse omwenteling in het Antwerpse mobiliteitsdossier? Daarbij stellen we dat deze alternatieven maatschappelijk en budgettair haalbaar zijn. Ze zijn realiseerbaar op een relatief korte termijn. Ik heb het dan over 2018-2020. We gaan dan effectief de files aanpakken en de bereikbaarheid van de haven verbeteren, zowel via het spoor als via de weg. We gaan een betere scheiding hebben van de verkeersstromen: langeafstandsverkeer via de tangenten en bestemmingsverkeer via de ring. Dan kunnen we, en daar blijf ik voor alle duidelijkheid voorstander van, in tweede orde, nadat we de impact kennen van die nieuwe infrastructuur en het omleiden van het doorgaand verkeer uit en rond Antwerpen, de nieuwe Oosterweelverbinding dimensioneren en beslissen hoe men die zal construeren. Men heeft voldoende studietijd nodig om geen nieuwe fouten te maken.

Open Vld stelt voor om te handelen en te gaan voor, ook financieel, haalbare projecten waardoor het verkeersinfarct van de Antwerpse economie een halt kan worden toegeroepen en waardoor de Vlaamse economie kan worden ondersteund.

De voorzitter: De heer Van de Vijver heeft het woord.

De heer Marc Van de Vijver: Mijnheer Van Mechelen, u ziet een belangrijk element over het hoofd. Voor die grote ring waar u voor pleit, bestaat er geen maatschappelijk draagvlak in het Waasland. Het Waasland heeft op vraag van de burgemeesters een mobiliteitsstudie laten uitvoeren. Daar bestaat wel een politiek en maatschappelijk draagvlak voor. Ik pleit ervoor om die uit te voeren zonder telkens opnieuw met voorstellen te komen waarvoor geen politieke en maatschappelijke consensus over bestaat. Als we zo verder blijven doen, zal er over tien of twintig jaar nog altijd geen oplossing zijn.

De heer Dirk Van Mechelen: Mijnheer Van de Vijver, het zijn niet uw beste dagen met die beslissing van de Federale Regering. Ik heb veel respect voor de beslissing van de burgemeesters van het Waasland. Dat is een halve oplossing, die voor de helft het tracé volgt

dat vastligt op het gewestplan voor de realisatie van de verbinding tussen de E17 en de Liefkenshoektunnel. We zullen alleen vijf minuten politieke moed moeten vinden om voor dat tweede deel een maatschappelijk akkoord te vinden om het probleem van de mobiliteit, niet alleen van de Waaslandse regio maar ook van de Antwerpse regio en van Vlaanderen, en bij uitbreiding tussen Kopenhagen en Lissabon, aan te pakken. Daar wil ik wel eens over doorpraten met iedereen die politieke verantwoordelijkheid draagt, met dien verstande dat de technologie die het debat in de jaren 80 heeft gedomineerd, van een totaal andere orde is dan de technologie die we vandaag kunnen inzetten.

Ik heb het niet alleen over cut-and-cover, maar ook over stukken waar we perfect kunnen boren. Dat zou de prijs verhogen. Uit mijn eigen berekeningen blijkt echter dat dit binnen het budget perfect haalbaar is. Ik vind dan ook dat we ons op dat vlak geen zorgen hoeven te maken.

Ik zou willen afronden met een verwijzing naar het Pact 2020. Ik citeer: “De economische poorten zijn vlot bereikbaar via verschillende transportmodi. Hiermee realiseren we minder dan 5 procent verliesuren op de hoofdwegen en beperken we de milieueffecten van het goederen- en personenvervoer.” In het rapport dat we gisteren met de minister-president hebben kunnen bespreken, staat het volgende: “In 2010 vertoonde de filezwaarte weer een stijgende trend. Ten opzichte van 2007 is de filezwaarte met 18 tot 36 procent toegenomen in 2011, afhankelijk van het dagdeel. Voor 2010 was de filezwaarte het zwaarst in de regio Brussel. Na 2010 overstijgt de filezwaarte in de regio Antwerpen deze in de Brusselse regio.” De grootste stijging zien we, voor zover daar nog iemand aan zou twijfelen, tijdens de avondspits in de regio Antwerpen.

Het is, met andere woorden, geen vijf voor twaalf. Het dreigt vijf na twaalf te worden. Om snel resultaten te kunnen boeken, heeft Vlaanderen meer dan ooit nood aan moedige beslissingen. (*Applaus bij Open Vld en LDD*)

De voorzitter: De heer Martens heeft het woord.

De heer Bart Martens: Voorzitter, ik dacht eigenlijk dat we hier een ontwerp van decreet en geen voortgangsrapportage moesten bespreken. Aangezien de tracékeuze en dergelijke momenteel niet aan de orde zijn, zal ik me tot dit ontwerp van decreet betreffende de financieringsconstructie beperken.

We hebben in de commissie een goede bespreking gehouden. Een en ander is daar al uitgeklaard.

Minister Muylers heeft verklaard dat de verleende waarborg in de tijd en in omvang zal worden beperkt. Het geheel zal voor 50 jaar worden verleend. Dit komt in belangrijke mate tegemoet aan de kritiek van het Rekenhof. Verder is en blijft de voorwaarde bestaan dat het geheel op een ESR-neutrale manier moet worden gefinancierd. Deze waarborg mag op generlei wijze onze eigen begroting verzwaren.

De ministers hebben tevens oor voor de verzuchtingen van het Gemeentelijk Havenbedrijf Antwerpen. Het havenintern verkeer en het havenbestemmingsverkeer mogen geen onevenredige bijdrage leveren tot de financiering van het geheel. We moeten opletten dat we geen concurrentienadeel voor onze haven creëren. Dit zou er immers toe leiden dat de trafiek die nu door onze haven passeert naar andere, ten opzichte van de productie- en consumptiegebieden minder centraal gelegen havens zou worden omgeleid. Het gevolg zou zijn dat de afwikkeling van eenzelfde handelsvolume een grotere kilometrage zou vergen. Daar zouden we niemand een dienst mee bewijzen. Dit geldt in het bijzonder voor de inwoners van Vlaanderen, die in belangrijke mate mee genieten van de toegevoegde waarde die de haven creëert. Ik heb begrepen dat daar een mouw aan zal worden gepast en dat zal worden nagegaan hoe het havenintern verkeer in de financieringsconstructie wat kan worden ontzien.

Het financieringsmodel, dat voorlopig nog wordt geactualiseerd, zal tegen het einde van het jaar klaar zijn. Ik ben blij met het engagement de tol in de kilometerheffing voor

vrachtverkeer te integreren zodra die heffing een feit wordt. Wat ons betreft, mag op dat ogenblik ook worden onderzocht in welke mate het doorgaand noord-zuidtransitverkeer een bijdrage tot de financiering van het geheel kan en moet leveren. Het lijkt me zinvol de belastingbasis op dat ogenblik te verbreden en ook het noord-zuidtransitverkeer een bijdrage te laten leveren aan de financiering van de broodnodige infrastructuurwerken in en rond Antwerpen.

Mijnheer Van Mechelen, de bretellen maken deel uit van het masterplan dat de Vlaamse Regering aanhoudt. De A102 en de R11bis maken daar deel van uit. Hier wordt met bekwame spoed aan voortgewerkt.

U weet dat onder leiding van gouverneur Berx het streefbeeld voor de R11 wordt opgemaakt. Het is geen gemakkelijke opgave om de verschillende doelstellingen te realiseren: het verminderen van het sluipverkeer in de zuidostrand rond Antwerpen en het omleggen waar mogelijk van het internationaal doorgaand verkeer rond Antwerpen zodat de huidige R1 kan worden ontlast. Deze verschillende doelstellingen moeten worden waargemaakt, maar we hebben er alle vertrouwen in dat gouverneur Berx het geheel tot een goed einde zal brengen.

Nergens kunnen we vaststellen dat de regering de planning inzake de bretellen zou vertragen of moedwillig voor zich uit zou schuiven. Neen, er wordt met bekwame spoed aan verder gewerkt. Er worden plan-MER's opgemaakt, er wordt gecoördineerd met de plan-MER die in opmaak is door Infrabel voor de tweede goederenspoorontsluiting, er wordt in een maximale meekoppeling voorzien. Ook als het van onze fractie afhangt, moet dat werk verdergaan. Het kan niet zijn dat het op de lange baan wordt geschoven. Het heeft de tijd nodig die het nodig heeft. Laat ons ook proberen om het maatschappelijke draagvlak te zoeken en te vinden dat we bij een aantal beslissingen uit het verleden hebben gemankeerd. Op het moment dat de knoop wordt doorgehakt, staat ons niets in de weg om met bekwame spoed verder te gaan met de bretellen en om ook die infrastructuurwerken aan te besteden.

De voorzitter: Mevrouw Jans heeft het woord.

Mevrouw Lies Jans: Voorzitter, het is met enige schroom dat ik dit betoog houd, want u bent degene die het dossier opvolgt in de commissie en die de bespreking heeft gevolgd, maar ik zal namens de fractie en ook namens u deze beknopte uiteenzetting houden.

Het voorliggende ontwerp van decreet heeft heel wat besprekingen gekend in de commissie. De enorme investering waarmee het project van de Oosterweelverbinding gepaard gaat, noopt de Vlaamse overheid om een oplossing te vinden voor de financiering, zonder de begroting te ontwrichten.

In de commissie werden de knelpunten allemaal besproken en er werden afdoende antwoorden gegeven zowel door minister Muylers als door minister Crevits. De knelpunten zijn al aangehaald. Enerzijds is er de twijfel die gerezen is over de wetgeving op de overheidsopdrachten. De motivatie werd duidelijk verwoord door de betrokken ministers. Het is de bedoeling om ervoor te zorgen dat de verdere ontwikkeling in één hand kan worden gehouden.

Het is ook nog aan Europa, dat zei minister Crevits ook in de commissie. De vraag is aangemeld bij de Europese Commissie en daar zal worden uitgemaakt of de redenering die de Vlaamse Regering volgt, klopt.

Een ander aspect is de gewestwaarborg. Minister Muylers heeft tijdens de bespreking verscheidene malen herhaald dat de machtiging zal worden beperkt zowel qua tijd als qua omvang. Daarnaast stelde hij ook heel uitdrukkelijk dat de voorgestelde waarborgregeling het advies van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) nog moet krijgen alvorens de waarborg kan worden voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Het is noodzakelijk dat die waarborg verleend wordt om gebruik te kunnen maken van financieel gunstige tarieven.

Het belangrijkste punt voor onze fractie is de informatieverplichting. In dit ontwerp gaat BAM hierover waken. De bedoelde langetermijnovereenkomsten moeten gehaald worden en

het parlement moet hierover degelijk geïnformeerd worden. Er spelen hierbij een aantal elementen. Ten eerste moet de concessieovereenkomst zelf bepalingen bevatten betreffende de rapporteringen. Ook het Rekenhof krijgt op het niveau van BAM inzagerecht, ook in de stukken van de dochteronderneming Tunnel Liefkenshoek (TLH). Zo heeft het Rekenhof, en dus ook het parlement, inzagerecht. Ik wil ook nog vermelden dat via de voortgangsrapportage in ons parlement elke controle op dit decreet en zijn uitvoering blijft gelden en te allen tijde mogelijk moet zijn.

Minister Crevits vergeleek het verhaal van BAM en TLH met dat van de kip of het ei. Ze stelde heel duidelijk dat er eerst een decretale basis nodig is om toe te laten dat een concessie wordt verleend. De hele organisatie zal er zich verder aan moeten aanpassen. Op het moment van effectieve toepassing, moeten de details met betrekking tot waarborg, concessieovereenkomst en informatieplicht goed worden uitgewerkt. Dit is een heel belangrijke voorwaarde.

Een laatste aspect dat aan bod is gekomen en waar wij achter staan, is de integratie met de komende kilometerheffing. Het is een rechtmatige en logische vraag dat dit mee wordt opgenomen. Ook minister Crevits bevestigde dat dit in het dossier rond kilometerheffing al door de consultant bekeken wordt.

Collega's, dit ontwerp van decreet is een belangrijke basis voor de verdere aanpak van het Masterplan 2020, met als voorname schakel de Oosterweelverbinding. Zonder deze fundering van het ontwerp van decreet zal het zeker spaak lopen. *(Applaus bij de N-VA)*

De voorzitter: De heer Peeters heeft het woord.

De heer Dirk Peeters: Voorzitter, goed dat er een verslag is. Vanochtend zei u dat wie niet aanwezig was in de commissie, de bespreking kan nalezen in het verslag. Het was overigens een goed verslag.

Als we het hebben over voorbeelden hoe het niet moet inzake publiek-private samenwerking (pps), denken we direct aan de Liefkenshoektunnel. Iedereen die erbij betrokken was, is het erover eens: nooit meer zo'n debacle!

En wat is nu de draagwijdte van dit ontwerp van decreet? Precies, een nieuwe en uitgebreide concessie aan de nv Tunnel Liefkenshoek voor de financiering en bouw van de toekomstige Oosterweelverbinding gedekt door te innen tolgelden en dit onder een volledige gewestwaarborg. Dit ontwerp van decreet regelt dus drie zaken: de concessie, de tolgeldheffing en de onbegrensde borgstelling voor het Vlaamse Gewest.

De toewijzing van de grootste werf van de eeuw is nu geen openbaar werk maar wel een concessie. Dit is een juridische spitsvondigheid om de openbaarmaking en mededinging te kunnen ontlopen. Reeds in december werden er bij deze constructie kanttekeningen gemaakt door de Inspectie van Financiën. Er bestaat wel een mogelijkheid tot afwijking op de bekendmakingsregels voor de levering van diensten met een bijzondere technische artistieke specificiteit, maar die uitzondering geldt niet voor openbare werken en voor de concessie. We moeten ons al beroepen op een uitspraak van het Europees Hof om dit te rechtvaardigen. Er is het dubbele voorbehoud van de Raad van State. Er bestaat eenzelfde onzekerheid over het afwijken van de overheidsopdrachten wegens een te geringe motivering; en de raad stelt zich ook vragen bij de afwijking die bepaalt dat er geen erkenning wordt gevraagd van de nv Tunnel Liefkenshoek als erkende aannemer. Vergeten we de waarschuwingen van het Rekenhof en het negatief advies van de SERV niet, want ook zij herhalen de waarschuwingen van de Inspectie van Financiën. Ik kom daar nog op terug.

BAM geeft de mogelijkheid tot tolheffing door aan de Liefkenshoektunnel binnen een vork die de Vlaamse Regering zal bepalen, dit om concurrentie te voorkomen tussen de tolheffing op de Oosterweel en in de Liefkenshoektunnel. De Mobiliteitsraad (MORA) heeft er in zijn advies ook al op gewezen. Tegen de voltooiing van de werken spreken we niet meer over tol,

wel over rekeningrijden en kilometerheffing. Voor de vrachtwagens voeren we dit volgend jaar al in.

En over het vrachtverkeer gaat het hier, want er is een vrachtwagenverbod in de Kennedytunnel of er komt er één. 71 procent van het vrachtverkeer in de Liefkenshoektunnel is bestemd voor de haven en 40 procent van het vrachtverkeer is zelfs intern havenverkeer. Dat vernamen we van de havenmensen in de hoorzitting. Door deze tolgedconstructie zorgen we er nu zelf voor dat we onze havenbedrijven op kosten jagen. De heer Penris heeft er al naar verwezen. Transporten naar en in de haven moeten immers wel tol betalen en vele buitenlandse transportstromen zullen gratis Antwerpen passeren.

Een voorbeeld: van Vlissingen of Rotterdam kan men gratis naar Hasselt of Turnhout rijden, maar voor een rit tussen de rechter- en de linkeroever dient wel betaald te worden. Maar de tolgeden gebundeld in de hand van de nv Tunnel Liefkenshoek kan de tol op alle Scheldekrusingen even hoog maken, maar wat ons betreft ook even laag. Dat is ons eerste alternatief: de Liefkenshoektunnel tolvrij maken voor een proefperiode en werk maken van het rekeningrijden. We hebben in dat verband al eens een voorstel van resolutie ingediend. Dat werd jammer genoeg niet goedgekeurd door de meerderheid. Een tolvrije Liefkenshoektunnel komt tegemoet aan de vragen van het havenbedrijf en toont aan dat de verkeersstroom rond Antwerpen beter functioneert zonder de gigantische investeringen van de Oosterweelverbinding.

Rekeningrijden laat alle gebruikers mee betalen voor het Antwerpse systeem, en gecombineerd met verkeersmanagement zou rekeningrijden een goede verkeersorganisatie toelaten in de Antwerpse regio.

Ik wil het nog even hebben over de gewestwaarborg. Door de goedkeuring van dit ontwerp geeft het Vlaams Parlement de Vlaamse Regering een volmacht om een borgstelling te verlenen, onbeperkt qua bedrag en in de tijd. Reeds bij de voorbereiding in de commissie werd duidelijk dat de huidige kostenraming gevoelig zal stijgen. Denken we al maar aan de omvang van het bedrag, namelijk ongeveer 3 miljard euro om te beginnen, aan de indexering van de lonen, de schommeling van de bouwrijzen en de looptijd van de investering, tot minstens in 2050. Het studiebureau Rebel heeft ter zake ook diverse scenario's ontwikkeld, die toch hebben aangetoond dat deze grote financiële operatie bijzonder risicovol is. Ook hierbij maakt de Raad van State voorbehoud. Gaat het hier over een gewestwaarborg die mogelijk staatssteun is? We moeten het antwoord van Europa afwachten. De Inspectie van Financiën heeft er ook vragen bij. Ze stelt voor een nieuw advies te vragen bij de diensten van Eurostat, nu er met dit dossier toch nieuwe elementen zijn gemoeid, zoals onder meer de gewestwaarborg en de toewijzing aan Tunnel Liefkenshoek.

Er is al verwezen naar het advies van het Rekenhof. Ik doe dat nogmaals. Collega's, ik geef er een citaat uit om u toch even te wijzen op het belang en de impact van de borgstelling: "Door de generieke aard van de beoogde gewestwaarborg voor de nv TLH en de beperkte informatie uit het financieel model kan het Rekenhof de mogelijke omvang van de waarborg niet nader becijferen. De vraag stelt zich in welke mate de gewaarborgde schuld van de Vlaamse overheid en van de gehele Belgische overheid in de toekomst controleerbaar en beheersbaar blijft met de aanwezigheid van een algemene gewestwaarborg voor de nv TLH."

Ten slotte wordt het volgende gezegd, en dat is toch wel heel belangrijk: "Het Rekenhof wijst erop dat een aantal bestaande waarborgen afhankelijk zijn van de rating van de Vlaamse overheid: een lagere rating van de Vlaamse overheid kan onder bepaalde voorwaarden de uitwinning van die waarborgen veroorzaken, of andere negatieve financiële consequenties hebben." Geachte leden, we nemen verantwoordelijkheden op ons die niet te verwaarlozen zijn.

Minister, gezien de impact en de omvang van de investeringen, waarom komt dit ontwerp van decreet er nu al zonder dat we het advies van Europa hebben? Wanneer wordt dat advies overgemaakt aan het parlement? Waarom wachten we dat advies niet af voor we dit ontwerp goedkeuren?

Nog een probleem is dat van controle en toezicht. In de nieuwe constructie is dat toezicht immers onbestaande. Een operatie van deze omvang, met alle eraan verbonden mogelijke risico's, maakt een sterk toezicht en een sterke controle noodzakelijk. Niets is echter minder waar. Door de autonome bedrijfsvoering van de concessienemer Tunnel Liefkenshoek, die nodig is voor de ESR-neutraliteit, heeft het Rekenhof minder controle en minder rechtstreekse impact op de Tunnel Liefkenshoek dan op andere overheidsinstanties. Tunnel Liefkenshoek is nu een onderdeel van BAM, zeg maar in een verhouding van concessiegever en concessienemer. Artikel 15 van het decreet regelt een soort informatievoorziening. We moeten genoeg nemen met de voortgangsrapportages, waarbij BAM ons een toelichting geeft, ook over de werkzaamheden bij Tunnel Liefkenshoek. Collega's, opgepast: minder transparantie betekent immers vaak ook minder democratie.

Voorzitter, het gaat hier over een autowegenproject dat de toekomst, de leefbaarheid en de groeimogelijkheden van Antwerpen als metropool hypothekeert. Het gaat hier om een autowegenproject dat de gezondheid van meer dan 100.000 burgers rechtstreeks aanbelangt. Fijn stof en ultrafijn stof, afkomstig van de dieseluitstoot, zijn immers kankerverwekkend: ondertussen is dat medisch bewezen. Alternatieven worden niet grondig onderzocht, want reeds tijdens de plan-MER werden ze geweerd. Bijkomende studies zijn nodig, nog steeds. De werken worden gepland op een tracé dat in een referendum werd afgewezen. Mijnheer Van Mechelen, in dat licht ben ik blij dat ook Open Vld het Oosterweeltracé afwijst.

Mogelijk dringt het bij velen onder ons niet door wat de draagwijdte van dit ontwerp van decreet is. Alle waarschuwingen en adviezen ten spijt en zonder Europa's goedkeuring af te wachten, stort dit Vlaams Parlement Vlaanderen in een financieel avontuur zonder voorgaande. Want zowel de borgstelling als de beschikbaarheidsvergoedingen zullen de toekomstige begrotingen tot 2050 ernstig verzwaren. Het Rekenhof waarschuwt nu al voor de Vlaamse kredietwaardigheid die in het gedrang kan komen. We gaan van de regen in de drop met dit ontwerp van decreet, van het juridisch moeras naar het financiële drijfzand. Hoe langer hoe meer geraken wij ervan overtuigd dat de werf van de eeuw de vergissing van de eeuw zal zijn. Het parlement mag dit ontwerp van decreet niet goedkeuren. (*Applaus bij Groen en het Vlaams Belang*)

De heer Dirk de Kort: Voorzitter, minister, collega's, het was duidelijk dat het bij de bespreking van de wijziging van dit BAM-decreet wel te verwachten was dat een verbreding van het debat en een voortgangsrapportage over het Masterplan 2020 zou plaatsvinden in de plenaire vergadering. De uitspraken die hier worden gedaan, doen me twijfelen of het Vlaams Belang en Open Vld het Oosterweeltracé volledig afwijzen. Dat is me niet volledig duidelijk. Voor onze partij maken de Oosterweelverbinding en de andere projecten onlosmakelijk deel uit van het masterplan van Antwerpen. Dat masterplan moet in zijn totaliteit worden uitgevoerd. De collega's die de indruk geven dat het Masterplan 2020 stilstaat, zijn verkeerd. De mensen die hebben deelgenomen aan of het verslag hebben gelezen van bijvoorbeeld het symposium van nv De Scheepvaart, kunnen zien dat er enorme Europese ambities zijn met het Albertkanaal. Het zal de voorzitter tevreden stellen dat men werk wil maken van de verhoging van de zestien bruggen boven het Albertkanaal.

Daarnaast hebben we in de Commissie voor Mobiliteit en Openbare Werken ook een uitvoerige toelichting gekregen van Infrabel over de tweede spoorwegtoegang. Het was belangrijk dat we die informatie kregen, ook al zijn de spoorwegen tot op heden nog een federale aangelegenheid, maar het doorkruist in belangrijke mate de wijze waarop we de aanleg gaan doen van de A102 en de R11bis. Op dat terrein wordt vooruitgang gemaakt, er wordt veel studiewerk verricht, en verschillende varianten worden onderzocht.

Er worden ook beslissingen genomen over de aanleg van spitsstroken op de autosnelwegen. Dat wil zeggen dat er op heel korte termijn een betere doorstroming van het verkeer kan worden gerealiseerd. Als er dan inhuldigheden gebeuren van openstellingen van tram-verbindingen, dan merken we dat dit dossier heel wat vooruitgang boekt.

Kan het beter met het politieke draagvlak? Ja, dat kan. Toch is het betreuenswaardig dat wanneer het debat wordt gevoerd over de R11bis, bepaalde actoren afwezig blijven, dat enkel de negativisten naar de debatten gaan, en dat de voorstanders daar niet te zien zijn. Het is dus van belang dat organisaties zoals Voka niet aan de kant blijven staan, maar actief deelnemen aan de debatten. Achteraf is het heel gemakkelijk om op de politiek te schieten en te zeggen dat we onze verantwoordelijkheid niet nemen. Dergelijke organisaties moeten hun verantwoordelijkheid opnemen en deelnemen aan dergelijke belangrijke debatten over de R11bis of de A102 om de mobiliteit in de toekomst vast te leggen.

Zoals we het ontwerp van decreet eenparig hebben goedgekeurd in de commissie, zouden we dat hier ook moeten doen om zo een kleine tussentijdse stap te kunnen nemen naar de realisatie van de Oosterweelverbinding door de Liefkenshoektunnel.

Het is ons ook niet ontgaan in de adviezen die naar voren werden gebracht door de diverse instanties, Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA), Raad van State, Rekenhof en Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), dat er hier en daar nog juridische risico's aan verbonden zijn. Ik heb nooit geweten dat bij dergelijke grote infrastructuurwerken er geen juridische risico's zouden zijn. Die moeten altijd kunnen worden ingeschat. Met de aandachtspunten die naar voren zijn gebracht, moeten we dit ontwerp van decreet kunnen goedkeuren.

Ten slotte wil ik er nog de aandacht op vestigen dat het voor mij tijdens die bespreking in de commissie verrassend was wanneer we een actualisering kregen van het financieel model voor de realisatie van de Oosterweelverbinding door de directeur van de studie. Voor mij is toen pas duidelijk gebleken dat de aanbestedingskeuze werd gewijzigd van een DBFM-formule (Design Build Finance Maintain) naar een DB-contract (Design Build). Dat betekent dat de risico's die bij een DBFM heel duidelijk aan de privé-kant liggen, nu een stukje worden verschoven naar de tijdelijke Liefkenshoektunnelvereniging. Dat betekent dat er zeker en vast aandacht moet zijn voor een grondig risicomangement bij deze organisatie.

De heer Dirk Van Mechelen: Voor de rust van de heer de Kort zal ik nog eens herhalen dat ik samen met mijn partij voor het sluiten van de ring rond Antwerpen ben. Als het aan mij had gelegen, zouden wij daar over twee jaar over gereden hebben, maar ik was jammer genoeg niet alleen. Nu stel ik voor om prioritair die dingen te doen die technisch en financieel haalbaar zijn, ook ruimtelijk en ten aanzien van milieueffectenrapportage, daar de focus op te leggen, er de financiering van te verzekeren en om in tweede orde de ring te sluiten na een herdimensionering op basis van de dan gekende verkeersstromen.

De heer Jan Penris: Ook voor de gemoedsrust van mijn goede collega-verslaggever, de heer de Kort: ik ben duidelijk geweest, wij zijn in tegenstelling tot de heer Van Mechelen geen voorstander, en nooit voorstander geweest, van het Oosterweeltracé. De alternatieven die we nu kunnen uitbouwen en uitbaten, zijn veel nuttiger, veel goedkoper en veel sneller realiseerbaar, en kunnen ook op een groter politiek en maatschappelijk draagvlak rekenen. Ik ga de uitdaging van de heer de Kort aan: ik wil de R11 verdedigen in mijn partij in de regio's waar dat voor wrevel aanleiding zou kunnen geven. Ik verdedig ook de A102, dat weet de heer de Kort zeer goed, in de ingetunnelde, geboorde versie zodat het ook het maatschappelijk draagvlak krijgt dat het verdient.

Voor de rest wil ik daar geen onduidelijkheid over laten. Mocht u nog vragen hebben, collega, ik blijf te uwer beschikking in de koffiekamer.

De voorzitter: Minister Muylers heeft het woord.

Minister Philippe Muylers: Voorzitter, naar aanleiding van de uiteenzettingen van vandaag wil ik toch een aantal punten naar voren brengen. Het is een stuk herhaling van wat we in de commissie hebben gezegd, bijvoorbeeld ten aanzien van de heer Penris. Ik bevestig nog eens dat uiteraard het maximumbedrag de waarde van de externe schuldfinanciering niet zal overschrijden en ook dat de looptijd van de concessie de looptijd van de waarborg zal bepalen. U kunt hier dan naar verwijzen, als het ooit anders zou zijn dan wat ik hier in de

plenaire zitting heb gezegd. Ik weet wat u hebt gevraagd, mijnheer Penris, maar dat gaan we niet doen. U kunt dan wel verwijzen naar wat ik hier naar voren heb gebracht.

De heer Jan Penris: Ik heb een technische vraag. Wat is het probleem om dat decreetaal vast te leggen, zoals het Rekenhof suggereert en vraagt? Is daar een juridisch probleem, een politiek probleem? Ik vraag het u. Dat is volgens mij heel snel ingeschreven, hoor.

Minister Philippe Muylers: Ik denk dat het niet nodig is. We geven u de garantie. U krijgt ze vandaag ook nog eens mondeling. Ik denk dat we het niet decreetaal moeten inschrijven. Laat ons de marge om dat te doen.

De heer Dirk Van Mechelen: Ik vind de vraag van de heer Penris zeer terecht. Ik heb dat ook in de commissie gezegd, weliswaar in de tweede ronde. Er staat letterlijk in dat deze constructie niet valt onder het normale decreet, namelijk het Kas-, Schuld- en Waarborg-decreet. Heel de problematiek van de waarborg die wij zullen geven, valt niet onder het decreet dat daartoe is gemaakt en heeft dus een ad-hocfunctie, waardoor ik denk dat een betere omlijning alleen maar voor rechtszekerheid kan zorgen.

Minister Philippe Muylers: Ik heb in de commissie, en u hebt het herhaald, mijnheer Van Mechelen, naar voren gebracht waarom we naar een 100 procent waarborg gaan en waarom die niet onder het decreet valt, met name het maatschappelijke doel ervan, en ook het feit dat het over een concessie gaat.

Het begrotingsakkoord dat ik heb gegeven en dat deel uitmaakt van de besluitvorming, vermeldt dat de waarborgstelling ESR-neutraal moet zijn en dat we voorafgaand advies en goedkeuring van het Instituut voor de Nationale Rekeningen (INR) moeten hebben. Bij dat voorafgaand advies van het INR zal natuurlijk het gevaar op de uitwinning bekeken en ingeschat worden. Natuurlijk is er dan een robuust financieel plan. Op de presentatie van Rebel is nog eens duidelijk gebleken dat met de ‘base case’, zoals zij het noemen, voldoende voorzichtigheidsmarge was ingebouwd om, met de gegevens die we vandaag hebben, te zeggen dat dit een haalbare zaak is. De veiligheidsmarge was gebaseerd op de studies van Standard & Poor’s en dergelijke meer.

Het ondernemingsplan is gebaseerd op realistische inschattingen van de kostprijs voor realisatie, onderhoud en exploitatie. Er is een veiligheidsmarge die voldoende groot is. Ik ga er dus van uit dat het financieel plan, dat in de loop van de werkzaamheden natuurlijk altijd zal moeten worden bijgeschaafd, vandaag een sterke basis is om de goedkeuring van INR te krijgen.

Het is waar dat een waarborg geven effect kan hebben op de rating. De rating is een beoordeling van schuld en waarborg. Als we er mogen van uitgaan – en dat doen we nog altijd – dat we ook een terugbetaling van schuld inclusief ‘penalty fee’ zullen hebben vanuit KBC, die die schuld en waarborg in zijn geheel voor een stuk zal verminderen, dan heb je hier wellicht opnieuw marge om die waarborg naar voren te brengen. Dat dat een gevaar is, dat we telkens opnieuw moeten meenemen in de beoordeling, daar hebben de beide sprekers die het daarover hadden, volkomen gelijk in.

De heer Van Mechelen had het ook nog over de kapitaaltoestand van BAM. Het initiële kapitaal was 822,3 miljoen euro. In de rapportering stond 882,2 miljoen euro, maar dat zal wellicht een fout zijn. Het ging daarbij om 535 miljoen euro cash en 287 miljoen euro inbreng in natura met het oog op de realisatie van de Oosterweelverbinding. Uit de voortgangsrapportage is ook al naar voren gekomen dat er ondertussen een verlies is afgeboekt van 168 miljoen euro. Als je die in mindering brengt, zit je rond een dikke 650 miljoen euro die vandaag nog het kapitaal uitmaakt.

Hoe staat het met de kaspositie? Vandaag bedraagt de netto cash 396 miljoen euro, bestaande uit geldbeleggingen voor 334 miljoen euro en liquiditeiten van 62 miljoen euro. Het verschil tussen die 654 en de 396 miljoen euro is de inbreng in natura die er vandaag nog is.

Wat BAM zal inbrengen in Tunnel Liefkenshoek, zal in kapitaal worden ingebracht, in ruil voor aandelen. De rest van het kapitaal zal dan vanuit het Vlaamse Gewest moeten gebeuren, als er meer kapitaal nodig is. Uiteraard moet dat dan ESR 8-kapitaal zijn, zodat het ESR-neutraal is. Het zal dan aan de voorwaarden voldoen om als ESR 8 gekwalificeerd te kunnen worden.

Minister Crevits zal nog verder ingaan op een aantal andere punten.

De voorzitter: Minister Crevits heeft het woord.

Minister Hilde Crevits: Collega's, ik wil eerst het debat in het juiste kader plaatsen. We leggen vandaag een ontwerp van decreet aan u voor, waarin we een aantal aanpassingen voorleggen aan het BAM-decreet, zoals het jaren geleden is goedgekeurd. Die aanpassingen zouden ertoe moeten leiden dat de realisatie van de Oosterweelverbinding kan gebeuren via een concessie van openbare werken.

Het is dus niet zo dat we vandaag het hele masterplan opnieuw uitvinden. Dat masterplan bestaat en werd in de commissie besproken. Collega's, heel wat van de opmerkingen die hier over de andere projecten werden gemaakt, zijn terug te vinden in dat plan. Neem bijvoorbeeld de A102, waarover is gezegd dat die direct kon worden gerealiseerd. U weet dat op dit ogenblik de gouverneur is aangeduid als coördinator voor Poort Oost. Zij begeleidt alle projecten en ontwikkelingen die zullen plaatsvinden langs de E313 en de A102, om te vermijden dat er tegengestelde plannen zouden zijn. U weet dat er ook met betrekking tot de spoortoegang een MER loopt. Wij moeten ervoor zorgen dat dit gebundeld kan gebeuren. Wij doen verder in die dossiers. Hetzelfde geldt voor de R11. De heer de Kort heeft terecht gezegd dat de gouverneur op dit ogenblik de streefbeeldstudie finaliseert. Daarna zal ook daar, dat is evident, een MER moeten worden opgemaakt. Die verbindingen zitten dus mee in het plan, en er wordt aan gewerkt.

Wat betreft de Waaslandse problematiek: het klopt dat ook hier een verbinding is opgenomen in het masterplan. Die moet nog worden verankerd in het RUP Oost-Vlaanderen. Dan kunnen ook die MER's worden opgemaakt. Maar er is procedureel nog werk aan de winkel. Het is belangrijk dat we nu niet zeggen dat we alles gaan stoppen. Neen, we moeten, voor wat betreft de wegeninfrastructuur, op alle fronten tegelijk stappen voorwaarts zetten. Dat doen we vandaag met dit ontwerp van decreet. Zoals al zeer lang aangekondigd en al uitgebreid besproken, niet alleen naar aanleiding van het ontwerp van decreet dat nu voorligt maar ook bij de vorige voortgangsrapportage in het kader van het masterplan, proberen we om ook hier de Oosterweelverbinding te realiseren op een ESR-neutrale wijze door middel van een concessie van Openbare Werken.

Veel sprekers hebben zorgen geuit met betrekking tot die concessie. De Inspectie Financiën zei dat het niet zeker is dat we die uitzonderingsgronden zullen kunnen gebruiken. Het Rekenhof en de Raad van State dachten dat dat wel mogelijk moest zijn. Allen geven de aanbeveling om dat bij Europa zeer zorgzaam af te toetsen. Dat gebeurt natuurlijk. Wij vragen nu de goedkeuring om dit ontwerp van decreet te stemmen. Het is evident dat die concessie maar op die manier zal worden gerealiseerd als we daarvoor groen licht krijgen van Europa. Zo werd het ook duidelijk gesteld in de commissie van het Vlaams Parlement.

Mijnheer Van Mechelen, u verwees naar de uiteenzetting van minister-president Peeters gisteren. Hij zal hoogstwaarschijnlijk hebben voortgebouwd op mijn communicaties van de voorbije weken. U weet dat het Verkeersindicatorenrapport een paar weken geleden werd voorgesteld door het Verkeerscentrum. We hebben alle verkeersvolumes langs de snelwegen in Vlaanderen zeer nauwkeurig in kaart kunnen brengen. Het is juist dat Antwerpen Brussel heeft voorbijgestoken. Dat is een van de redenen waarom ik onder andere heb beslist om onmiddellijk, zonder dat daarvoor MER's moeten worden gemaakt, twee bijkomende spitsstroken aan te leggen, om ervoor te zorgen dat er in de avondspitsen, waarnaar de heer

Van Mechelen verwijst, heel snel soelaas kan komen voor het verkeer dat Antwerpen uit moet rijden.

Er waren vooral van de heer Martens opmerkingen over de tol en de kilometerheffing. Er is inderdaad een engagement om de consultant, die de kilometerheffing en de manier waarop deze kan worden geïmplementeerd onderzoekt, te vragen hoe de tol maximaal kan worden geïntegreerd. Daarvoor is een opvolgingsrapportage voorzien in het Vlaams Parlement. Wij verwachten daarover in de komende maanden een duidelijk advies.

Mijnheer Peeters, u zegt dat wij nu nog niet vooruit mogen met dit decreet. Ik verwijs naar mijn toelichting in de commissie. Wij krijgen enerzijds het verwijt dat we niet vooruitgaan, maar ik probeer anderzijds ook aan te tonen dat we stelselmatig stappen vooruit aan het zetten zijn. Zonder het BAM-decreet aan te passen, kun je gewoon geen langetermijnovereenkomsten bedenken tussen BAM en nv Tunnel Liefkenshoek. Je moet dat kader aanpassen. Dat is de machtiging die vandaag wordt gevraagd.

U zegt dat er, als het op ESR-neutrale wijze wordt gerealiseerd, geen toezicht mogelijk zal zijn. Er zijn al afspraken gemaakt met het Rekenhof. Ook BAM zal in de toekomst toezicht moeten houden. Uiteraard blijft het een ESR-neutrale operatie. Dat betekent dat er voldoende marge moet zijn om dat uitgevoerd te krijgen.

Tot slot wil ik even ingaan op een tegenspraak. Mijnheer Van Mechelen, u zegt dat de balans doorslaat ten voordele van de tram. Ik ben blij dat u zegt dat er zwaar wordt geïnvesteerd in die tram. Mijnheer Peeters, u zegt dan dat wat ik realiseer in het kader van dat masterplan allemaal ten voordele van de auto is. Ik denk dat we echt wel proberen om op alle fronten stappen voorwaarts te zetten en om die tramverbindingen, die absoluut noodzakelijk zijn, te realiseren.

De heer Dirk Van Mechelen: Minister, ik dank u voor uw antwoorden.

Een aantal kleine vragen blijven echter onbeantwoord. Ik had gevraagd naar de stand van de bouwvergunning die nog hangende is. Wat is nu het standpunt van de regering? Het is namelijk belangrijk of het contract tussen BAM en Noriant mee wordt overgedragen bij de passiva naar de nv Tunnel Liefkenshoek. Wat betekent dat voor de mogelijke schadeclaims die zouden kunnen worden gevorderd? Hetzelfde geldt ook voor de al dan niet te recupereren btw en studiekosten. Ik vind dat die belangrijke vraag nog een antwoord zou moeten krijgen.

Minister, ten gronde is het een verschil in keuze. Zoals ik al zei, gebruikt u de cartouche van de nv Tunnel Liefkenshoek voor het bouwen van de Oosterweelverbinding. Wij stellen voor om dat vehikel te gebruiken om de toegangswegen naar de Liefkenshoek prioritair te bouwen. Ze hebben daar de financiële draagkracht voor. Het is haalbaar. Dat is het verschil in keuze. Jammer genoeg heeft het alles te maken met het BAM-decreet en niet met de voortgangrapportage, zoals sommigen dachten.

Wij zeggen dus: bouw zowel in het zuiden als in het oost-westen die verbindingstangenten naar de Liefkenshoektunnel en doe dat via dit vehikel in plaats van dit vehikel op te zadelen met het BAM-dossier dat de eerste jaren waarschijnlijk toch niet goed komt, gelet op de acties in de regio.

De heer Dirk Peeters: Minister, ik heb het vandaag niet gehad over trams. Ik wil wel zeggen dat we liever een investering zien in trams, waterwegen en het verhogen van bruggen dan in autowegen. Daar gaat het vandaag echter niet over.

Ik wil graag nog twee zaken in herinnering brengen. Ik heb niet het gevoel dat u goed hebt geantwoord op mijn vraag over Europa. Waarom wachten wij de Europese goedkeuring niet af vooraleer we een ontwerp van decreet van die omvang ter stemming voorleggen? Dat kan wat mij betreft net zo goed in september of oktober, wanneer er meer duidelijkheid is vanuit Europa.

Men zegt dat we voortgang maken. Ondertussen loopt de plan-MER en komen er nog alternatieven die we moeten bestuderen. Toch heeft deze Vlaamse Regering een bijkomende

studie aangevraagd – opnieuw 15 miljoen euro extra kosten – enkel en alleen om het Oosterweeltracé uit te zoeken, los van en in tegenstelling tot andere alternatieven die mogelijk nog in beeld komen. Door die keuze zo te maken, doet u volgens mij onrecht aan de alternatieven die in de plan-MER zitten.

Minister, wanneer krijgt u het antwoord van Europa? Legt u dat voor aan het parlement of in de commissie? Waarom wacht u daar niet op?

De heer Jan Penris: Sommige van de collega's zijn van de bespreking van dit ontwerp van decreet een verlenging aan het maken van onze opvolgingscommissie. Ik ga die verlenging niet aan mij voorbij laten gaan zonder het woord te voeren over een belangwekkend onderwerp.

Gisteren heb ik de plannen van heraanleg van het Operaplein gezien. Tot mijn ontsteltenis heb ik vastgesteld dat er niet in ruimte voorzien is voor het Peter Benoitmonument. Ik hoop dat daar alsnog rekening mee zal worden gehouden.

Minister Hilde Crevits: Mijnheer Penris, al in elk verslag van de voortgangsrapportage, denk ik, staat dat we inderdaad voor het Peter Benoitmonument moeten zorgen.

Collega's, u vraagt naar de werken op Linkeroever en Noriant. U weet dat we een dossier hebben ingediend bij Europa met de vraag of het mogelijk is om het eerste deel van die werken te laten uitvoeren. Daarop is nog geen antwoord gekomen. Zolang er geen antwoord is, kan ik geen uitspraken doen over het licht dat op groen of op rood staat en een mogelijke schadeclaim. Er is vandaag geen schadeclaim. Over wat die zou zijn en hoe die ten laste zou kunnen worden genomen, kunnen we het debat voeren op het ogenblik dat Europa een uitspraak heeft gedaan.

Mijnheer Peeters, uw vraag heeft daarmee niets te maken. U hebt het over de vraag aan Europa over de concessie voor openbare werken. Als u het BAM-decreet leest, ziet u dat wordt gevraagd om BAM te machtigen om langetermijnovereenkomsten af te sluiten met Tunnel Liefkenshoek. De optie die gewenst is door ons, is uiteraard dat er een concessie van openbare werken zou kunnen worden gegeven. Wat mij betreft, bestaan daarvoor overtuigende argumenten. Een tweede optie, die de heer Van Rensbergen ook heeft toegelicht in de commissie, is de 'in-house'-constructie, met alle kanttekeningen erbij en de extra vragen die moeten worden beantwoord.

Ik vraag vandaag aan het parlement om over te gaan tot de stemming, maar het is evident dat de effectieve keuze om het via een concessie van openbare werken te doen, gemaakt wordt op het ogenblik dat Europa een uitspraak doet.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? *(Neen)*

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. *(Zie Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 1599/1)*

– *De artikelen 1 tot en met 16 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2009

– 23 (2011-2012) – Nrs. 1 en 2

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is het ontwerp van decreet houdende de eindregeling van de begroting van de Vlaamse Gemeenschap en van instellingen van openbaar nut voor het begrotingsjaar 2009.

De algemene bespreking is geopend.

De heer Van Rompuy heeft het woord.

De heer Eric Van Rompuy: We hebben dit behandeld in de commissie. De minister heeft de toelichting gegeven, maar er is geen bespreking aan gewijd.

De voorzitter: Vraagt nog iemand het woord? (*Neen*)

De algemene bespreking is gesloten.

Artikelsgewijze bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde is de artikelsgewijze bespreking van het ontwerp van decreet. (*Zie Parl. St. VI. Parl. 2011-12, nr. 23/1*)

– *De artikelen 1 tot en met 65 worden zonder opmerkingen aangenomen.*

De artikelsgewijze bespreking is gesloten.

We zullen straks de hoofdelijke stemming over het ontwerp van decreet houden.

■

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012

– 18-B (2011-2012) – Nrs. 1 en 2

ONTWERP VAN DECREET houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012

– 19-B (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 5

ONTWERP VAN DECREET houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012

– 1636 (2011-2012) – Nrs. 1 tot en met 13

Algemene bespreking

De voorzitter: Dames en heren, aan de orde zijn het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de middelenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012, het ontwerp van decreet houdende tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Vlaamse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 2012 en het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012.

Ik stel voor om de algemene besprekingen van de drie ontwerpen van decreet samen te voegen tot één enkele algemene bespreking. Is het parlement het hiermee eens? (*Instemming*)

De algemene bespreking is geopend.

Mevrouw Smaers, verslaggever, heeft het woord.

Mevrouw Griet Smaers: Naar goede gewoonte heb ik verslag gemaakt van de besprekingen in de commissie Financiën en Begroting, van de middelen- en uitgavenbegroting, tweede

begrotingsaanpassing voor 2012 en van het ontwerp van decreet ter begeleiding van die begroting. Ik zal de drie ook samenvoegen in mijn verslag.

In totaal werden drie commissiezittingen van de commissie Financiën en Begroting gewijd aan de toelichting en bespreking van de tweede begrotingsaanpassing 2012, het advies van het Rekenhof dienaangaande en de antwoorden van de minister tijdens de bespreking in de commissie. De stemming in de commissie werd gehouden op 19 juni 2012.

In de toelichting door minister Muylers werd de tweede begrotingsaanpassing vergeleken met de eerste begrotingsaanpassing. Vanwege de crisis werd dit jaar al een eerste begrotingsaanpassing doorgevoerd. De tweede aanpassing is een klassieke aanpassing. De aangekondigde besparingen op personeel en apparaat in de eerste begrotingscontrole werden nu concreetiseerd. Voor de gewestbelastingen is er een meerontvangst van 93,5 miljoen euro. Dit is gebaseerd op de raming van de federale fiscus. De onderbenutting is opnieuw geschat: de daling van de verwachte onderbenutting bedraagt ongeveer 20 miljoen euro. Het verwachte vorderingenoverschot daalt naar 7,9 miljoen euro. Daardoor stijgt de brutobeleidsruimte met 108,3 miljoen euro. De brutobeleidsruimte werd aangewend voor de indexatie van de lonen, voor kostendrijvers, voor bijkomende betaalkredieten ten belope van 33 miljoen euro), en voor de nv BAM is 12,6 miljoen euro vrijgemaakt voor het bijkomend effect van de consolidatie ten gevolge van grotere investeringskosten.

Omdat er minder betaalkredieten nodig zijn voor het Financieringsfonds voor Schuldaufbouw en Eenmalige Investeringsuitgaven (FFEU) na een nieuwe inschatting van de betaalkalender en ook ten gevolge van de consolidatie van de patrimoniumvennootschap Diestsepoort is de beleidsruimte toegenomen. De aanwending van de brutobeleidsruimte gebeurt volledig in het kader van een constant beleid. De bij de eerste begrotingscontrole afgesproken provisies blijven gehandhaafd. Zo is er voor betaalincidenten 20 miljoen euro plus 10 miljoen euro aan provisie bij het Vlaams Infrastructuurfonds (VIF) ondergebracht. Er is ook voorzien in een provisie voor de invoering van het Rekendecreet ten belope van 60 miljoen euro. Ten slotte is er ook voorzien in een conjunctuurprovisie van 16 miljoen euro.

Na de toelichting van de minister volgde de toelichting van het Rekenhof. Ik bespreek kort het verslag van het Rekenhof. De tweede begrotingscontrole 2012 is een klassieke budgetcontrole, gericht op een nieuwe schatting van de uitgaven. Het Rekenhof heeft geen bemerkingen bij de omvang van de betalingskredieten. Er wordt niet in uitgaven voorzien voor de usurperende bevoegdheden. Wat de aanvullende pensioenbijdrage betreft, heeft de minister verklaard dat de impact pas wordt verwerkt als er een akkoord met de federale overheid is. Als er een akkoord zal zijn, hoopt de minister dat er voldoende reserve is in de uitgavenbuffers.

Bij de ontvangsten heeft het Rekenhof geen opmerkingen. Er is een gunstige evolutie van de impliciete schuld, die in 2012 daalde met 412 miljoen euro. Daarbij is echter geen rekening gehouden met de effecten van de alternatieve financiering. In het verslag van het Rekenhof wordt ook aandacht besteed aan een aantal punten inzake de implementatie van het Rekendecreet. Er is aandacht voor de overflow, de uitbreiding van de begrotingsregelgeving naar alle openbare instellingen die in de ESR-consolidatiekring van de overheid vallen en de evolutie naar een prestatiebegroting.

Tijdens de besprekingen heeft vooral de oppositie een aantal vragen en opmerkingen verwoord. Ik ga er kort op in. Er werd op gewezen dat in de algemene toelichting geen enkele grafiek of cijfertabel is opgenomen met betrekking tot de ontwikkeling van de schuld. Het zou goed zijn, mocht de schuldevolutie in de begrotingsdocumenten worden opgenomen, aangezien het rapport Kas-, Schuld- en Waarborgbeheer niet tot de begrotingsdocumenten behoort.

De oppositie stelde de vraag wat het standpunt is van het Rekenhof over de toereikendheid van de betaalkredieten in globo in deze tweede begrotingscontrole. In 2010-2011 had het

Rekenhof al meermaals gewezen op dreigende betalingstekorten bij het Agentschap voor Innovatie door Wetenschap en Technologie (IWT) en het Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs (AGION). Het Rekenhof had het telkens bij het rechte eind. In het rapport van het Rekenhof bij de eerste begrotingscontrole 2012 waarschuwde het hof voor betaaltekorten bij AGION. Dit wordt nu erkend via een herraming van de betalingsbehoeften.

De minister zal daar later in de commissie op antwoorden dat de betaalkalender van het IWT wordt opgesteld op basis van de stock van niet-betaalde verbintenissen.

De oppositie verwijst naar de bemerkingen van de SERV in haar evaluatie over het begrotingsbeleid, in het bijzonder dat men eenmalige ontvangsten blijft inschrijven waar geen eenmalige uitgaven tegenover staan. De SERV pleit bovendien voor snelle duidelijkheid over de financiële uitdagingen van de toekomst: de vergrijzing, de zesde staatshervorming en de inspanningen in het kader van het Europese begrotingsbeleid.

Volgens de oppositie zou het nominale evenwicht een structureel ongezonde begroting maskeren, die meer dan 450 miljoen euro aan eenmalige inkomsten bevat, waarmee lopende zaken worden gefinancierd. Bovendien is de begroting onvoldoende gewapend tegen de verwachte communautaire factuur die zal voortkomen uit de responsabiliseringsbijdrage voor de ambtenarenpensioenen, de usurperende bevoegdheden en de zesde staatshervorming

De oppositie wees andermaal op het ontbreken van een structurele norm, die het mogelijk zou maken om adequaat te reageren op fluctuaties in de groei. De minister heeft daarop geantwoord en hetzelfde standpunt ingenomen als bij de eerste begrotingscontrole.

Tot daar het verslag van de besprekingen over de tweede begrotingsaanpassing.

Er is ook nog een kort verslag over de besprekingen van het begeleidende Programmadecreet in de commissie.

De commissie voor Algemeen Beleid, Financiën en Begroting behandelde op 12, 19 en 21 juni 2012 het ontwerp van decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de tweede aanpassing van de begroting 2012. Het ontwerp van Programmadecreet bij de tweede begrotingsaanpassing 2012 werd besproken in samenhang met de begroting. De stemming vond plaats op 21 juni. Het betreft in essentie een aanpassing van wetgeving inzake registratierechten.

Sinds 1 januari 2002 bestaat het principe van de meeneembaarheid. De registratierechten die betaald werden bij de aankoop van een hoofdverblijfplaats, kunnen in rekening gebracht worden bij de tweede aankoop van een volgende hoofdverblijfplaats tot maximaal 12.500 euro.

Eind 2010 vond er een decretale aanpassing plaats waardoor werd vermeden dat er een gelijktijdige heffing van btw en registratierechten op eenzelfde terrein zou plaatsvinden. Die decretale aanpassing bood een antwoord op het risico dat vanwege het Breitsohlarrest tegelijk btw en registratierechten zou worden geheven bij de aankoop van de bij de woning horende grond vanaf 1 januari 2011.

Het Grondwettelijk Hof oordeelde in zijn arrest van 22 maart 2012 dat het stelsel van meeneembaarheid van de registratierechten moest worden aangepast, in zover het niet voorziet in een teruggave van de registratierechten bij de aankoop van een nieuwe woning met bijhorende grond waarover de btw wordt geheven. Het hof argumenteerde dat het onderscheid tussen aankoop onder btw en onder registratierechtenregeling niet pertinent is in het licht van de doelstellingen van de wetgever. Het voorgelegde ontwerp van programmadecreet biedt daarvoor een decretale oplossing.

Van een tussengekomen btw-aankoop wordt een neutrale verrichting gemaakt, waardoor eerder betaalde registratierechten worden bewaard. Meeneembare registratierechten worden voortaan overgedragen naar een volgende aankoop van een hoofdverblijfplaats onder het regime van registratierechten, ook al was er geen verrekening bij een tussenliggende btw-

aankoop. De verrekening van de registratierechten gebeurt in de vorm van teruggave indien de verkoop van de btw-woning plaatsvindt na de aankoop van de tweede registratierechtenwoning.

De minister stelde in de commissie dat de meeneembaarheid technisch wordt aangepast aan het arrest van het Grondwettelijk Hof en dat de samenhang van het belastingstelsel die wordt geëist door het Europese Hof van Justitie, wordt gevrijwaard.

Ook wordt geopteerd voor een aangepaste beleidsdoelstelling. Het gaat niet langer om de mobiliteit van huizenbezitters, maar om het verminderen van het verschuldigd bedrag aan registratierechten bij een opeenvolgende betaling van deze rechten.

De wijzigingen gaan in vanaf 1 januari 2011. Het Rekenhof formuleerde geen opmerkingen.

De voorzitter: De heer Van den Heuvel heeft het woord.

De heer Koen Van den Heuvel: Er is al een eerste begrotingscontrole geweest die ingrijpender was. Dit is een concretisering en een consolidatie van die eerste controle, wat het resultaat bevestigt. We mogen dat nog eens onderstrepen. Een begroting in evenwicht blijft een puike prestatie, zeker in vergelijking met de begrotingen van andere regeringen in Europa.

Her Rekenhof heeft de voorbije weken bevestigd dat dit evenwicht mee wordt bereikt op basis van realistische prognoses. Het gaat dan over de prognoses van zowel de ontvangsten als de uitgaven. Dat wil zeggen dat dit een zeer stevige begroting is die nu kan worden uitgevoerd.

De buffers, zowel de conjunctuurbuffers als de provisie voor het Rekendecreet en de provisie bij betaalincidenten zijn behouden. Als we die allemaal optellen, komen we in de buurt van 100 miljoen euro. De impliciete schuld zal ook in de loop van 2012 teruglopen. Men kan niet alleen zeggen dat dit een begroting in evenwicht is, maar ook een begroting die op stevige fundamenten is gebouwd.

Tot slot is ook het probleem van de meeneembaarheid van de registratierechten opgelost.

Dat is ook een steen uit de schoen. Dit is op een heel fijne manier opgelost, conform het arrest van het Grondwettelijk Hof en conform de uitspraak van het Europees Hof van Justitie. Door de tussengekomen btw-aankoop op een neutrale verrichting te ijken, is dat probleem opgelost. Dat is voor heel wat Vlamingen een stap voorwaarts. *(Applaus bij de meerderheid)*

De voorzitter: De heer Tack heeft het woord.

De heer Erik Tack: Deze begrotingsaanpassing is inderdaad niet meer dan een actualisatie van de initiële kredieten. Men bouwt uiteraard voort op de eerste begrotingsaanpassing waarin een aantal cijfers iets concreter worden ingevuld. De eerste begrotingscontrole was vervroegd wegens sterk verslechterende economische vooruitzichten.

Mijnheer Van den Heuvel zegt dat wij een begroting in evenwicht hebben. Nominaal is dat inderdaad zo. De meeste oppositiepartijen zijn het er echter over eens dat dit evenwicht wordt bereikt door aan de inkomstzijde voor een belangrijk deel te rekenen op eenmalige inkomsten. Ik hoef ze niet nog eens te herhalen. Het gaat dan onder meer over de inkomsten van de overname van de gronden van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM), de inkomsten van de dividenden van KBC die stilaan structureel beginnen te worden omdat KBC er niet in slaagt om zelfs een begin te maken van de terugbetaling aan Vlaanderen van die 3,5 miljard euro. Er komt echter een dag dat die som terugbetaald zal zijn en dat die dividenden niet meer zullen binnenkomen bij Vlaanderen. Er dan is er ook nog de verkorting van de aangiftetermijn voor de successierechten. Dat zijn allemaal eenmalige inkomsten. Er zal echter een moment komen dat de inspiratie om eenmalige inkomsten te verwerven op is.

Minister-president, de recurrente uitgaven blijven wel. U zult er in de toekomst in moeten slagen om die uitgaven te blijven bekostigen. Wat er zal gebeuren wanneer u geen nieuwe

eenmalige inkomsten meer vindt, zien we dan wel weer, denkt u. Het zal misschien niet meer voor u zijn maar voor een volgende regering, met of zonder u, dat zal de toekomst uitwijzen.

Er komen natuurlijk een aantal nieuwe facturen op ons af, zoals de responsabilisering in verband met de pensioenen van de Vlaamse ambtenaren. Ik zou dan ook graag eens vernemen wat hierover tijdens de vergadering van het Overlegcomité is gezegd. Indien ik het goed heb begrepen, is die vergadering ondertussen achter de rug. Vorige week kon de minister-president de vragen van de heer Van Hauthem nog niet beantwoorden.

Minister-president, gaat u ermee akkoord voor 2012 al een bijdrage voor die pensioenen te leveren of zal dat pas vanaf 2013 gebeuren? Vorige week zei u dat u hiertoe zou overgaan. In het voorliggend ontwerp van decreet staat dit echter niet vermeld. Waar zult u die bijdrage voor dit jaar halen? Zult u dit betalen met de provisies waarover u beschikt? Kunt u dit met die provisie wel betalen? Zult u, als u mee betaalt, ook inspraak krijgen? Zal dit progressief worden ingevuld naarmate u meer betaalt? Ik zou graag een antwoord op die vragen krijgen.

Een steeds weerkerende vraag betreft de usurperende bevoegdheden en de zesde staatshervorming. U zegt steeds dat u nog niets weet, dat die staatshervorming er nog wel komt en dat we daar niet op mogen vooruitlopen. Misschien wordt het tijd en is het wel nuttig die denkoefening te maken. Waar zult u die middelen eventueel halen?

Hoewel we hier vrijdag nog uitgebreid op zullen ingaan, wil ik nog even iets over de scheidingstaks zeggen. Ik heb dit punt naar aanleiding van de eerste begrotingscontrole al naar voren gebracht. Het lijkt me eigenaardig deze begrotingscontrole goed te keuren terwijl het nog niet goedgekeurd ontwerp van decreet betreffende de scheidingstaks, dat toch voor inkomsten moet zorgen, al in de begroting wordt ingeschreven. Ik zal me van een lange uiteenzetting over die scheidingstaks onthouden. Daar krijgen we vrijdag de gelegenheid toe. We zullen dit punt uitgebreid bespreken.

De conclusie luidt dat deze tweede begrotingsaanpassing een actualisering van bepaalde cijfers inhoudt. Van een echte aanpassing van een structureel ongezonde naar een gezonde begroting is echter geen werk gemaakt. Tegenover de eenmalige inkomsten staan nog steeds recurrente uitgaven. Er is nog niet berekend hoe de usurperende bevoegdheden zullen worden aangepakt. We kunnen niet terugvinden hoe de directe schuld zal worden teruggedrongen. Tegen 2020 zou de directe schuld 0 euro moeten bedragen. Zelfs indien KBC alles terugbetaalt, lijkt dit me nog altijd een onmogelijke opgave.

Minister-president, volgens mij zult u in dit verband een grote verantwoordelijkheid op de schouders van de volgende ploeg leggen. Tot nu toe wordt de directe schuld alvast niet teruggedrongen. Deze tweede begrotingscontrole is dan ook een gemiste kans. (*Applaus bij het Vlaams Belang*)

De voorzitter: De heer Van Mechelen heeft het woord.

De heer Dirk Van Mechelen: Voorzitter, het gebeurt niet vaak dat we nu reeds over de tweede begrotingscontrole van de Vlaamse Regering debatteren. Het is niet gebruikelijk dat we de initiële begroting tijdens een periode van enkele maanden tweemaal aanpassen. De parameters verschillen echter. Ik vrees dat dit in de toekomst nog meer zal gebeuren. Dit evolueert natuurlijk in twee richtingen. Het is dan ook een verdienste van de Vlaamse Regering op de uitdrukkelijke vraag van de voltallige oppositie te zijn ingegaan om de initiële begroting snel bij te sturen.

We zouden de begroting eigenlijk vandaag al weer kunnen bijsturen. Ik heb deze morgen gelezen dat de inflatie vertraagt. Dit betekent dat de indexesprong een jaar later komt. Dat is weer 16 miljoen euro gewonnen. Als de economische groei licht zou stijgen, zou de minister-president voldoende geld hebben om bepaalde onpopulaire maatregelen niet te hoeven treffen.

Ten tijde van de eerste begrotingscontrole heeft de heer van Rouveroy op indrukwekkende wijze een punt gemaakt. Het gevaar bestaat immers dat er haast een gewenning optreedt.

Volksvertegenwoordigers en burgers zouden de indruk kunnen krijgen dat het hier om een obligaat debatje tussen de meerderheid en de oppositie gaat. Niets is echter minder waar.

Mijn fractie benadrukt en zal blijven benadrukken dat Vlaanderen op korte termijn, gedurende de jaren die ons in deze legislatuur nog resten, werk moet maken van structurele maatregelen die uiteindelijk soelaas moeten kunnen brengen.

Het zijn maatregelen om enerzijds de begroting duurzaam in evenwicht te houden en om anderzijds de toename van de schuld te doen stoppen en de geplande schuldafbouw op te starten conform Pact 2020.

Tegelijkertijd, en dat is heel belangrijk, minister-president, is het nodig dat we maatregelen nemen die onze Vlaamse economie zuurstof kunnen geven, zoals u bijvoorbeeld toch al doet met de kredieten voor innovatie en ontwikkeling, zij het dat mijn betrokken collega's daar nog een bijkomende inspanning blijven verwachten.

Collega's, deze tweede begrotingsaanpassing zal vermoedelijk niet de laatste van dit jaar zijn. Het blijft dan ook jammer te moeten vaststellen dat we uitgerekend voor dit jaar niet over een uitgewerkte meerjarenbegroting beschikken. De heer Van Rompuy zou zeggen: "Het kompas op langere termijn ontbreekt ons vandaag." De ingezette koers is misschien moeilijk correct in te schatten, al wijst het Rekenhof er terecht op dat tegen eenmalige ontvangsten nog steeds recurrente uitgaven staan waardoor er op termijn ongetwijfeld opnieuw zal moeten worden gesaneerd in bepaalde uitgaven.

De Vlaamse Regering heeft er na de afschaffing van de jobkorting thans voor geopteerd om nu in te grijpen in de gewestbelastingen met enerzijds een eenmalige opbrengst in de successierechten en met anderzijds een structurele opbrengst in de verdeelrechten, goed voor 40 miljoen euro, in deze begrotingsaanpassing teruggebracht tot 16,6 miljoen euro. Het blijft me evenwel een raadsel waarom deze meerderheid een dermate ontspoorde politieke discussie wil blijven voeren over deze miserietaks, daar waar de inkomsten voor dit jaar vooral zullen worden gerealiseerd door het aankondigingseffect van deze belastingsverhoging en niet zozeer door de effectiviteit van de maatregel zelf. Op een begroting, collega's, van 26,6 miljard euro ontvangsten blijft de discussie over 16,6 miljoen euro bedroevend. Ik had dan ook de suggestie gedaan om de bespreking van dit vermaledijde ontwerp van decreet op te schorten, dat gaf ten minste tijd om verder te bezinnen en het wat mij betreft op termijn af te voeren.

Open Vld zal zich dan ook de volgende dagen blijven verzetten tegen deze maatregel en de manier waarop de aanpassing uiteindelijk wordt doorgevoerd. Wie dacht dat het cynisme zijn hoogtepunt had bereikt door de taks te verdubbelen voor koppels die het bij een scheiding reeds emotioneel en financieel moeilijk hadden, kwam bedrogen uit. Na kritiek in eigen rangen werd voorzien in een bijkomende verhoging. Ik denk dat de geloofwaardigheid van de milderende maatregelen ondertussen doorprikt is door de vele uiteenzettingen in de commissie. Men moet al een gezin met zes kinderen zijn om beter af te zijn dan met de 1 procent. Het spijt me het te moeten zeggen, maar hoe hard de N-VA ook zijn best doet om zich voor te doen als de partij die tegen elke belastingverhoging is: na het afschaffen van de jobkorting en nu de miserietaks als tweede duidelijke Vlaamse belastingsverhoging, kan men dit lied best niet meer zingen.

Collega's, vorige week maakte Belfius het jaarlijkse rapport op van de financiële toestand van de steden en gemeenten. De toestand oogt niet rooskleurig, in die mate zelfs dat minister Bourgeois het nodig vond en – waarschijnlijk ook terecht – waarschuwde dat de lokale besturen beter opletten om voor de komende beleidsperiodes geen beloften te doen die niet haalbaar zijn. Hij riep eigenlijk op om de tering naar de nering te zetten, alsof we dat niet ieder jaar in iedere begroting van een stad of gemeente proberen te doen.

Maar, minister, voor de goede lezer was het Belfius-rapport ook erg duidelijk. Het feit dat de financiële toestand van de steden en gemeenten vandaag nog relatief goed te noemen is, is

vooral te danken aan een maatregel van de vorige Vlaamse Regering, met name aan de beslissing om met de steden en gemeenten een fiscaal pact, later omgedoopt tot het lokaal pact, te sluiten. We hebben er trouwens samen aan kunnen werken. In ruil voor de belofte om de belastingen niet te verhogen, nam de Vlaamse overheid een deel van de schulden van de lokale besturen over en ook verantwoordelijkheden zoals het verschuiven van het aansluitingspunt in het hoofdrioleringsnetwerk. Het is precies deze schuldafbouw die heeft gezorgd voor de nodige ademruimte, dat wordt nu ook onomstotelijk in het Belfius-rapport aangetoond.

Zoals u weet, heb ik net als een paar collega's al herhaaldelijk gepleit voor een nieuw fiscaal pact. Er moet natuurlijk ruimte zijn en desnoods moet er ruimte worden gemaakt. Op relatief korte termijn – ik bedoel 2013 en anders alleszins 2014 – zal de Vlaamse Regering moeten nagaan of ze met een dergelijk pact opnieuw zuurstof kan geven aan onze steden en gemeenten om hun rol van investeringsbesturen te kunnen blijven waarmaken en om de stijgende pensioenlasten het hoofd te kunnen bieden zonder te moeten overgaan tot lastenverhogingen. Het Belfius-rapport kan misschien een gids zijn voor uw beleid naar de steden en gemeenten.

Dames en heren, in deze tweede begrotingscontrole worden voor een aantal beleidsdomeinen nieuwe kredieten voorgesteld. Uiteraard vindt ook mijn fractie het een goede zaak dat er middelen worden geïnvesteerd. Dat geeft immers zuurstof aan de economie. Toch kunnen wij ons niet van de indruk ontdoen dat het niet altijd om structurele maatregelen gaat, noch om duidelijke keuzes.

Zonder specialist te zijn, wil ik verwijzen naar het hele kunstendebat. Het lijkt me vanzelfsprekend en logisch dat de Vlaamse Regering, die zich graag opstelt als een betrouwbare partner, de organisaties die voldoen aan haar eigen voorwaarden, subsidieert. Het feit dat er nu middelen zijn gevonden om deze organisaties de gevraagde middelen of een deel ervan toe te kennen, leidt wat mij betreft de aandacht af van de terechte vragen naar een hervorming van de subsidiestromen. Het feit dat we nu weten – of toch niet? – wie in de regeringspartijen echt iets te zeggen heeft, bijvoorbeeld omdat Dranouter wel is opgevist en de Musical van Vlaanderen niet, is weinig relevant.

Nu de subsidieronde voorbij is – we weten hoe prettig het voor de regering is om een subsidieronde af te maken – en de klip genomen is, zouden we de tijd kunnen nemen om te kijken in welke mate we die subsidiestromen kunnen organiseren of heroriënteren. Er moet daarbij vooral aandacht gaan naar de creatieve werking, deze mag niet in het gedrang komen. We vinden in onze brievenbus vaak luxueuze programmaboekjes, catalogi en uitnodigingen die door organisaties erg gul en weinig gericht worden verspreid. Dat is maar één klein puntje, maar deze organisaties of groepen zouden de tering meer naar de nering moeten zetten.

Doordat er geen echte keuzes worden gemaakt, lopen in steeds meer beleidsdomeinen de wachtlijsten op. Dat zijn zaken waar we hier vanmiddag al over gediscussieerd hebben. Minister Lieten verduidelijkte dat in de sociale huisvestingssector momenteel 71.000 aanvragen zijn voor een sociale woning. De Vlaamse Regering legt de horizon van 2020 op aan de steden en gemeenten. Ik kan getuigen dat er nogal wat inspanningen worden gedaan – de heer de Kort is er nu even niet – om programma's op tafel te leggen om die woningen effectief te bouwen. Zo komen we op wachtlijsten terecht van vijf, zes jaar. Zo komen we er natuurlijk niet.

Hetzelfde verhaal speelt zich af op het vlak van scholenbouw, in de welzijnssector en met betrekking tot de onroerendergoedsector. Wat die laatste betreft, wordt nu voorzien in een extra inspanning van 15 miljoen euro. Dat is op zich goed nieuws, ware het niet dat de wachtlijst op drie jaar tijd gegroeid is tot circa 77 miljoen euro en dat er nog eens meer dan 100 miljoen aan dossiers bij de administratie wacht op conformverklaring. Dat worden eindeloze subsidiestuwmeren. Daar moeten we beleidskeuzes maken.

Minister, uw paradepaardje van de Eerste Wereldoorlog krijgt extra middelen. Dat is een belangrijk onderdeel in het regeerakkoord, en ook al in het vorige. Met de poging om de slagvelden van de Eerste Wereldoorlog als werelderfgoed te laten erkennen, gaan we wel uit de bocht. En dit moest dan nog worden gebracht in de week dat het nieuwe In Flanders Fields Museum open ging.

De voorzitter: Minister Bourgeois heeft het woord.

Minister Geert Bourgeois: Mijnheer Van Mechelen, wat bedoelt u als u stelt dat we uit de bocht dreigen te gaan met de erkenning als UNESCO-werelderfgoed?

De heer Dirk Van Mechelen: Zoals u weet, stel ik daar nogal wat parlementaire vragen over. Tegenwoordig zijn dat meestal schriftelijke vragen. Misschien hebt u goed nieuws vandaag, in de week van de opening van het museum, en kunt u stellen dat u er dan toch in zult slagen om de slagvelden van de Eerste Wereldoorlog te laten opnemen als werelderfgoed, zoals dat trouwens de voorbije weken is gebeurd met het mijnerfgoed in Wallonië, als ik het goed heb gelezen.

Minister Geert Bourgeois: U stelt daar inderdaad een aantal vragen over. Ik breng daar ook geregeld verslag over uit in de commissie.

We zullen dit dossier indienen als een grensoverschrijdend dossier, in samenspraak met Frankrijk en Wallonië. Wij zijn klaar met ons dossier. De Fransen zijn niet klaar. De Walen zijn niet klaar. We hebben afgesproken om dat dossier samen in te dienen. Het lijkt me ook wel interessant om dat op die manier te doen. Wat de voorbereidingen aan Vlaamse kant betreft, zitten we echter volledig op schema, zowel wat de erkenning en de verdere bescherming van de monumenten betreft als wat de ankerplaatsen betreft. Het dossier zal echter natuurlijk meer gewicht krijgen als het grensoverschrijdend is.

De heer Dirk Van Mechelen: Zo kom ik eigenlijk tot een vraag die ik niet had voorzien, maar die ik deze namiddag niet kon stellen. U zegt dat we op schema zitten wat de ankerplaatsen betreft. Men heeft een prachtig gave site ontdekt van loopgraven van de Tweede Wereldoorlog, van Turnhout tot aan de Nederlandse grens – waarbij trouwens een bijzonder mooie gemeente moet worden doorkruist. Het gaat over een relict van bijna 10 kilometer lang. Eigenlijk kent dat zijn gelijke niet. Het is bijna beter dan wat er op dit ogenblik in Verdun wordt bewaard. Het is qua omvang natuurlijk veel groter dan wat we in Ieper kunnen tonen. Ter zake is het dossier van de ankerplaats nog altijd niet op gang gekomen, omdat er op het terrein een kleine discussie blijkt te bestaan tussen de nieuwe eigenaar, het Agentschap voor Natuur en Bos, en Onroerend Erfgoed.

Het enige wat ik daarmee wil zeggen is het volgende. We stellen vast dat we opnieuw wachtlijsten opbouwen wat die premies betreft. Ooit komt die vraag om geld op tafel. Ik heb het over 77 miljoen euro. Er ligt nog eens 100 miljoen euro te wachten. Het is aan u om me tegen te spreken, wat ik graag zou horen.

Ik stel vast dat er vertraging is wat een aantal ankerplaatsen betreft. Daardoor wordt ook het dossier belast. U zult dit uiteindelijk tot een goed einde moeten brengen.

Minister Geert Bourgeois: Ik spreek natuurlijk niet tegen dat er wachtlijsten zijn. Die waren er ook toen u minister was. Dat is een structureel probleem. Dat klopt. Dat dossier bestaat al jaren. Ik kan alleen maar zeggen dat het budget voor Onroerend Erfgoed nog nooit zo hoog is geweest als nu, met deze begrotingswijziging.

Ik neem uw pleidooi voor de bescherming van het erfgoed van de Tweede Wereldoorlog ter harte. U weet dat. Ik heb ook de timing meegedeeld. Mijn agentschap kan niet alles tegelijk doen. Dat heeft natuurlijk echter geen effect op de erkenning van het dossier van de Eerste Wereldoorlog.

De heer Dirk Van Mechelen: Het gaat hier over een relict van 1917, dus van de Eerste Wereldoorlog.

Open Vld vindt het goed dat de Vlaamse Regering haar begroting snel bijstuurt, maar samen met velen blijf ik op mijn honger als het gaat over de vraag waar ze op lange termijn heen wil met haar begrotingsdoelstellingen. Persoonlijk vrees ik dat Pact 2020 alleszins niet meer het baken is voor de lange termijn, zeker nu we weten dat, zoals al werd gesteld, we snel de extra lasten voor de ambtenarenpensioenen, de usurperende bevoegdheden en de nieuwe uitdagingen die de zesde staatshervorming met zich zal meebrengen, in onze toekomstige begrotingen zullen moeten verwerken. Ik verwijs naar het BAM-debat van daarnet. Uit het verslag is gebleken dat onze gewaarborgde schuld is opgelopen van 7 tot 10 miljard euro, en nu dreigt de waarborg voor heel de Liefkenshoek-tunnelkwestie erbij te komen. Minister, laten we inderdaad hopen dat de KBC haar perpetual loan snel terugbetaalt, zodat onze schuldgraad kan dalen, dat we communicerende vaten hebben, dat we onze goede rating kunnen behouden, dat we een begroting in evenwicht hebben en dat we die maximaal zuiveren van eenmalige ontvangsten.

‘The proof of the pudding is in the eating’, en dat zal de meerjarenbegroting zijn, waar we met bijzonder veel aandacht naar uitkijken. (*Applaus bij Open Vld*)

De voorzitter: De heer Sannen heeft het woord.

De heer Ludo Sannen: Voorzitter, ministers, collega’s, ongeveer wekelijks wordt dit spreekgestoelte gebruikt en misbruikt voor wat rumoer in de marge, om te proberen duidelijk te maken dat deze regering niet zou besturen, dat ze een zinkend schip zou zijn, dat ze geen daadkracht zou hebben. Wel, een begroting in evenwicht in deze tijden is een uitzondering in Europa. (*Applaus bij de meerderheid*)

Denk je dat een regering die niet weet te besturen, dat zou kunnen realiseren? Nooit. Een regering die nu een begroting in evenwicht realiseert, is een uitzondering, maar het is ook een regering die bestuurt en die oog heeft voor de toekomst. De echte relance kan alleen maar worden gebaseerd op een orthodox begrotingsbeleid. Dat orthodox begrotingsbeleid blijft ook overeind na deze actualisatie en bijsturing, na deze tweede begrotingscontrole.

Ik weet dat de oppositie zal zeggen dat we eenmalige inkomsten gebruiken voor recurrente uitgaven. De conjunctuur waar we op dit moment in zitten, vraagt ook soms eenmalige maatregelen. Niemand van ons kan voorspellen wat de toekomst zal brengen. Enige conjunctuurheropleving zal tot andere inkomsten aanleiding geven en ook tot een bijsturing.

We moeten vooral zorgen dat we nu voldoende zuurstof blijven geven aan onze economie. Dat kunnen we door niet alleen een begroting in evenwicht te realiseren, maar ook door niet te hard te snoeien waar niet mag worden gesnoeid. Dat zou de zuurstof fnuiken. In Europa hebben we andere voorbeelden. Ook in Vlaanderen is er een toename van faillissementen, en een beperkte toename van de werkloosheid. Maar met die werkloosheidsgraad zitten we nog altijd bij de laagste van Europa. We doen het dus nog goed op dat vlak. Met ons consumentenvertrouwen zitten we nog goed ten opzichte van anderen in Europa. Als we dit overeind kunnen houden, ook met beperkte eenmalige inkomsten die we gebruiken voor recurrente uitgaven, voeren we een correct beleid.

Mijnheer Van Mechelen, ik ben het met u eens. In de toekomst zal duidelijk moeten worden dat dit begrotingsbeleid overeind kan blijven in het licht van een meerjarenbegroting. Ik heb er het volste vertrouwen in dat de volgende meerjarenbegroting zal aantonen dat dit begrotingsbeleid kan worden doorgetrokken zonder dat we de toekomst van Vlaanderen hypothekeren.

Er wordt geregeld gevraagd of het Pact 2020 overeind kan blijven. Ik hoop dat dat na de staatshervorming zal worden bijgestuurd. We gaan meer verantwoordelijkheid krijgen, we gaan over meer middelen beschikken, het is ook nodig dat het Pact 2020 zal worden geactualiseerd in een nieuwe context waarin Vlaanderen zal moeten functioneren in het kader van de nieuwe mogelijkheden en kansen die we hebben.

Deze begrotingscontrole is enkel een actualisatie. De doelstelling blijft overeind, de groei kan voortgaan. We blijven de groei stimuleren, al is het beperkt, maar we blijven daardoor aan de

kop van Europa zitten in een macro-economische context. Vlaanderen is een open economie. Het is dus ontzettend waardevol en lovenswaardig dat de regering dit kan blijven presteren. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Van Hauthem heeft het woord.

De heer Joris Van Hauthem: Voorzitter, het gaat natuurlijk over de introductie van de heer Sannen. Hij zegt: er zijn een aantal dingen aan de gang in de marge.

De heer Ludo Sannen: Rumoer in de marge.

De heer Joris Van Hauthem: Rumoer in de marge, zo hebt u het effectief gezegd. Dat is geen rumoer in de marge meer. Dat is rumoer, niet van de oppositie maar van de meerderheidspartijen die elkaar bestoken. Goed, u komt nu met een begrotingswijziging. De doelstelling is nog altijd een begrotingsevenwicht. Dat betekent niet dat er geen politieke problemen zijn binnen de meerderheid. U doet het af als iets dat in de lucht gebeurt en waar u niets mee te maken hebt. Daar gaat het niet meer om.

Ik heb daarstraks de vraag aan de minister-president gesteld over de cohesie binnen de Vlaamse Regering, alweer. Hij gaf me een zeer gelaten indruk, een indruk van een mens die moe is, dat begrijp ik, en ook van een mens die het moe is. Goed, als u daar dan toch op alludeert: het is wel uw partijvoorzitter die meent dat een andere coalitiepartner de Vlaamse Regering saboteert. Als u dat hier vanop de tribune ontkent, goed, dan is dat zo, dan fluit u uw partijvoorzitter terug. U doet maar. Maar u kunt met die boutade waarmee u uw betoog begonnen bent, niet ontcrachten dat er politieke problemen zijn binnen de meerderheid.

De heer Ludo Sannen: Mijnheer Van Hauthem, voor mij zijn er politieke problemen wanneer een regeerakkoord niet meer kan worden uitgevoerd. Het regeerakkoord wordt uitgevoerd. De minister-president heeft daarstraks duidelijk gemaakt dat er maar een dossier is waar je de regering op kan wijzen, over beslissingen die genomen hadden moeten worden en nog niet genomen zijn. Het evenwicht van deze begroting is daar een bijkomende illustratie van. Een regering moet regeren, moet besturen, moet besluiten nemen. Zolang deze regering dat doet, dan is de rest voor mij rumoer in de marge. (*Applaus bij de meerderheid*)

De voorzitter: De heer Diependaele heeft het woord.

De heer Matthias Diependaele: Voorzitter, ik kan niet zoveel toevoegen aan de uiteenzettingen van de heer Van den Heuvel en de heer Sannen. Het is inderdaad een heel belangrijk punt dat we opnieuw een begroting in evenwicht hebben. De zwaarste dobber hebben we al gehad in februari bij de eerste begrotingsaanpassing. Daarmee heeft de regering woord gehouden in haar belofte om de begrotingscontrole naar voren te schuiven. Daardoor is de tweede begrotingscontrole eerder technisch en beperkt. Het belangrijkste daarbij is dat de buffers gevrijwaard blijven. Het Rekenhof heeft ook gesteld in haar rapport dat de minister daarmee voldoende voorzichtig is.

Er blijven wel nog enkele vragen, onder meer over de usurperende bevoegdheden en de pensioenbijdragen. We hebben het daar vorige week al over gehad. Ook hier heeft het Rekenhof de opmerking gemaakt dat de minister voldoende voorzichtig is. Het is dan ook vrij onzinnig om zolang die afspraak met het federale niveau niet rond is, die al mee te nemen in de begroting. Het is wel iets dat we absoluut in ons achterhoofd moeten houden om, zodra er een afspraak is met het federale niveau, er iets aan te kunnen doen.

Een laatste punt is de meeneembaarheid. We hebben een oplossing gevonden in lijn met de uitspraken van het Grondwettelijk Hof die volledig congruent is met de intentie van de decreetgever toen het systeem van de meeneembaarheid is ontwikkeld. Toen was er zelfs al de opmerking van de Raad van State om het te doen zoals we nu hebben gedaan. Het is ook volledig in lijn met de Europese regelgeving en zeker in lijn met de federale logica. Het is een vrij technische, maar goede oplossing waarmee we aan het gestelde probleem tegemoetkomen.

De begroting is in evenwicht. De belangrijkste zaak is voor ons de economische relance. Het is een rechtvaardige zaak dat we dat kunnen doen voor de toekomstige generatie. We mogen die niet opzadelen met de problemen waar we nu door moeten. *(Applaus bij de meerderheid)*

■

REGELING VAN DE WERKZAAMHEDEN

De voorzitter: Dames en heren, we bieden van 18 tot 19 uur een lichte maaltijd aan in het zelfbedieningsrestaurant. De regering mag daar ook gebruik van maken. We zullen de rekening wel sturen, maar dat is een ander probleem. *(Gelach)*

Dames en heren, ik stel voor om de agenda van de plenaire vergaderingen van vrijdag 6 juli 2012 aan te vullen met de hoofdelijke stemmingen over de moties tot besluit van de in commissie gehouden interpellaties waarvan de indieningstermijn zal zijn verstreken.

Is het parlement het hiermee eens? *(Instemming)*

Hiermee zijn we aan het einde gekomen van onze werkzaamheden voor vanmiddag.

We komen om 19 uur opnieuw bijeen om onze agenda verder af te handelen.

– *De vergadering wordt gesloten om 18.03 uur.*

■